

SISUKORD - SAAME TUTTAVAKS

- 5 ERK – Eesti Rahvakultuuri Teataja
- 50 Sankt-Peterburgi Eestlaste Folkloorirühm “NEEVO”
- 53 Eesti Kultuurkapitali Rahvakultuuri Sihtkapitali Nõukogu
- 70 Vaba Eestlane (Austraalia) tutvustab estolast
- 72 Pillerkaar, Waschingtoni rahvatantsijad

JUUBELID JA TÄHTPÄEVAD

- 5 Mait Agu 50
- 6 Linda Raus 92
- 21 Ullo Toomi 100
- 35 Kümme aastat tantsulusti Sael
- 37 Tere teataja
- 37 125 aastat pasunakoori ja 45 aastat Uhtna tantsu!
- 39 Önnitleme
- 46 Eelteated!

TEATER

- 7 Eesti Harrastusteatri Liit (Ehl)...
- 9 EHL juhatus
- 9 Eesti Harrastusteatri Liidu Õpikeskuse Kursused 2002
- 10 Info kursuste kohta ja registreerimine
- 12 Õppematerjalid
- 12 Draama- ja teatriõpetusest
- 12 mis on draamaõpetuse ülesandeks ?
- 13 Mis on teatriõpetuse ülesandeks ?
- 13 Miks on draamaõpetus vajalik ?
- 14 Milliseid harjutusi kasutab draamaõpetus ?
- 14 Milliseid harjutusi kasutab teatriõpetus ?
- 14 Kuidas õpetada draamaharjutusi koolis
- 15 Teoreetiline tagapõhi.
- 15 Olukorrast Eestis
- 15 Kooliteatri festivalid
- 16 Kirjanduslikud projektid
- 16 Luulefestivalid
- 16 Rahvusvaheline koostöö
- 16 Koolitus
- 16 Väljaantud kirjandus
- 16 Probleemid
- 17 Ettepanekud
- 17 II harrastusteatri festival...
- 18 Eelolevad suurüritused 2002.aastal
- 47 Teater läbi aasta
- 47 Tantsu Teater SAMA Ballet Sri Lankalt

Eesti Harrastusteatri
Liidu juhatus ootab
kõigi teatrihuviliste
lugejate kirju ja
kaastöid järgmistes
ERK-ides
avaldamiseks!

MUUSIKA

- 19 Mõtteid läheneva laste laulu- ja tantsupeo rahvamuusika koondorkestri repertuaarist.
- 20 Uued muusikalood
- 23 Baltimaade kultuurifestival
- 27 10 aastat viulimängu
- 28 15 aastat Pillipiigaid
- 44 Muusikainstrumendid!
- 44 pakume väikekandleid ja hiiurootsi kandleid.
- 44 Müüa 2 kontrabassi
- 44 Ostan karjapasuna
- 44 Ostan torupilli
- 74 Kandle õppepäevad
- 74 Ungari rahvamuusikakontsert
- 74 Rahvatantsumuusika Viron Vakka ka Eestis olemas
- 77 Rahvamuusikajuhtide suvekursus 2002 Pärnus

KESKSELTSID

- 24 ERKL koosolek
- 25 ERRS juhatuse ettepanekutest info vallas
- 61 ERRS Tallinna Osakond
- 62 ERRS ja Maja

TANTS

- 38 Virulase veteranid
- 38 Virulane
- 41 Laste ja noorte rahvatantsuansambel "Sõleke"
- 64 Üks episood eesti rahvatantsus

TANTSUPÄEVAD ja KOOLITUS

- 22 D segarühmade III tantsufestival
- 22 Milline partner?
- 29 Jõgeval ja Vägeval
- 30 Tule tantsima maido saare tantsude festivalile
- 31 Laste - ja noortetantsu õppepäevad
- 31 Koolide tantsuõpetajate ümarlaud
- 33 Koolitants, tants koolis, kooli tantsuga!
- 70 Folkloorikool
- 77 Rahvamuusikajuhtide suvekursus 2002
- 74 Rahvatantsumuusika Viron Vakka ka Eestis olemas

POSTKAST ja UITMÕTTEID

- 23 Kodaniku kiri: Mida arvab kodanik sest eesti rahvakultuurist
- 34 Uitmõte omamaise ja rahvusliku tantsu teemal
- 35 Kiri teatajale

- 41 Eesti rahvatants – oma kodumaa nägu
- 53 Tantsumõtted ja uitmõtted
- 57 Ettepanek Saaremaalt
- 58 Soovitusi tantsupidude korraldajatele
- 58 Tantsupidude eesmärk
- 60 Igal seltsil oma mure – kuid osad mured on kõigil ühised

TEATED, REKLAAM

- 42 Reklaamist
- 42 Kuhu minna tantsima! Kuhu minna pilli mängima!
 - 42 "Kandali"
 - 42 "Lee"
 - 43 "Tuisuline"
 - 43 "Virulane"
- 43 Ostan, müün, vahetan, laenutan!
 - 43 Otsime rahvarõivaid 4.-5.klassi 8 paarile
 - 43 Valmistame sukapaelu, tanusid, pärgasid ja nukke!
 - 43 Pastlameister Tallinnas
 - 43 OÜ Jakobi Jalats
 - 43 Kaabude tegija Viljandis.
 - 44 Rahvarõivaste konsultatsioonid, valmistamine
 - 44 Laenutada rahvarõivaid 7.-9.klassi 8 poisile
- 44 Pakume välisreise
 - 44 39.korda Europeade
 - 44 Festival Itaalias 21 - 26 august, 2002.
 - 45 Festival Wallonias Lõuna-Belgias Ardennides
 - 45 Sveitsi mägedesse jalgratastega ja rahvatantsuga
- 44 Välisgrupp Eestis!
 - 44 Läti tantsuansambel "DZIGA"
- 46 Otsivad Kontakte
- 46 Eelteated!
 - 46 50.aastane Põltsamaa "Virmalised"
 - 46 50.juubeliaasta "West'il"

VÄLISMAALT

- 46 Rahvatantsugrupp KIS CSEPEL Ungarist
- 46 Ballet Folkloric Dels Països Catalans
- 47 Folkloorigrupp Citta Di Vibo Valentia
- 52 Közgáz The Folkdance Group Of The University Of Economic Sciences And Public Administration Budapest,
- 48 Sbandieratori Ducato Caetani
- 49 Tantsu Teater SAMA Ballet Sri Lankalt
- 49 Fotomeenus. 2001.A.
- 50 Waldburger Trachtenverein

- 50 Moraavia Muusika Ja Tants Strananka
- 50 Panagiotis Katsikis Kreeka Rahvatantsuansambel
- 51 Sloveenia From Ljubljana, 31.10.2001
- 52 India
- 52 International Folklore Israel IFI
- 69 Guinea Vabariik
- 67 Indigenous and regional cultures and world markets

HUUMOR

- 69 Millal sa viimati naersid
- 69 Ehk kuidas aktiivselt koosolekul osaleda?
- 70 Kuidas hoida oma vaimset tervist ja teisi inimesi hulluks ajada

EESTI RAHVAKULTUURI TEATAJA ERK

nr.1 / ERRS Teataja nr. 7-65 /, november 2001

(Toimetust vt. lk. 81)

Teataja ilmub vähemalt 6 korda aastas. Individuaalne tellimishind aastaks 2002. on 125.- krooni. Saatke oma sooviinfo vastavalt kas ERRS või EHL juhatusele, misjärel teile saadetakse arve.

ERK

Tere lugupeetud lugejal!
Teie käes on ERK esimene number!

Mis on ERK?

Alates novembrist 2001 on ERRS Teataja trükivariant koostööprojekt Eesti Harrastusteatri Liiduga ja eeldatavalt liitub projektiga ka teisi rahvakultuuriseltse ning ühinguid. Alates numbrist 7-65 ERRS Teataja trükivariandi nimetus Rahvakultuuri Teataja ehk ERK (Eesti Rahvakultuur).

Eialgu oleme hr. Jaan Urvetiga, Eesti Harrastusteatri Liidu esimehega kokku leppinud selles, et uut Teatajat anname välja vähemalt iga paari kuu tagant. See tähendab, et ERRS Teataja eksisteerib nüüdsest vaid internetis ja täieneb seal endiselt info saabumise järjekorras. Niipea, kui järjekordne ERK trükki läheb, avatakse järgmine ERRS Teataja ka internetis.

Endistviisi avaldame osa välismaalt saabuvatest kirjutistest originaalkeeles, sest saabuvate infomaterjalide ja ettepanekute mõistmise ning nende kasutamise eelduseks on ka vastava keele oskamine. Lisaks on tihtipeale saabuv info spetsiifiline ja vaid väikesele potentsiaalsele lugejaskonnale huvipakkuv. Hoidmaks kokku nii raha kui aega, ja ka vaeva, jätame need tekstid tõlketa. Toimetus loodab, et seda pahaks ei panda.

V.Rebane

MAIT AGU 50

1.oktoobril oli Mait Agu meiega – kõigiga, kes Eestimaal tantsukunsti kunstiks ja tantsuhingust südameasjaks peavad. Mait oli me mõtetes, me tegudes ja sõnades nii väikestes rahvamajades kui suurtes kultuurikeskustes, nii suurte tantsukunstnike kui tibatillukeste tantsulaste südames... .

Eelmise aastasaja suurte nimede rivist astub kord üks, kord teine me keskele ja innustab meid oma aura ja vaimuga. 1.oktoobril tegi seda Mait Agu, kelle sünnist möödus 50.aastat.

Tallinnas Estonia teatri hubasel laval olid suure tantsuvaimu loodud tantsud. Seinast sein ja igaühele meeldivalt.

Kes oli Mait Agu?

Loomulik küsimus! Aeg, mis pikkade sammudega uut sajandit möödab, lisab iga päevaga uusi ja uusi küsijaid –

aga kes oli Mait Agu?

Praegu veel ei ole küsijaid, kes ise vastata ei mõista. Seda tõestas Estonia täismaja ja vastust teavad ka need, kes sel õhtul sellesse saali ei mahtunud.

Me tunneme ja mäletame Maitu! Kuid me peame temast raamatu kirjutama, et teda teataks ka siis, mil meist enam kedagi vastamas ei ole, kui küsitakse –

kes oli Mait Agu?

V.Rebane

LINDA RAUS

17.oktoobril sai 92 aastaseks LINDA RAUS - Anna Raudkatsi nimelise elutööpreemia laureaat. Kadestamisväärse energia ja tervisega tantsuõpetaja Linda Raus pole tänaseni rahulikult vanaduspuhkust nautima jäänud. Ikka on tal asjaajamisi, mis taas Tallinna toovad. Kahjuks pole enam toimivat raudteeliiklust ja seetõttu Vägevalt Tallinna või mujale Eestimaale rahvakultuuri-elust osa saama minna raske. Linda Raus on elav ajalugu. Tema põõningukamber poja suures majas Vägeval on kui rahvatantsu ja muusika, näitemängu ja stsenaariumide muuseum. Kastide kaupa mälestusmaterjale, rahvakultuuri ajalugu, põõningu-aluses oma teadmatut tulevikku ootamas. Linda ise kardab, et tema kogutu kord majapargis jaanitulele erilist sära lisab. 85 aastat tagasi, sünnikodus Purku külas Raplamaal, alustas ta oma igavikuna tunduvat tantsuteed. Kohe kodumaja ees oli Purku koolimaja – seelses rahvatantsurühmas 6-aastane plikatirts rahvatantsust alustas. Nii päikest kui tormi on ta tunda saanud. Et läbi eluraskuste on ta oma peret väga tihti üksipäi juhtima pidanud, siis on sunnitud iseseisvus ja ka võidutahe jätnud oma jälje Linda eluteele tänaseni. Ka praegu, elades poja ja minia majas (seal majas kord ammu alustas pere loomist Linda ise), on

ta üksinda omaette leibkond oma väikse kööginurgaga 20 trepiastet nooremast perest kõrgemal. Kurb ja mõistmatu olen mina pealt-nägijana, kuid samas ei näita Linda ise välja vähimatki rahulolematust – ta ei taha kellelegi tüliks olla ja tunneb end seal “pilvepiiril” iseseisva ning tugevana, isegi kaitstuna.

Ta ei taha jääda vanainimesena toa nurka norutama – ta tahab minna ja käia ja näha. Ta ootab külla kõiki, kes teda teavad ja hinnata mõistavad. Keegi ei pea selleks eraldi kutsumist ootama. Minge! Vägeval teab igaüks, kus majas raudtee ja Piibe maantee vahel Linda Raus elab!

Linda on saanud tantsuõpetust Anna Raudkatsilt ja võimlemistarkust Ernst Idlalt. 1929.a. suvel, 72 aastat tagasi, käis ta Soomes Ülemaailmsel Mängudel Eestit esindamas nii Ernst Idla võimlejana kui ka Anna Raudkatsi rahvatantsijana.

1929.aastal alustas ta praktikat koolmeistrina ja samal aastal algas ka näiteringitöö. 1930. aastast alates juhtis ta ikka näiteringi, rahvatantsijaid, vokaalkoosseise, orkestrit jne. Küll sai pidusid ja ka balle peetud. Peale kõige muu oli Linda ju ka muusik - ta mängis küla orkestris viiulit. Õpetajate Seminaris õppis klaverimängu, lisaks akordeoni. Viiulimängu õppis Tartu Kõrgemas Muusikakoolis ja lauluharrastus sai head õpetamist Tuudur Vettiku juures. Kui näitemängu juhtimine

ei laabunud, kutsuti Tallinnast Vägevale näitejuht kursust korraldama! 1949.aastal vabariiklikul taidluskonkursil sai kõigi suureks üllatuseks esikoha ainuke osalenud naine - saksofonist Linda Raus. Ja esimene naissaksofonist ta Eestis ongi!

1951.aastal kuulutati ta kulakuks ning tema ilusasse majja Vägeval (kus olid ilusad kahhelkiviahjud sees, suures toas ehk saalis koguni kaks) tuli algul kolhoosi esimees perega ning hiljem oli seal Vägeva haigla. Esimees kolis nii kiiresti sisse, et Linda pidi oma suure lasteperega lahkuma ilma õiguseta isiklikkegi asju kaasa võtta. Polnud rahagi, et Vägevalt lahkuda – nii tuli rännuteele minna rongijänestena.

See on seesama maja, kus ta nüüd ringiga tagasi olles oma toa aknast kunagisele viljapuuaiale alla vaatab ning üllatavalt hästi eelmise sajandi alguse asju meenutab ja mäletab.

Vägeval, Lindal külas.
Maido Saarega.

V.Rebane

EESTI HARRASTUSTEATRIT LIIT

Vene 6, Tallinn, 10123 Eesti
Telefon: +00 372(0)6464080
Faks: +00 372(0)6313596
e-post: ehl.teater@mail.ee

Esimees: Jaan Urvet
(finantseerimine, suurprojektid, ideoloogia, koostöö riigiasutustega)
GSM: 050 76 590
e-post: jaan.urvet@mail.ee
<http://www.zone.ee/jaanurvet>

Peasekretär: Kristiina Oomer
(rahvusvaheline suhtlus, siseriiklikud üritused, liikmestrupid)
Telefon (0) 6464080,
e-post ehl.teater@mail.ee
GSM 056666392

Kooliteatrid ja koolitus:
Maret Oomer
Telefon: (0) 6444 645,
GSM 05074926
e-post: maret.oomer@mail.ee

Raamatupidaja: Triinu Heinvars
Telefon: (0) 6441 149,
e-post: toomklub@online.ee

EESTI HARRASTUSTEATRIT LIIT (EHL)...

...loodi 1989.a. 23.septembril kui omaalgatuslik mittetulundusühing täitmaks kolme eesmärki:
1.pakkumaks teatrialast koolitust.
2.korraldamaks üleriigilisi teatri-

festivale ja suurprojekte. 3.organiseerimaks välissuhtlust.

1991.a. võeti EHL esimese endise NL vabariigina Ülemaailmsesse Harrastusteatriline Liitu (International Amateur Theatre Association). EHL tegeleb 470 amatööriteatriga (180 kooliteatrit, 190 täiskasvanute teatritruppi, 70 vene teatrit, 10 nukuteatrit, 6 muusikateatrit ja 24 invagrupperi), kõikidest Eesti maakondadest umbes 15000 osalejaga.

Aastas annavad Eesti harrastusteatrid üle 7000 etenduse nii lastele kui ka täiskasvanuile, kokku umbes 800.000 vaatajale. Lavastuste vormina kasutatakse nii tubateatristiili kui ka suuri vabaõhuetenduste projekte. EHL korraldab igal aastal regulaarselt koolitusseminare nii algajatele kui ka edasijõudnuile, näitetruppide-, kooliteatrite ja inverteatrite juhtidele.

Igal aastal toimub Eestis ca 40 maakondlikku-, üleriigilist- ja rahvusvahelist harrastusteatrite festivali. Rahvusvahelistest amatööriteatrite festivalidest on tuntud Haapsalu "Interteaterfest", Tallinna Tänavateatrite Festival, Õpetajate Rahvusvaheline Teatrite festival "Sillad" Viljandis, Nukuteatrite Rahvusvaheline Festival "Teater kohvris" Viljandis.

Igal aastal osaleb paarkümmend teatritruppi rahvusvahelistel festi-

validel teistes riikides; Soomes, Rootsis, Leedus, Lätis, Norras, Taanis, Saksamaal, Tsehhis, Slovakkias, Ungaris, Bulgaarias, Türgis, Mehhikos, Valgevenes, Venemaal, Hispaanias ja mujal.

Omalaadseteks koolitusteks on muutunud suvised suurprojektid: "Circulus" 1993.a. (kunstiline juht Merle Karusoo), "Mahtra sõda" 1998.a. (lavastajad Aare Laanemets ja Ahti Puudersell), "Kevad. Suvi. Sügis. Talv" 1999.a. (lavastaja Raivo Adlas), "Tagaetaev" 2000.a. (lavastaja Jaanus Rohumaa).

Kooliteatrite tegemisi ilmestavad lisaks ülipopulaarsetele suviste koolituslaagritele Rannal ja Karepal ka kirjanduslikud teatriprojektid; "Mängime A. H. Tammsaare loomingut" 1996.a. Vargamäel (kunstiline juht Merle Karusoo), "Mängime Oskar Lutsu loomingut" 1997.a. Palamusel (kunstilised juhid Aare Laanemets ja Ahti Puudersell), "Mängime Friedebert Tuglase loomingut" 1998.a. Ahjal (kunstiline juht Rein Agur), "Mängime Juhan Smuuli loomingut" 1999.a. Koguval (kunstiline juht Kaarel Kilvet), "Mängime Aino Kalda loomingut" 2000.a. Hiiumaal (kunstilised juhid Katri Kaasik-Aaslav ja Tõnu Tepandi).

Suursündmuseks sai läinud suvel Tallinnas ja Viljandis toimunud 18 Euroopa riigi paarisaja noore teatrisõbra osavõtul toimunud X Euroopa Laste Teatrikohtumine.

Kahe nädala jooksul valmisid omalaadseis rahvuste segarühmades etüüdid teemal "Sillad". Tutvuti Eestimaa inimeste, ajaloo ja kultuuriga. Lisaks osalevate riikide draamapedagoogidele oli teatrikohtumise kunstiliseks juhiks "Vanemuise" lavastaja Ain Mäeots.

18 Euroopa riigi paarisaja noore teatrisõbra osavõtul toimus X Euroopa Laste Teatrikohtumine Tallinnas ja Viljandis

Arvestades EHLi tegevust otsustati meie maailmaorganisatsiooni 24.kongressil 1997.a. Monacos tuua organisatsiooni peakorter Kopenhaagenist Tallinnasse. 1997.a. 1.detsembril alustaski Tallinnas tööd Ülemaailmse Harrastusteatri Liidu peakorter., mida peavad üleval 82 liikmesriiki (aastamaks 8000 EEK) ja mille eelarve on sõltumatu EHLi eelarvest.

EHL-i tegevust on toetanud Eesti Vabariigi Kultuuri- ja Haridusministeeriumid, Eesti Kultuurkapital, Hasartmängumaksu Nõukogu, Põhjamaade Nõukogu, mitmed omavalitsused, fondid ja sponsorid.

Eesti Harrastusteatri Liit (EHL) kannab vastutust ja kohustust korraldada kogu teatriharrastuslikku tegevust Eestis olles ka Ülemaailmse Harrastusteatri Liidu Eesti rahvuslik keskus. Teatriharrastus, mis on enam kui

sajandivanune kodaniku vaba eneseväljenduse avaldumisvorm on määrav osa tsiviilühiskonna aktiivse kodaniku kujunemisel ning osalusdemokraatia arengus. Igal aastal korraldab EHL ligi 200 maakondlikku ja üleriigilist teatriüritust. Liidu tegevust juhib 7-liikmeline juhatus.

V üldkogul...

6.-7. oktoobril Põltsamaal parandati põhikirja, kavandati tulevikku ja valiti ka uus juhatus. Taga Herbert Last, Ain Saviak, Andres Lööke ja Taago Tebin; esreas Maret Oomer, Jaan Urvet ja Tiina Tegelman

EESTI HARRASTUSTEATRIT LIIDU ÕPIKESKUSE KURSUSED 2002

**KOOLITUSLUBA NR. 902 HM
26.01.2000.A.
KOOLITUSKURSUSED 2001.a.**

Kursustel osalenud saavad EV HM poolt litsentseeritud Eesti Harrastusteatri Liidu õpikeskuse tunnistuse.

Kursuse tasust arvestatakse aastatulu deklareerimisel maha 26%.

- 1. DRAAMAÕPETUS KOOLITEATRITTE JUHTIDELE JA PEDAGOOGIDELE**
II kursus (2001.a. 3 nädalalõppu ja 2002.a. 3 nädalalõppu,) - kursuse lõputunnistus on kasutatav kvalifikatsiooni tõstmisel. Kursus on tasuta (transport, majutus ja toitlustamine omal kulul) 18.-20. veebr. ja 10.-12. mail Tallinnas
- 2. NORRA JA EESTI DRAAMAPEDAGOOGID E ÜHISSEMINAR**
juulis, 2002.a. Mahtra Rahvakoolis
- 3. DRAAMAPEDAGOOGID E SUVEKOOL**
(koos Tallinna Pedagoogikaülikooliga) 1.-15. juulil Värskas
- 4. KOOLITEATRITTE TEATRIÕPETUSE SEMINARID**
(August Kitzbergi looming) 11.-13. jaan., 1.-3. märtsil ja 7.-9. juunil Tallinnas ning LÖPP-PROJEKT 19.-22. juunil Karksis
- 5. KOOLITEATRITTE SUVEKOOL KAREPAL**
augustis, 2002.a.
- 6. KURSUS INVA- JA ERIVAJADUSTEGA LAVAGRUPPIDE JUHENDAJAILE**
veebruaris, 2002.a.
- 7. KURSUS VENE TEATRITRUPPIDE JUHTIDELE**
(koostöös vene kultuurikeskusega) veebr. ja aprill, 2002.a.
- 8. PROJEKTIKOOLITUS (kuidas küsida raha)**
7. dets. (Mahtra) 16. jaanuaril.a. Kunda Klubis
- 9. LEMBIT PETERSONI MEISTRIKURSUS**
2. aasta (120 tundi, 15 päeva) Kursus on mõeldud lavastajaile, kellel on lavastajaharidus või pikaajaline kogemus. Kursus toimub kuni 2002.a. kevadeni Vene 6, Tallinnas
- 10. HARRASTUSTEATRITTE SUVEKOOL**
toimub 15.-18. augustil 4 päeva kas Viljandi lähistel Vana-Võidus või Põltsamaal. Suvekoolis võivad osaleda harrastusteatri näitlejad, nukunäitlejad, lavatehnikud, grimmeerijad jt. Suvekooli raames toimuvad praktikumid ja loengud. Kavas: improvisatsioon, füüsiline väljendus, pantomiim, töö sõnaga, nukuteater, lavatehnika, -kujundus, grimm. Hind: 600 kr. (sisaldab koolitust ja majutust oma magamisvarustusega). Transport edasi-tagasi ja toitlustamine omal kulul.
- 11. PÕHJA-EUROOPA JA BALTI RIIKIDE**

**LAVASTAJATE
ÜHISSEMINAR**

sept., 2002.a. Lääne-
Virumaal

**12. LOOVUSKURSUSED
"VABADUS
HARIDUSES"**

(pedagoogidele) jaanuaris
Raplas. Osalustasu 150.-.
Toitlustus omal kulul,
majutus oma magamis-
varustusega.

juuni, 2002.a. Abruhal

**13. TEATRIKURSUSED
MAAKONDADES**

(koostöös maakonda-
dega) - 3 päeva (nädala-
lõppudel) vastavalt soo-
vile.

nov., 2001.a. Pärnumaal
veebuaris Pärnumaal
veebuaris Jõgevamaal ja
aprillis Pärnumaal

**14. TEATRIPROJEKTI
"SOONTAGANA"**

KOOLITUS

juulis-augustis 2002.a. 10
päeva (kunstiline juht
Peeter Tammearu)

15. KONSULTATSIOONID

teatritruppidel on võimalik
tellida konsultante oma
etenduste prooviperioodil.
Konsultanditasu ja trans-
pordikulud tasub EHL
(ülalpidamine - majutus ja
toit - kokkulepitud ajal ja
transport kutsuja kulul).
dets., 2001.a. ja jaan.,
märtsis ja mais 2002.a.
Kärdla nukuteatris (juhen-
daja Jaan Urvet)

**16. HARRASTUSTEATRITTE
JUHIKURSUS**

(teatri juhtimine, projektid,
ettevõtlus, reklaam, uuen-
duslikud programmid jne.)
7.-8. dets., 2001. Mahtra
Rahvakoolis. Kursuse
hind: EHLi liikmesteatrite
esindajaile 250 kr.,
mitteliikmeile 500 kr.
(sisaldab majutust,
toitlustust 4 korda,
koolitust, sauna)
veebr. ja aprill 2002.a.

**17. NUKUTEATRITTE
KOOLITUS**

17.-27. mail koos rahvus-
vahelise nukuteatrite festi-
valiga "Teater kohvriss"
Viljandis

**18. KOHALIKE
OMAAVALITSUSTE JA
KODANIKUÜHENDUSTE
KOOSTÖÖKURSUSED**
Mahtra Rahvakoolis

**INFO KURSUSTE KOHTA JA
REGISTREERIMINE**

Maret Oomer tel. (0)6444645,
05074926

maret.oomer@mail.ee

Kristiina Oomer (0)6464080,
056666392 ehl.teater@mail.ee

Vabade kohtade olemasolul on
kursuslastel võimalik Tallinnas
toimivate kursuste ajal ööbida
Tallinna Toomklubis (EHL) - dušš,
kõök, - hind 100 kr. ja Rahva-
kultuuri Keskuses Vilmsi tn. 55, -
hind 100 kr

ÕPPEMATERJALID

Nimistud:

Infobrozhüür "Trükis ilmunud näidendid" (10 kr.)

Kataloog "Eesti Käsikirjalised näidendid" (40 kr.)

"Pagulas-Eesti näitekirjandus"

"Eestikeelne näitemäng 1870-1940

Õppekirjandus

Margus Tuulingu "Esimesed sammud teatriteel"

Martin Veinmanni "Vajadus olla mõistetav" (100 kr.)

Ettevalmistamisel

Kogumik "Euroopa lapsed Eestis"

Kogumik "Draamaõpetus"

Teatrikirjandus

Ilmumas

Eesti algupärandid (15 väljaannet)

Raamatukogus

Näidendite kogumikud

Näidendite käsikirjad

Videoarhiiv:

Videofilmid lavastustest, EHL-i

üritustest, Euroopa X Laste

Teatrikohtumisest Viljandis.

**DRAAMA- JA
TEATRIÕPETUSEST**

Sõna "draama" pärineb kreeka keelest ja tähendab otsetõlkes "tegevust". Lääne-Euroopa koolides hakati mõistma draamaõpetuse vajalikkust ja efektiivsust juba paarkümmend aastat tagasi pärast analoogse õppeprogrammi-ga tutvumist Suurbritannia haridus- ja teatrasutustes. Kiiresti hakati draamaõpetuse kursuseid korraldama

sadadele õpetajatele. Kui mõned aastad hiljem nende tegevusega tutvuti, moodustati Hollandi Haridusministeeriumis draamaõpetuse spetsialistidest koosnev osakond, et kursustest saadud kogemusi ja arengusuundi levitada kogu Hollandis. Täna on saanud draamaõpetuse loengud ja praktikumid kindla koha pedagoogide õppeprogrammides. Viimaste aastate jooksul on nende uurimusi ja tulemusi levitatud ka Saksamaal, Belgias, Prantsusmaal ja Indoneesias.

**MIS ON DRAAMAÕPETUSE
ÜLESANDEKS ?**

Draamaõpetuse ülesandeks on teatriõpetuse ja mängude käigus arendada nii laste, noorte kui ka täiskasvanute intellektuaalseid, füüsilisi ja emotsionaalseid võimeid. Draamaõpetuse seisukohalt tähendab õppimine alati koosõppimist. Draamaõpetuse õpetaja võib endale seada näiteks järgmisi ülesandeid:

- arendada esteetiliste väärtuste tunnetamist,
- arendada vaatlusvõimet,
- arendada väljendusoskust,
- õpetada füüsiliselt lödvestuma,
- arendada näitlejameisterlikkust,
- aidata paremini mõista oma igapäevast käitumist,

- aidata mõista oma piiratud
- arendada eneseteadvust,
- arendada loovust,
- analüüsioskust,
- fantaasiat,
- koostöövõimet,
- õpetada lahendama probleeme,
- aidata mõista ühiskonna ülesehitust ja poliitilisi struktuure.

- misanstseenide loomine,
- lavakujunduse integreerimine tervikusse,
- sobiva tempo-rütmi saavutamine.

Ja publiku ülesandeks ?
Publikult ootame etenduse jälgimist

MIKS ON DRAAMAÕPETUS VAJALIK ?

MIS ON TEATRIÕPETUSE ÜLESANDEKS ?

Sõna "teater" tuleb kreeka keelest ja otsetõlkes tähendab "etendust". Teatri eesmärgiks on luua vaatajatele nauditav etendus, anda ideid. Teater on alati kas ühe, kahe või enama inimese "mängimine" vaatajatele. Lavastaja seab näitlejaile alati konkreetseid ülesanded ja näiteks järgmised sihid:

- näitleja peab oma rollist aru saama,
- näitleja peab olema võimeline oma rolli igal etendusel uuesti kordama,
- näitleja peab arvestama ansamblit, mitte esitama oma individuaalrolli,

Lavastaja ülesandeks on muu hulgas:

- näidendi analüüs,
- näidendi interpretatsioon,

Draamaõpetuse kaudu on võimalus arendada nii oma füüsilisi, emotsionaalseid kui ka intellektuaalseid võimeid. Näidend eeldab tööd nii teksti-, keha-, südame- kui ka peaga. Seega võime rääkida pea, südame ja käe vahelisest kolmnurgast. Et ideesid, kogemusi ja mõtteid läbi tunnetada, on vajalik ka selle kolmnurga toimimine. Noorte harimisel tuleks keskenduda kõigile neile omadustele: nii füüsilistele, emotsionaalsetele kui ka vaimsetele. Alati tuleb arvestada ka ealisi iseärasusi. 7-10 aastaste laste puhul on kergem tulemini jõuda füüsilisel ja emotsionaalsel tasandil. Intellektuaalse poole arendamine esitab õpetajale aga erilisi nõudmisi. 10-15 aastased lapsed on aga valmis mitmekülgseks arenguks (nii füüsilisel, emotsionaalsel kui ka intellektuaalsel).

15-18 aastaseid noori on kergem mõjutada füüsilisel ja intellektuaalsel tasandil. Raskem on neile anda aga draamülesandeid, mis puudutavad emotsionaalset tasan-

dit.

Draamaõpetusel on oluline roll tasakaalustatud isiksuse kujundamisel.

MILLISEID HARJUTUSI KASUTAB DRAAMAÕPETUS ?

Draamaõpetuse harjutused on tuletatud suuremas osas teatrietüüdidest, lastemängudest ja inimese mõtetest. USA-s, Inglismaal, Hollandis ja Saksamaal on kirjustatud hulgaliselt draamaharjutuste kogumikke.

Draamaõpetuse tüüpharjutused on:

- lödvestumine,
- tegevus,
- liikumine,
- pantomiim,
- kõne,
- kuulamine,
- vaatamine,
- improvisatsioon,
- fantaseerimine,
- rollimäng,
- nukumäng,
- varjumäng,
- maskimäng.

Lisaks veel teatrietenduste vaatamine ja analüüs.

MILLISEID HARJUTUSI KASUTAB TEATRIÕPETUS ?

Teatriõpetuse harjutuste komplekte on välja arendatud igas riigis, kus on kujunenud välja kodumaine ja regulaarne teatrikoolitussüsteem. Tuntud teatrimehed ja koolkondade loojad Stanislavski, Brook, Grotowsky jt. on lahkelt jaganud oma kogemusi töös näitlejaga. Paljud lavastajad ei taha oma "köögipoolset" aga sõnakestki kirjutada.

Näitlejakoolituses väärtustatakse järgmiseid aspekte:

- hääle ja füüsilise mitmekülgne kasutamine,
- töö tekstiga ja selle taasesitamine,
- töö ansambelis,
- sisemise enesetunde varjamine,.

KUIDAS ÕPETADA DRAAMAHARJUTUSI KOOLIS ?

- Armastage draamaõpetust ja armastage oma õpilasi !
- Usaldage endid !
- Valmistuge oma draamatunniks ja täiendage end pidevalt !

Mõelge alati, millist rühma te õpetama lähete. Uurige, millisel lähepositsioonil on teie õpilased? Milliste eelteadmistega nad koolitusele tulevad? Kui entusiastlikud nad on? Kuivõrd on neis varjatud

kartust ? Millistes suhetes on poisid ja tüdrukud ?

Määratlege alati, millele tahate asetada põhirõhu (näiteks koostegutsemine). Otsustage ka eelnevalt, milliseid harjutusi tahate treenida ning koondage need gruppide kaupa loogilisse järjessusse.

Iga draamaõpetuse tund peaks olema ülesehitatud järgmiselt:

1. Sissejuhatus.
2. Soojendus.
3. Põhitegevuse harjutused.
4. Jahutamine.

Soojendusharjutused peavad olema alati seotud põhiharjutustega. Draamaõpetajail tuleb endil see seos leida. Kasutage seejuures kindlasti oma loogikakogemusi. Draamaõpetuse tunnis peab olema draamapedagoog kõige aktiivsem. Aktiivsust aitab kindlasti tõsta ka õpetaja osalemine soojendusel. Põhitegevuse ajal muutugu aga pedagoog vaatlejaks ning laste abistajaks. Kui põhitegevus sisaldab ka õpilaste omavahelist jälgimist, siis antagu ka selleks tegevuseks neile konkreetsed ülesanded, mida jälgida.

Jahtumisel tehtagu füüsilisi harjutusi koos kommentaaridega tunni kohta ning tulemustest, mis saavutati. See on aga tulevikuks innustav. Arvestage aga, et

draamatunnis on põhirõhk siiski tegevusel, mitte jutul.

TEOREETILINE TAGAPÕHI.

Draamaõpetus põhineb inimlikul ideaalil terviklikust inimesest, kes usub endasse, oma teadvusesse. Draamaõpetus aitab arendada inimese kõiki omadusi. Ärge unustage, et draamaõpetus ei ole teatriõpetus. SEE ON ETTEVALMISTUS ELUDRAAMAKS !!!

OLUKORRAST EESTIS

KOOLITEATRITEST FESTIVALID

1980 Koolide näiteringide tegevus ja iga-aastased ülevaatused. 1980 Kooliteatrite maakondlikud festivalid, millede paremad trupid lähetatakse üleriigilistele kooliteatrite festivalidele. Igal aastal toimub ca 20 maakondliku festivali ja 2 üleriigilist (kesk- ja vanemaste). Kokku tegutseb Eestis praegu umbes 250 kooliteatrit. Paljud kooliteatrites osalejad on sidunud oma elu teatriga. Lisaks toimuvad iga-aastased traditsioonilised kooliteatrite Miniteatripäevad Saaremaal ja kooliteatrite vilistlastruppide festivalid "Teine võimalus". Alates 2001.a. korraldatakse ka üleriigilist algklasside õpilaste teatrfestivali.

KIRJANDUSLIKUD PROJEKTID

Alates 1996.a. korraldatakse erinevais Eesti kirjandusloolistes paikades konkreetse kirjaniku loomingu põhjal suvekool, proovid lõppevad etendusega) osaleb ca 200 noort). Suvekoolid on toimunud Vargamäel, Palamusel, Koguval, Ahjal, Emmastes.

LUULEFESTIVALID

Alates 1993.a. korraldatakse igal aastal Jõgeval õpilastele B. Alveri nim. Luulefestivali ja alates 2001.a. üleriigilist luulefestivali, millele eelnevad ka maakondlikud voorud.

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Kooliteatrite esindused (õpilased erinevate koolide teatritruppidest) on osalenud alates 1994.a. Euroopa Laste Teatrikohtumistel Ungaris, Saksamaal, Soomes, Iisraelis ja Eestis). 2001.a. toimus analoogne teatrikohtumine, kus osales 250 noort 18 Euroopa riigist, Viljandis. Osaletud on ka õpilaste koostööprojektides Eestis, Soomes, Lätis, Taanis ja Rootsis.

Meie kooliteatrid on osalenud lasteteatrite festivalidel Lätis, Leedus, Venemaal, Soomes, Rootsis, Saksamaal jm.

KOOLITUS

Täienduskursused draamapedagoogikast 1990- (Eesti Harrastusteatri Liit), aastas 80 tundi

Kooliteatrite juhendajate suvekool Rannal 1999- (TPÜ kultuuri-teaduskond), 40 tundi Täienduskool Värskas (Eesti Harrastusteatri Liit ja TPÜ Täienduskoolitusosakond), 40 tundi Teatrikursused (Eesti Harrastusteatri Liit), aastas 160 tundi Kursused erivajadustega teatritruppide juhendajatele, aastas 30 tundi.

Koolitajaiks on olnud Merle Karusoo, Elmo Nüganen, Ain Mäeots, Andres Noormets, Jaanus Rohumaa, Toomas Lõhmuste, Andres Lepik, Tõnu Tepandi, Katri Kaasiks-Aaslav, Aare Laanemets, Kaarel Kilvet, Rein Agur jt.

VÄLJAANTUD KIRJANDUS

Ilmunud on loengute konspektid, üksikud tõlked, repertuaari nimistud, kokku 6 raamatut. Ilmumist ootavad kahe raamatu tõlked.

PROBLEEMID

- Draamapedagoogika ja selle võimaluste vähenenud tundus
- Projekti-süsteem ei taga kindlustunnet arenguks
- Puudub draamapedagoogika üleriigiline kontseptsioon

- Koolijuhtide vähene huvi draamapedagoogika vastu
- Draamapedagoogika tundide puudumine TPÜ õppeprogrammides
- Baaskeskuse puudumine

ETTEPANEKUD

- Korraldada draamapedagoogika infopäevad kõikides maakondades (Eesti Harrastusteatri Liit, maavalitsuste haridusosakonnad)
- Koolituse ja traditsiooniliste ürituste finantseerimine riigieelarvest (Haridusministeerium)
- Anda välja erialast kirjandust (metoodikagrupp)
- Koostada Eestile sobilik draamapedagoogika kontseptsioon (TRÜ, EHL, Haridusministeerium)
- Draamapedagoogika tundide viimine TPÜ õppeprogrammi.
- Luua Eesti draamapedagoogika keskus (Eesti Harrastusteatri Liit, Tallinna Linnavalitsus)

II HARRASTUSTEATRITEST FESTIVAL...

toimus 2.-4. novembril taas Võrus. Kokku näitas etendusi 10 teatrit. Paraku ei saanud lava- ja finantsoludest sõltuvalt Võrru sõita Saa-

remaa Rahvateater Lembit Uus-tulndi "Aastavahetusega Casablanca". Etendusi hindas zhürii, kuhu kuulusid "Ugala" direktor Jaak Allik, teatrikriitikud Madis Kolk ja Rait Avestik.

Seekord jagati tublimaille rahalisi tegevustoetusi. Nii otsustasid kevadisel kokkusaamisel teatrijuhid ise. Kindlasti on rahasüst uutele lavastustele hädavajalik.

Parimaiks tunnistati A. H. Tammsaare nim. Teater – Aleksander Vampilovi "Vanem poeg" (foto)(lavastaja Allan Kress):

ja Võru Harrastusteater – Andrus Kivirähu "Rehepapp" (lavastaja Taago Tubin. Võrulaste "Rehepapp" otsustati saata ka esindamiseks Eestit eeloleval suvel Rootsisis toimuvale II Põhja-Euroopa harrastusteatri festivalile.

Rahaliste preemiatega hinnati ka Tartu Üliõpilasteatrit – Jaapani ja hiina zen-budistlikel lugudel põhinevat "...lumi just on langenud üle Yoshino küla" (lavastaja Kalev Kudu), Haapsalu Teatrit "Randlane" – "Jumala tall" (foto) (autor ja lavastaja Jarmo Karing):

ja Põltsamaa Teatrit "Ellunäod" – L. Melfi "Linnubassein ehk kohvikook ja kalamari" (foto)(lavastaja Ain Saviak):

Hulgaliselt jagati välja ka eriauhindu parimate osatäitmiste eest.

Palju tekitas poleemikat kutseliste näitlejate kasutamine harrastus-

teatrite lavastustes. Põhjust selleks andis Robert Gutmani menukas osatäitmine Tammisaare-teatri "Vanemas pojast". Ilmselt on piirid kutselise ja harrastusteatri vahel lõplikult kadumas, sest juba ammu osalevad proff-lavastajad ja näitlejad koolitusjuhtidena seminaridel ja lavastajaina suveprojektides. Ja kui Jaanus Rohumaa "Tagaaetavas" tegid koos harrastusnäitlejatega kaasa Rein Oja, Üllar Saaremäe, Kersti Heinlo jt., siis oli see omalaadseks tõestuseks meie väikese maa teatri terviklikkusest. Tallinna Toomklubi noortetrupp "voxpath" tõestas oma katkendiga

katsekiviks nii lavaristsete kui ka kriitikanoolte poolest. Palju küsitavusi tekitasid Otepää Teatri B.Thomase "Charley tädi" (lavastaja Ivari Viigimets) ja Salme-Teatri A. Kõrreveski "Mäss Türgi moodi" (lavastaja Kristjan Arunurm). Võru-festivali tunnusjoonteks said küllap ka kõrgtasemel zhürii, nende asjalikud ja julged arvamused ja üllatavalt ühtsed hinnangud. Harrastusteatri lavastused on muutunud professionaalsemaks. Mida me siis ikkagi taotleme harrastajate puhul? Kas kutseliste teatritega konkurentsivõimelist kõrgtaset? Ilmselt eelkõige vabadust oma otsingutes ja repertuaarivalikus. Paraku peab riigiteater lähtuma tunduvalt enam publikusoovidest

J.Steinbecki "Hiirtest ja inimestest" et ka kooliteater vägagi arvestatavaks teatritegijaks saanud. Kadunud on ka piirid harrastusteatri senises liigituses (teater, näitetrupp, kooliteater). Arengut on tunda ka Sillamäe Teaterstudios "Teine Taevas", kes oma A. Tšehhovi "Ametniku surmaga" (lavastaja Vladimir Vaikert) esindas mitte-eevlaste teatritruppe. Teateatri "Võidumees Miki-Hiir" ("Miki-Hiir tondilossis"), mille lavastas Piret Viisimaa pakkus vaheldust ka väiksematele vaatajatele (fotol). Kuna tegemist oli verivärske studiotööga, siis sai festivalil osalemine "rohelistele"

kui sõltumatud amatööride trupid. Seekordsel festivalil tõestasid harrastusteatri elujõudu need trupid, kes loobusid nõ "kassatükist" ja seadsid endile tõsised kunstilised eesmärgid.

EEOLEVAD SUURÜRITUSED 2002.aastal

25.-26. jaanuaril toimub Viljandis **õpetajate teatritruppide festival "Sillad"**.

Kooliteatrite üleriigiline luulefestival toimub veebruari alguspäevil Kuressaares. Festivalil osalevad kõikide maakondade parimad üksikesinejad.

3.-7.augustil toimub Raplas teatrifestival **“Mitteteater”**.

Märtsis toimub Kuressaares traditsiooniline **kooliteatrite festival** “Miniteatripäevad”

Aprillis toimuvad ka **kooliteatrite üleriigilised festivalid** – eraldi kesk- (5.-9. klassi õpilaste trupid) ja vanemale astmele (10.-12. kl. õpilaste trupid). **Riigifestivalidele** valitakse kooliteatrid maakondlikel festivalidel.

Mai alguses toimub ka **harrastusteatrite** Põlva-festival.

Üleriigiline **algklasside teatritruppide festival** Haljalas mais.

17.-19. mail toimub Viljandis rahvusvaheline **nukuteatrite festival** **“Teater kohvis”**.

18.-21. juulil toimub Haapsalus järjekordne rahvusvaheline **teatriteatrite festival** **“Intereteaterfest”**.

1.-7. augustini toimub Rootsis II **Põhja-Euroopa harrastusteatrite festival**. Eestit esindab Võru Harrastusteatri “Rehepapp”. Festivalile lähetatakse ka vaatlejate grupp. Kaasasõitjate registreerimine on juba alanud.

29. augustist kuni 1. septembrini toimub Tallinnas VII Rahvusvaheline **Tänavateatrite Festival**.

Infot festivalide ja välissõitude kohta saab ikka meie liidu büroost.

Eesti
Harrastusteatrite
Liidu juhatus ootab
kõigi teatrihuviliste
lugejate kirju ja
kaastöid
järgmistes
ERK-ides
avaldamiseks!

MÖTTEID LÄHENEVA LASTE LAULU- JA TANTSUPEO RAHVA- MUUSIKA KOONDOR- KESTRI REPERTUAARIST.

Novembrikuu 10-ndal kuupäeval olid Salme Kultuurikeskuses koos laste rahvamuusikakollektiivid Tallinnast ja Harjumaalt. Juba neljandat aastat kogunevad noored rahvamuusikud, et õppida uusi lugusid ja esineda seejärel ka Mardilaadal. Seekord oli uute, laulu- ja tantsupeo jaoks kirjutatud lugudega muusikute ees Tarmo Kivisilla. Mõtteid kuuldust-nähtust

jagavad sel puhul kogemustega pedagoogid Els Roode ja Heldur Vaabel.

Els Roode: Kuigi autori mõlemad lood olid igati huvitavad, jäid nad siiski lastekollektiivide jaoks liialt keerukateks rütmilise struktuuri poolest. Lugude ettekandmiseks suure orkestri poolt jääb ettevalmistusaeg liialt lühikeseks.

Heldur Vaabel: Tallinna ja Harjumaa lastekollektiivid on oma hea mänguuskuse poolest üldiselt tuntud. Kardan, et vabariigis tervikuna tase selline ei ole. Tantsupeo repertuaar peaks olema sellise raskusastmega, et neid saaksid võtta oma repertuaari ka väiksema muusikalise ettevalmistusega kollektiivid. Laste jaoks on oluline, et mängutükk oleks jõukohane ja pakuks mängulusti.

Oli kindlasti hea, et autor sai ülevaate lugude kõlavusest ja laste mängutasemest. Pärast proovi toimus arutelu kogemustega muusikajuhtide osavõtul. Koos jõuti järeldusele, et peoni jäänud napi ettevalmistusaja tõttu (Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus sõlmis lugude autoriga lepingu alles novembris 2001!) tuleks lugusid lihtsamaks seada..

Rahvamuusikajuhtid soovisid uutele tegijatele kordaminekuid ettevalmistamisperioodil ja muidugi toredat esinemist Tantsupeol.

Harjumaa – ja Tallinna rahvamuusikute õppepäevade korraldajad
Info Margus Veenre

UUED MUUSIKALOOD

Rahvakultuuri Keskus kuulutab uute lugude konkursi rahvamuusikaansamblikele ja –orkestritele. Konkursi eesmärgiks on mitmekesistada mängitavat repertuaari ning anda rahvamuusikaga tegelejatele (nii juba tunnustatud heliloojatele kui ka esmaüritajatele) võimalus ennast proovile panna. Hinnangute tegemisel on aluseks partituur. Pillide valik ja koosseis jääb autori otsustada. Eraldi peetakse arvestust nende osavõtjate vahel, kes kirjutavad suurele orkestrile, kus leiaksid rakendust flööti, klarneti, akordioni, löökpillid (näit. jauram, lokud, triangel), viisikannel, saatekannel (akordkannel), viiul I, viiul II, bass. Et tagada nende palade laialdast levikut, oodatakse lihtsakoelisi eesti rahvamuusika töötusi või rahvatoonis originaalloomingut. Võistlustööd peaksid olema jõukohased mängida harrastuskollektiividele. Parimatele osalejatele on ette nähtud rahalised preemiad. Arvesse lähevad ainult need ansambli- või orkestripalad, mis jõuavad kinnises ümbrikus (partituur ja pillide hääled ühes eksemplaris) koos autori andmetega. Hiljemalt 01.märts 2002.a aadressil :

Rahvakultuuri Keskus
J.Vilmsi 55, 10147Tallinn
Lisainfo muusikatoast
teisipäeviti tel. (0)6009176
Margus Veenre

ULLO TOOMI 100.

**14.septembrist 2002 kuni
14.septembrini 2003 aasta
nimetame Ullo Toomi
aastaks!**

Koosolek 13.november 2001

Loodetud suure kvoorumi (ootasime kas esindajat või ideidki igast maakonnast) ja sisutihedate ideede asemel tuli taaskordselt tõdeda, et just tallinlastel lasub peavastutus ka üleriigiliselt ja üldrahvalikult oluliste tähtsuste kokkupanekul. Peale ERRS juhatuse olid koosolekul kohal Kalev Järvela Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusest, Kadri Valner TA "Sõprusest" ning Rita Mändla RTA "Kajakast" Pärnust. Kuna aeg läheb armutult oma rada, siis otsustas koosolnud kvoorum võtta endale vajamineva esma-vastutuse. Et sellesse vastutusse rohkemat ja paremini mahuks, siis kutsume endistviisi meiega liituma kõiki, kes nii jõuga, nõuga kui rahagagi abiks olla saavad ja soovivad.

Ühe olulisema uuendusena otsustati Ullo Toomi aastaks nimetada aasta tema 100.st sünniaastapäevast 14.septembril 2002 kuni 101. sünniaastapäevani 2003. Selle mõtte kohaselt tähistatakse niimoodi Toomi aasta raames ka tema kõige väärtuslikuma kirjatöö – raa-

matu "Eesti Rahvatantsud" ilmumise 50.ndat aastapäeva (1953).

See ideelahendus annab ka lisa-aega võimalike ühistegevuste selgitamiseks ning koordineerimiseks ja vajaminevate finantsallikate otsimiseks. On ju endiselt päevakorras nii Ullo Toomi tantsudega võistutantsimine, galakontserdid ja "piibli"- tantsudega projektid. Edasi arutamist ja kokkulepeteni jõudmist vajavad mitmed üritamised, sealhulgas konkreetsetele juubelipäevade üritustele lisaks võimalikud ürituste toimumiskohad, piiblitantsude videojäädvustamised koos seletusega, juubeli-mälestusaadresside kujundus ning teostamine, ümber linna tantsimine, konverents jpm.

Kuna paljutki plaanitud just projekti väljanaputamiseas olevaks pidada võib, ei ole siinkohal paslik liigseid ennustusi dateerida.

Selgeks sai ka see, et eeldame juba 2002.a. algusest rahvatantsijate ja rahvamuusikute aktiveerumist ja oma ettevõtmistele Ullo Toomi meenutamise sisulist ajaloo tänuhõngu lisamist. Need 8 kuud septembrini peaksid olema kui hoovõtuks, mis 14.septembril kõigi ühistööna ausse tõuseb. Sealt edasi kutsume kõiki Eestimaa rahvakultuuri austajaid oma ettevõtmiste infokandjatele Ullo Toomi Aasta logot lisama ning sellega ka kultuuriopositsioonääre ning suisa vastaseidki valgustama.

Kuna Ullo Toomi ei ole ja ei saagi olla minu, sinu või kellegi kolman-

da eraomandus, vaid on meie rahva suurmees ning ühiskultuuriline autunnetus, siis ei tohiks keegi karta oma ettevõtmiste avalikku teadvustamist ettevalmistatavas üleriigilises rahvatantsu- ja rahvamuusikakalendis. Kalender sisaldab infot teie tegemistest 1.01-31.12. 2002. ja 1.01-31.12.2003.aastal ning sealhulgas omaette märgistuses või värvi-lahendis just Toomi Aasta kohta 14.septembrist 2002 kuni 14.septembrini 2003.

Olge aktiivsed ja saatke oma info ning teemakohased ettepanekud ERRS juhatusse e-mail: errs@vilmsi.ee

Mõelge oma ettevõtmised läbi ja saatke meile veel selle aasta lõpuks

- kus toimub
- mis toimub
- ja mis kuupäeval toimub
- ja mis aastal toimub,
- kes korraldab
- telefoni number / e-mail

Kui miskit selgub hiljem, siis anna ka hiljem teada!

OLE ISE NÄHTAV JA NÄE KA TEISI!

Selgitavat infot võite küsida
056459359 või (0)6516196
V.Rebaselt ja/või
(0)6009176 K.Tiisilt.

D SEGARÜHMADE III TANTSUFESTIVAL

Kutsume Teid ja Teie tantsurühma osalema III vabariiklikul D-segarühmade tantsufestivalil, mis on pühendatud Ullo Toomile Festival toimub 3. veebruaril 2002.a. kella 10.00-18.00 Kohtla-Järve Kulturihoones.

Registreerimine kuni 23.jaanuarini 2002.a.

Osavõtumaks 30.- per person kanda üle enne 23.01.2002.a. Kohtla-Järve Linnavalitsuse kontole 10552004906004, Ühispank, märksõna "tantsufestival".

Info

Keskallee 36, 30328

Kohtla-Järve

tel. 033-44347; 055-47273

Anne Uttendorf

**Kohtla-Järve Kulturihoone
osakonnajuhtaja**

MILLINE PARTNER?

Kuidas olla võrdväärne partner? Kursuse "Kuidas olla võrdväärne partner" läbides oled omandanud oskused koostöök, organisatsiooni imago kujundamiseks ning tulemuslikuks suhtlemiseks pressiga.

Kursus arendab kultuuritöötaja oskusi suhtlemiseks endast ja oma asutusest väljapoole. Avalikkussuhted (koostööpartnerite leidmine; organi-

satsiooni, seltsi imidzi kujundamine; suhtlemine ajakirjandusega). Läbirääkimised (jäik ja järeleandlik läbirääkija; "must stsenaarium" ja "parim alternatiiv". Enesekehtestamine (demaagogivõtted; eneseregulatsioon ja eneseanalüüs). Kursuslasteks on kohaliku omavalitsuse kultuurielust eest vastutajad, rahvamajade ja kultuurikeskuste töötajad, kollektiivide juhid. Kursus algas juba 22.oktoobril ja viimane kolmepäevane õppus on 03.-05.detsembril 2001 Rahvakultuuri Keskuses Tallinnas

Täpsem info ja info ka uute kursuste kohta tel (0)6009368, GSM 05265565 Urve Gromov

U.G.

BALTIMAADE KULTUURIFESTIVAL

Weekend Guitar Trio Baltimaade Kultuurifestivalil Soomes

Weekend Guitar Trio (WGT) esines 2.- 4. oktoobri Porvoos, Helsingis ja Turus. Ansambel oli ringreisil Soomes esimest korda. Esitlusele tuli bändi uuem looming, mida on võimalik kuulata ka kevadel ilmunud viimaselt plaadilt Animotion. WGT looming on omalaadne nüüdismuusika, mis on segu jazzist, progressiivsest rockist ja kantrimuusikast. WGT oli festivalile kutsunud Eesti Instituut Soomes.

Weekend Guitar Trio (Robert Jürjendal, Tõnis Leemets ja Mart Soo) alustas tegevust 1993 aastal. Kõik kolm ansambli liiget

on õppinud Tallinna Georg Otsa nimelises muusikakoolis. Robert Jürjendal (1966) õppis klassikalist kitarri ja kompositsiooni. Alates 1992. aastast osaleb ta Guitar Crafti erinevatel rahvusvahelistel projektidel. Aastal 2001 alustas Vanalinnas Muusikakoolis tegevust R. Jürjendali kitarriklass. Tõnis Leemets (1972) õppis kitarri jazzerialal. Praegu on ta vabakutseline muusik ja tõlkija. Leemets on ka ansambli Treee liige, ta on välja andnud luulekogu ning teeb raadiosaadet Sessioon. Mart Soo õppis samuti kitarri ning töötab nüüd Otsa koolis õpetajana. Soo on ansambli Tunnetusüksus liige ning esineb Helmut Anniko trios.

WGT on silma paistnud rahvusvahelistel muusikafestivalidel, sealhulgas EBU jazzifestivalil Marciacis. Rahvusvahelisel kitarri- muusikafestivalil Lausanne`is on WGT võitnud Grand Prix.

Weekend Guitar Triolt on ilmunud kolm albumit: Animotion (2001), 3 on 1 (1997) ja Sõnastik (1996).

Info: Erja-Liina Raidma, Eesti Instituut Soomes

Mariankatu 8 B, 00170 Helsinki

puh. +358 9 669805,

fax +358 9 6224048,

www.saunalahti.fi/eeinst

E-L.R.

KODANIKU KIRI:

MIDA ARVAB KODANIK SEST
EESTI RAHVAKULTUURIST

Tere,

Juhtus kodanik lugema ERRS
Teatajat september 2001. Ja mida

kodanik näeb! Ilusasti vormistatud, rahvamuusika ja -tantsuga tegelevatele isikutele orienteeritud broshüür sisaldab igasugust asjaosalistele vajalikku infot sündmuste, kirjanduse ja muude vajalike asjade kohta. Küllalt palju sellest vajalikust ka inglise keeles, nagu ühe Euroopasse pürgiva pisikultuuri trend nõuab. Rahvakultuuri ekspordi näitajad tingesinejatesse ja tingvaatajatesse ümber arvutatuna on aukartustäratavad. Kes sellega küll tegelevad?, tekib kodanikul huvi. Rohelisel vahelehel seisab esinduslik nimekiri rahvakultuuri edendavatest liitudest, ühingutest, seltsidest ja nõukogudest, kes omakorda keskseltside liidu moodustavad. Kõik-sugu tuntud nimed juhatustes istumas ja aadressidki peamiselt mitte postkastis, vaid reaalsetes, mitte kõige odavamates majades. Kodanikul kohe hea meel, et nii palju edukaid rahvakultuuri eest hoolitsejaid on. Aga siis selgub sellesama rohelise vahelehe pöördelt, et Kultuuriministeerium koondab rahvakultuuri nõuniku, kes maksumaksja rahade eest rahvakultuuri ekspordi ja jumal teab, mis alast nõu veel annab. Ja tundub, et V.Rebane ei ole Kultuuriministeeriumi otsusega sugugi rahul, arvab, et see on eksisamm ja kutsub kodanikke üles selle koondamise kohta ametnikelt selgitusi nõudma. Nii paljusid rahvakultuuri edendajate organisatsioone omades ei tohiks

jätkev rahvakultuuri eksport ja ehk ka sisemaine tarbimine sugugi hääbuda. Riigi otsus on lihtsalt rahvakultuuri alase tegevuse delegerinud sinna, kuhu see ka kuuluma peaks - Eesti Rahvakultuuri Keskseitside Liidu õlgadele. Ja toetagu seda tegevust siis need, kes vajalikuks peavad, mitte kõik maksumaksjad, nagu seni. Vastuseks küsimusele, kas eksisamm viib edasi väidan, et astutud on täiesti õige samm, mis kindlasti viib edasi. Lohutuseks. Meie uus esileedi (eesti rahvakultuuris on auväärased inimesed ikka memmed ja taadid, mitte leedid ja dzhentelmenid) on kogu oma elu olnud ennastsalgav rahvuskultuuri eest võitleja. Ega ta oma kolleege uues rolliski hädasse jäta. Küllap leitakse kusagilt rahakest Loodetavasti ei kitsene rahvakultuuri mõiste seejuures folkloorseks rahvuskultuuriks.

Tarmo / rahvakultuuri toetav kodanik. Palun seda kirjatükki käsitleda ERRS Teataja võimaliku kaastöona. Kodanik T.

ERKL KOOSOLEK

4.oktoobril istus koos Eesti Rahvakultuuri Keskseitside Liidu ERKL juhatus Tallinnas Vene tänaval Eesti Harrastusteatri liidu ruumes.

Päevakorras oli 5 teemat:

1. Kultuurifoorumis korraldamisest oma jõududega.

Kuna hr. Ilmar Moss, Eesti Kooriühingu tegevdirektor ja Eesti

Laulu ja Tantsupeo Sihtasutuse direktor, kavandab 21.novembrile laulupidude ja tantsupidude temaatikat lahkavat konverentsi, siis peeti veel ühe foorumi korraldamist sel aastal koormavaks ja idee lükati järgmise aasta sisse.

2. Hasartmängumaksuseaduse eelnõu muutmissetpanekud.

Arutati hasartmaksumaksude eraldamise teemat uue seaduse projektiga seoses.

3. Suhtumisest EKAK-i.

Lähtudes kodanikualgatuse põhimõttest on ka rahvakultuurikollektiivide tegevus kodanikualgatus ja võiks ning peaks sel põhjusel saama hulga suurema kõlapinna ka teiste ministeeriumide suhtumistes kodanikualgatusesse.

4. Eesti Kultuurkapitali sihtkapitalide uute nõukogude komplekteerimisest. Kuna täiendavate kandidaatide esitamise aeg on möödunud, siis piirduti vaid lootusega, et nõukogud komplekteeritakse asjatundlikest isikutest.

5. ERK-i teataja väljaandmine. ERRS juhatuse ettepanek laiateemalise Rahvakultuuri Teataja tootmiseks, kus kajastuks kõigi keskseltside informatsioon ja mida toodetaks keskseltside ühistest rahadest ning postitatakse kõigile omavalitsusüksustele ja kultuurikeskustele Eestis, ei leidnud teiste keskseltside toetust. Samamoodi lükati tagasi ERRS juhatuse teine ettepanek rahvakultuuri valdkondi tutvustava voldiku

tootmiseks, mida Eesti kultuuri tutvustajana üle maailma levitada.

V.Rebane

ERRS JUHATUSE ETTEPANEKUTEST INFO VALLAS

ERRS juhatuse tegi ettepaneku rahvakultuuri seltside ühise kahepoolsest neljavärvitrukis rahvakultuuribukleti trükkimiseks, kus voldiku kokku 12 pöördel saaks anda lühitutvustuse kõigist olulisematest rahvakultuurivaldkondadest Eestis (rahvatants ja rahvamuusika, folkloor, koorid, puhkpillimuusika, käsitöö, harrastusteatriid, filmiamatöörid, kultuuriseltside ühendus, laulu- ja tantsupeod, traditsioonilised festivalid jmt). Buklett (tiraazh vähemalt 30 tuhat, ühe bukleti omahind 1 kroon 10 senti ja osalise müügi arvestuslik hind 16.-krooni!!) läheks tasuta levitamiseks kõikjal ja kõikjale (nii eesti keelsena kodumaal kui võõrkeeltes välismaal) ning mingil määral ka müügiks turismiobjektidel (2000 müüdüd bukletti kataksid 30 tuhandelise tiraazhi tootmiskulud!). Tasuta levitajateks oleks nii arvukad välisfestivalidel käivad kultuurikollektiivid, kui ka saatkonnad, messid jne. Paraku ei leidnud see ettepanek kolleegide toetust. Sellest on kahju - kes siis veel meie rahvakultuurinähtusi maailmas tutvustama peaks. Loodetavalt on see mõistmatus hetkeline.

Me teame maailmas suuri ja väikseid riike. Mida teame meie teiste maade, näiteks Lesotho, Sudaani, Uus-Meremaa või Mongoolia rahvakultuurist täna? Tõenäoliselt ei tea suurt midagi - vaid oletada võib. Samamoodi ei tea need ja teised maad ja rahvad midagi meie kultuurist - olime ju üks suur nõukogude kultuur ja pool sajandit pole me saanudki oma kultuuri maailmas tutvustada. Väikeseks lisavõimaluseks just teadvustada oleks olnud võidlik. Esmaeesmärk polnud kedagi siia kutsuda ega ka mitte soov ise tingimata kuhugi minna. Me peame oma vaimu tutvustama, oma elurõõmu ja rahva püsimise tahet. Kui oleme maailmas kultuuris tugevad, siis peetakse meid tugevaks ka kõiges muus. See oleks vaid heas mõttes hariv, kui meiegi teaksime, milline näeb välja ... näiteks .. Lesotho rahvakultuurikorraldus.

ERRS juhatus tegi ka teise ettepaneku, et asutada keskseltside ühine Teataja. Ühiselt oleks tasutud 500-1000 eksemplari tootmine ja postitamine kõigisse omavalitsusüksustesse, kultuurikeskustesse, kultuurikoolidesse ja personaalselt rahvakultuurikuraatoritele ning osalevate seltside esindustesse. Tellimuste alusel lisaks kõigile, kes tellivad. Peaeesmärgiks seadime rahvakultuurivaldkonna info tuleku koos, odavamalt, kompaktselt ja üldharivamalt. Ja veel - nägime ette võimaluse kutsuda

samasse infoteatajasse osanikuks Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskust, Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutust jt. Lisaks pakkusime lootuse, et kõigipoolse aktsepti korral toetaks seda projekti ka Kultuurkapital. Me ei pakkunud välja, kuid loodame sellisele üldprojektile ka teemakohaseid reklaamiandjaid leida

Seni on ainukesena positiivselt reageerinud Harrastusteatri Liit:

"Toetan Sinu ideed kahe käe ja jalaga. Miks me anname omi infolehti eraldi (ja sageli nigelas kvaliteedis), kui sageli tegeleb inimene nii tantsu, teatri kui laulmisega. Samas saame olla kogu aeg vaateväljas. Need rahumbrid on tulemi puhul väga väikesed. Kindlasti toetavad ka fondid. Ilmselt peaks igas numbris olema kõikide liitude info, et mitte omi lehti enam tirazheerida. ELAGU KOOSTÖÖ!"

Jaan Urvet / Harrastusteatri Liit

4.oktoobri koosolekul kukkusid mõlemad ettepanekud mürinal läbi. Nii palju kui on inimesi, on ka isiksusi ja arusaamu. Ei tulegi kunagi sellist aega, et kõik jäägitult ühes suunas ja ühtmoodi mõtleavad. ERRS juhatus aktsepteerib oma kolleegide arvamusi. Kuid me ei tagane ka oma arvamusest - meie arvates olid me ettepanekud head ja vajalikud ning me tegutseme selles suunas.

V.Rebane

10 AASTAT VIULIMÄNGU

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus koostöös Rahvusliku Folkloorinõukoguga korraldab 1991.a. alates rahvalikke viulimängupäevi. Viulimängupäevadel osalevad nii muusikakoolide noored viuliõpetajad, kui ka nende vanemate klasside viuliõpilased. Osalejaid on kokku tulnud üle Eestimaa: Tartust, Võrust, Viljandist, Raplast, Haapsalust, Põltsamaalt, Põlvast, Koselt, Kuusalust, Viimsist, Jürist, Virtsust, Pärnu-Jaagupist, Tallinnast.

Rahvalikel viulimängupäevadel õpetatakse rahvalikus stiilis viulimängu ja muusikat. Lisaks pillimängu tundidele toimuvad loengud eesti folkloorist, õpitakse rahvatantsu, laulumänge. Läbi on mängitud palju repertuaari erinevate õpetajate käe all: Toomas Torop, Indrek Kalda, Toivo Tubli, Ürjo Jaama, Juta Helilaid, Kirsta ja Raivo Sildojad, Anneli Kont, Igor Tõnurist, Kaili Lasma, Sofia Jooks, Helgi Tõnnemaa. Tutvustatud ja õpitud on ka norra, rootsi ja soome rahvapillilugusid. (On käinud vastavad külalislektorid).

Viulimängupäevade eesmärgiks on eesti rahvamuusika ja traditsiooni populariseerimine noorte muusikute seas. Viulimängupäevade staažikamatest osalejatest on moodustatud ühendus Eesti Noorte Viulikoor. Viulimängupäevadel õpitud on

salvestatud Eesti Raadios 1993., 1995. ja 1997. aastal ja Eesti Televisioonis 2001.aastal. Esinetud on paljudes Eestimaa paikades ja ka piiri taga: rahvusvahelisel folkloorifestivalil BALTICA 95, -98, -2001; 1997.a VIRU SÄRUL ja Lahemaa Torupillipäevadel. 1997. a esindas Eesti Noorte Viulikoor Eestit Lätis toimunud BALTICA 97-I. 1998.a toimus kontsertreis ja eesti folkloori tutvustav seminar Šveitsis ja Prantsusmaal. 1999. a käisid 5 viulikoori õpetajat Šveitsis eesti viulimuusikat tutvustamas. 1999. ja 2000. a viis Noorte Viulikoor läbi Saaremaa ja Harjumaa koolides eesti rahvamuusikat ja pille tutvustava loeng-kontsertide sarja.

Igal suvel toimub viuldajatele 3-päevane õppelaager Pärnumaal. Kurgjal ollakse sõbralikes suhetes Kurgja Talumuuseumi juhtkonnaga ja viuldajatel on võimalus osaleda kontsertidega Kurgjal toimuvatel talupäevadel. 1999. a filmiti viuldajate töid-tegemisi Kurgjal. Seega on viulimängupäevadel omandatud oskused ja teadmised leidnud konkreetse väljundi ja rakendust praktilises elus.

Rahvaliku viulimängu huvilisi on palju ja veebruaris alustab tööd uus grupp noori. Siinkohal kutsu-megi noori viuldajaid ja nende õpetajaid osalema 16. ja 17. veebruaril 2002 järjekordsel rahvaliku viulimängu kursusel. Kursus toimub Tallinnas Vilmsi 55

Rahvakultuuri Keskuse ruumides.
Olete oodatud.

Rahvaliku viiulimängu päevad
Kurgjal. Juta Helilaid

15 AASTAT PILLIPIIGASID

“Pillipiigadel” on seljataga 15 tegevusaastat. Folklooriansambel “Pillipiigad” on tegutsenud 1987. aastast ja kevadel 2002, 31. mail tähistatakse kontserdiga oma 15. aastapäeva.

“Pillipiigade” tegutsemisajajärk on olnud siiani hästi ajastatud. Seoses uute tuultega meie ühiskonnas olid 90-ndad soosivad rahvakultuurile. Taastati ju oma-riiklust. Rahvakunstiansambleid saadeti esindama ja tutvustama meie pisikest Eestit. Nii ka “Pillipiigad” on palju esindanud Eestit paljudel rahvusvahelistel festivalidel ja konkurssidel Euroopas. “Pillipiigad” on läbi aegade andnud üle 450 kontserdi. “Pillipiigade” kontsertprogrammides on olnud seatud rahvalaulu, regilaulu ja instrumentaalmuusikat. Kavade koostatud teaduslikel alustel. Nõuavad ju rahvusvahelised folkloorifestivalid kavu autentsete materjalide baasil. Ansambli praegused juhid Juta Helilaid ja Angelika Kadarik on pidevalt külalised Teatri- ja Muusikamuuseumis, kust otsitakse seda õiget materjali. Viimased kavade koostatud Kose ja Harjumaa regilauludest ja

Juta Helilaid / Rahvalike viiulimängupäevade projektijuht –pillilugudest. “Pillipiigad” on juba olnud 4 erinevat koosseisu. Momendil tegutsevad paralleelselt 2 gruppi “Pillipiigad”: 1) 10–13-aastased; 2) 14-17-aastased. Kokku on piigad täpselt 25. Harjutakse 2 korda nädalas Kose Muusikakooli ruumides.

Tüdrukute erinevad koosseisud on esinenud Lätis, Leedus, Moldovas, Venemaal, Siberis, Soomes, Rootsis, Norras, Taanis, Inglismaal, Poolas, Tsehhis, Saksamaal, Ungaris, Šveitsis, Prantsusmaal, Hispaanias, Itaalias, Austrias, Slovakkias. Eriti eksootiliseks peetakse siiani reisi Siberisse – Mongoolia piirini välja. Seal esineti Minjussinskis, Krasnojarskis. Kohtuti Siberi eestlastega. Teine huvitav projekt oli Šveitsi – Genfi Steinerkooli, kus piigad õpetasid sealsetele lastele Eesti rahvamuusikat ja lõpuks anti koos sealsete lastega 2 kontserti, mängides vaid eesti rahvamuusikat. Eredalt on “Pillipiigadel” meeles käesolev aasta. Mais esineti üle-Euroopalisel folkansamblite konkursil, kus osales 54 noorteansamblit. Tüdrukud töid Slovakiast kaasa laureaaditiitli ja sügava veendumuse oma valitud suuna õigsuses. Kevad-suvel osaleti Tallinnas Lauluväljakul president Lennart Meri üritusel “Eesti mäletab”, esineti Keila 3. tantsufestivalil ja anti kontserte Tallinnas rahvusvahelisel folkloorifestivalil Baltica. “Pillipiigad” pälvivad oma pikaaja-

lise folklooritegevuse eest Baltica tunnuskirja.

Ennem kooli algust, augustis oldi koos Viulikooriga 3 päeva laagris Kurgjal, kus esineti ka Vabariiklikel talupäevadel.

Oma 15. tegutsemisaastal on "Pillipiigadel" novembris esine mine Viimsi Huvikeskuses – vabariigi muusikaõpetajatele, kontsert Tallinnas Maarjamäe lossis. Plaanis on ka kontserdite sari Haapsalu ja Harjumaa üldhariduskoolides. Suvel otab ees pikem kontsertmatk Hiiumaale. Loomulikult võetakse osa kõigist Kose vallas toimuvatest kultuuri üritustest.

"Pillipiigad" ei ole nii rõõmsameel sed kui kõrvaltvaatajale tundub. Allakirjutanu on mures, kuidas tegutseda edasi. Kui ansamblis on 25 piigat, siis on käibel ka 25 instrumenti. Pillid, pilliosad ja

pillide remont maksab aga tohutult! Aga mis mängib see ka kulub! Kuluvad ka rahvariided ... Vahel on nii raske kõigi nende probleemidega toime tulla! Piigad ju kaasaaitamiseks liialt noored. "Pillipiigad" loodavad, et rahvakultuur saab tõelise toetaja pr Ingrid Rüütli isikus, kes lubas edaspidigi patroneerida rahvakultuuri.

Oleks kena kui ka koolides ei lastaks kergekäeliselt hääbuda omakultuuril. Tuleks asuda võitlusesse interkontinentaalse massikultuuri sissetungi vastu. Me peaksime rohkem mõtlema meie laste tulevikule. Meie lapsed peavad teadma, kust nad on tulnud ja kuhu lähevad.

Juta Helilaid / "Pillipiigade" kunstiline juht ja mänedžer

JÕGEVAL JA VÄGEVAL

Oktoobri lõpus käisid Jõgeva remondivärskes Kultuurikeskuses tuleva suve tantsupeo tantse õpetamas Maido Saar ja Valdo Rebane. Endisaegselt hallist ja vaimu rusuvat kultuurimajast pole isegi mälestusnurka alles – sedavõrd täiuslik on olnud selle maja uuestisünd.

Uitmõte: Ehkki Kultuurikeskus oma uhkuses linnale hädavajalik ja linna toetus majale vaid kiidusõnade vääriline, tuleb ometi taunida rahvakultuuriharrastamise äristamist – kuna maja vajadused ületavad linna toetusega võimaldatava, siis peavad harrastajad oma huvitegevuse eest kultuurikeskusele maksma. Mina teeksin vähemalt kodumaise ja rahvust identifitseeriva tegevuse harrastamise lisamaksuvabaks – on ju iga harrastaja läbi maksumaksmissüsteemi linnalt majale tuleva toetuse kaudu ühe tegevustasu tasunud niikuinii. Ehkki keegi Jõgeval ei kurtnud, oleks selline rahvusliku omakultuuri eelistamine igati patriootlik suhtumine.

Enne Jõgevale jõudmist külastasid tallinlased Vägeval meie legendaarset tantsuõpetajat Linda Rausi.

TULE TANTSIMA MAIDO SAARE TANTSUDE FESTIVALILE

Festival toimub Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses rahvusvahelisel tantsupäeval, 28. aprillil 2002.a algusega kell 12.00 ja on pühendatud Maido Saare juubelisünnipäevale.

KAVAS:

1. M. Saare tantsude võistutantsimine vanuserühmade järgi:
1.-2. kl. "EHITAME MAJA"
3.-6. kl. "MINU ISAMAJAKENE"
7.-9. kl. " TUURIT-TUURIT "
Segarühmad " TULE AGA TULE "

2. Festivali kontsert. Osalejatelt rühmadelt ootame (v.a. 1.-2. kl rühmad) ühe vabalt valitud M.Saare tantsu esitamist. Võib olla ka poiste-, meestetants.
3. M. Saare rühmade etenduslavastus
3. Simman

**Registreerimine 20. jaanuariks
2002.a. telef. (079)96941 v
(079)95625 või E-mail:
tiiuk@polvamaa.ee.
Posti address :**
Käisi 1a, Põlva 63 308

Osavõtumaks a`7 kr Registreerimisel teatada maakond, linn, vald, rühma nimi ja liik, asutus, aadress, telefon, E-post, juhendaja, osalejate arv, vaba valiku tants ja selle saatemuusika (elav muusika, kassett, CD,), erisoovid.

Ajakava ja täiendava info saate pärast registreerimist.
Põlvamaa Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts

Lisa

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse Tantsutoas olevate Maido Saare tantsude loetelu

Koolimütsi tants
Vanema venna tants
Ehitame maja
Virumaa polka
Konn astus mööda teed
Kindakiri
Tule aga tule
Polka-burlesk
Ära tule
Kaks Otti
Tantsukingad
Kui merelt tulen ma
Isamajake
Koerapolka
Kui kallist kodust
Kelgusõit
Uisutamas
Päkapikula
Päkapikkude tant
Hei-Hei!
Aamer-August
Tuurit-tuurit
Üle vee
Lõbus polka*
Konnatants*
Lõolaul*
Prääks*
Ívvo*

Ristpulkade tants*
Lustilugu*
Är no võtku*
Poisid miks*
Reed, rattad*
*) kirjeldus puudub

toimusid 28.-30.oktoobrini 2001 Viljandis Noorte Huvikeskuses Pühapäeval, 28. oktoobril olid õpetajateks Maido Saar / Ideed, nõuanded ja nipid koolis toimivate ürituste omanäolisemaks muutmisel. Maido Saar õpetas ka IX noorte tantsupeo repertuaarist 7.-9.klasside tantse / ja Enn Meiesaar / Treeningtunni ülesehitus ja läbiviimine. Praktiline treeningtund /

LASTE - JA NOORTETANTSU ÕPPEPÄEVAD

Esmaspäeval, 29.oktoobril oli kaasakiskuv ja mõtteid rikastav tund Eve Noormetsalt /Tantsija ja ruum / ja oma(eesti)tantsu alustarkusi jagasid Vaike Rajaste ja Tiia Kadalipp. IX noorte tantsupeo 5.-6.klasside repertuaari selgitas Valdo Rebane ning häid rahva-likke seltskonnatantse õpetas Paul Bobkov

Teisipäeval, 30.oktoobril Lõbusaid mängu õpetas Allan Anniste ja eesti rahvatantsu põhisamme ja nende arendust Vaike Rajaste, IX noorte tantsupeo repertuaari konsultatsiooni tantsudega "Villa kombali" ja "Lustilugu andis Ülle Ferschel V.Rebane

KOOLIDE TANTSUÕPETAJATE ÜMARLAUD

27. oktoobril 2001. a. toimus Viljandi Kultuurimajas Koolide Tantsuõpetajate Ümarlaud, kuhu olid oodatud kõik Eesti koolide või huvikeskuste juures tegutsevad tantsuõpetajad.

Vajaduse kokku tulla tingisid mitmed olulised lahtiarutamist vajavad sõlmed tänasel Eesti tantsukunsti korrastamata maastikul – puudub järjepidev koolitus analoogselt muusika- või kunstiharidusega; puudub tantsu-

teater laiemas mõistes (ballett on ju vaid üks tantsustiilidest); puuduvad arvestatavad võimalused end näiteks tantsijana teostada.

Tantsupubliku harimisega on kümmeaastat tegelenud TIKE, hilisem Teine Tants, koolinoorte modernsemat tantsuhuvi õhutab Koolitants. Paraku toimib enamus tantsuettevõtmissi entusiastmist, tahtmisest ja armastusest tantsukunsti vastu. Ka (koolinoorte) tantsupeod on muutunud kalliks eralõbuks nii noorele tantsijale, tema perekonnale kui ka õpetajale.

Selleks, et hobist võiks saada kutsumus ja taidlusest professionaalne kunst, on vajalik ka riigi toetus. Toetus ennekõike tantsuõpetajale, kellest kõik alguse saab. Viljandi Kultuurikolledžis koolitatakse tantsuõpetajaid nii põhiõppes kui täiendõppena. Tantsukunsti eriala lõpetanu saab tantsulise kõrghariduse ja tantsuõpetaja kutse ning seejärel suundub ta kaootilisse maailma – kuigi tantsuõpetajatest on puudus, ei jõua või ei jää suur hulk erialasele tööle olme- ja finantsmurede tõttu. Koolide Tantsuõpetajate Ümarlaua eesmärgiks seati: 1. Kaardistada tänases koolisüsteemis töötava tantsuõpetaja probleemid (pedagoogilise erihariduse nõuded, väike palk, töö-tingimused, tehtava töö väärtustamine jms). 2. Tuua kokku praktikuid ja leida võimalusi organiseeruda ühiseks tegutsemiseks. 3. Koguda konstruktiivseid ideid tantsuhariduse maastiku korrasdamiseks Eestis ja otsida lahendusi eelpool esilekerkinud probleemidele (ka teiste riikide näidete varal). 4. Tõsta tantsuharidust, andes tantsukultuurile mainet – on ju tegemist võrdväärse partneriga teiste kaunite kunstide seas.

LÜHIETTEKANNETEGA ESINESID Kultuurikolledži lavakunstide osakonnajuhataja Heili Einasto korrasstatud tantsuhariduse

süsteemidest Skandinaaviamaades, Viljandi Kultuurikolledži tantsukunsti õppetooli juhataja Mall Noormets Avatud Kolledži raames antavast täiendkoolitusest tantsuõpetajatele, Viljandi Kultuuri-kolledži tantsukunsti õppejõud Anu Sööt tantsukunsti tudengite õpetajakoolituse programmist ja praktikast, Viljandi maakonna rahvakultuurispetsialist ja Viljandi Kultuurikolledži õppejõud Vaike Rajaste andis ülevaate ankeet-küsitluse tulemustest Viljandi maakonna tantsuõpetajatele, Tallinna Pedagoogika-ülikooli koreogaafia õppetooli juhataja ja Tantsupedagoogide Liidu esimees Angela Arraste rääkis TPÜ tantsuõpetaja koolitusprogrammist, Rahvakultuuri Keskuse koolitusjuht Kaja Tammik Kultuuriministeeriumi toel antavast täiendkoolitusest tantsuõpetajatele. Põhirõhk jäi ühisele arutelule, mille käigus arutleti võimaliku tegevuskava üle.

Ehkki sõnavõttudes ja küsimustes-vastustes puudutati otseselt koolitunde, just algkoolide koolitunde ja leiti pea üksmeelselt, et üks tantsulise rütmika tund peaks kõigile lastele vajalik olema, ei jõutud samas sugugi selgitada reaalseid teid lähiaastatel selleni jõudmiseks. Võibolla kõige saalomonlikum oligi ainus selle päeva otsustus – vaja on lähiajal läbi rääkida ka võimlemisõpetajatega – mida nemad rütmikast ning tantsust arvavad ja kas nad on idee nimel nõus loobuma oma

praktilisest tunnist või mis oleks ehk tervitatavamgi, oleksid nõus saama tantsulise rütmika täiendkoolitust ning ise neid tunde ka läbi viima.

Samas tuli juba ei tea mitmendat korda tõdeda, et meie oma rahvatantsukultuur pole primaarne ei Viljandi ega Tallinna tantsukoolides ja väga harva unistab keegi nende koolide lõpetajatest rahvatantsuõpetaja ametist. Ikka esmalt interkontinentaalne ilma kindla koduta tants – ka Skandinaavia maade tantsukultuuri “täheleendu” vaadeldi just läbi sellise prisma.

Samasugune oli ka nägemus tantsu- ja rütmikatundidest koolis – et kõrgharitud tantsuõpetajad võrdväärsete pedagoogidena koolides tööd saaksid.

V.Rebane

KOOLITANTS, TANTS KOOLIS, KOOLI TANTSUGA!

12.mail 1990, 11 aastat tagasi toimus “Sakala” Kultuurikeskuses nõupidamine ERRS koolitantsu toimkonna kutsel. Toimkonda kuuusid juhatajana Ilma Adamson ja liikmetena Terje Köster, Urve Kilik, Elfriede Nikolai, Linda Niinemets ja Tõnu Pomerants. Nõupidamisele saabus 70 tantsujuhti üle Eesti.

Nõupidamisel tõdeti, et koolijuh- tidel direktoritel on vabad käed tantsu kui õppeaine viimiseks õppekavadesse. Ja direktorid pole sugugi agarad tantsu õppeaineks

pidama. Neis koolides, kus tants õppeplaanis, on tehtava töö kasu- tegur nii füüsilise kui käitumise kultuuri edendamisel märgatav. Õppeplaanidesse on tants jõud- nud just neis koolides, kus eelne- valt nii rahvatantsurühmad kui ka tulenevad traditsioonid olemas.

Ehkki tants on kehalise kasvatus- e õppeprogrammides, realiseerub see tegelikkuses harva. Kehalise kasvatus- õpetajatel puudub väljaõpe ja tihti on põhjus ka teadmatuses või tahtmatuses.

Rahvatants on õpilase füüsilise ja käitumise kultuuri arendamine, tema rahvusliku kultuuri kujunda- mine. Koolidesse on vaja rahva- tantsulembest õhkkonda juhtkon- nast ja õpetajatest alates – alles mõistva ja toetava suhtumise läbi saame rääkida laste vabast aren- damisest.

Kommentaari: Nagu näete ja võrd- lete, oleme täna, 11 ja pool aastat hiljem ning hoopis teise riigikorra tingimustes täpselt samade mõte- te ning probleemide ees. Aeg on seisnud... Ja kui vaadata tagasi veelgi kaugemale aegade taha, siis leiab ka sealt muret noorte rahva-tantsuhariduse pärast. ERRS arhiivi andmed

Teie kaastööd antud teemale on alati oodatud!

UITMÖTE OMAMAISE JA RAHVUSLIKU TANTSU TEEMAL

Jääb loota, ja usutavasti optimistlikult, et tulevikus koolides töötavad tantsupedagoogid ka ringitundidena rahvatantsu õpetama hakkavad. Nii nagu õpetavad rahvatantsu kümned TRÜ lõpetanud pedagoogid, kelle tantsulembus tuli TRÜ Rahvakunsti-ansamblist.

Järjest vähem kuuleb tantsulise kõrgharidusega inimeste suust kaitset omakultuurile, omamaisele maalähedasele rahvatantsule. Järjest rohkem tungib uksest ning aknast me kodusesse kultuuriellu väljamaine, eurolik, ülemaailmne. Haritud tantsujuhid ei soovi kõigi ja kõikvõimalike tantsustiilide hulgast ühtainsat tähtsamaks nimetada – ometi peaks igale eestimaalasele selge olema tarvidus eelisseisu tõsta eestimaine rahvatants. Ma tean, et mu vastased ei aktsepteeri mu soovi soosida, abistada ja eelistada nii riiklikult kui kodanikualgatuslikult ainult ühte tantsustiili – eesti rahvatantsu.

Olen kindel, et ainult meie rahvuslikku tantsu tuleks riiklikult säilitada, kaitsta, hoida, garanteerida, väärtustada, maksumaksjate ehk riiklike rahadega õpetada. Kõik teised, eranditult, ülemaailmsed tantsustiilid peaksid Eestis säiluma turu põhimõttel – kui on

tarbijaid ja tasujaid. Kui turgu pole, siis ei ole ka seda tantsukaupa vaja. Sama peaks kehtima ka õpetamise kohta – kui eesmärgiks on toota välismaise, nii- või naa- moodi sissetungiva ja oma kommertslikkuses pealesuruva ning kodumaist rahvuslikku kultuuripärandit mahasuruva tantsukultuuri õpetajaid, siis peaks ka see õpetamine turu tarbimise alustel olema.

Loomulikuks peaksin, kui Eestimaa toetab laias maailmas Eesti rahvusliku kultuuri levikut, olgu siis USA-s või Austraalias või Rootsisis jm., ning meile tulnud-toodud-tunginud tantsustiilide toetamine oleks nende stiilide pärusmaade või sünnimaade või rahvuslike juurte asi.

Seni pole meil kuigi palju näiteid, et tantsukõrgkoolid oleksid õppima tulnud noorest, lihtsalt tantsuhuvilisest justnimelt rahvatantsuspetsialisti koolitanud. Muidugi, vaieldakse ka selle üle, millise muusika või lauluteksti järgi, millises kostüümis ja millise sammustikuga tantsulist fantaasiat Eestile omaseks ning traditsioonidele baseeruvaks pidada. See vaidlus kestab veel kaua, sest vastaspoolte arusaamad kodumaisest on radikaalselt erinevad. Vahel on hirmutavalt üllatav, kui võrd palju erinevaid kodumaatunnetusi ning kodumaamõisteid olla saab!

Ma tean tõde, et kõige mugavam on alla anda ja minna tasuvuse teed. Kõik teame, et eesti rahva-

tantsuga keegi rikkaks ei saa. Aga me ei saa lihtsama teena hakata afroameerikaanideks, iirlasteks, hispaanlasteks, latiinodeks, korealasteks, japsideks või hindudeks. Järelikult jäädes eestlasteks siin omal maal peame oma lastele, oma naaberrahvastele ja interkontinentaalsetele kaasrahvastele maailmas tõestama, millised on eestlased, milles me erineme teistest sama nahavärvilistest. Me võime end vigasteks steppida või kõhutantsus naba paigast väändelda, kastanjettidega ükspuha kui temperamentsest klõbistada, kuid sellega ei tõesta me ühelegi iirlasele ega hindule me kuulumist Maarjamaise rahva hulka!

Minu vastased kinnitavad, et kõiki maailma tantsustiile tundes saab ka eestimaist rahvuslikku tantsu paremini kaitsta ja hoida ja garanteerida ning promoda... Kui see nii oleks, siis miks te seda ei tee? Viimati toimunud koolitantsu ümarlual kõlas üks suhtumine meie rahvatantsu ja selle suhtumise kaja ning sõnade mõte teevad mind sügavalt rahutuks: tantsujuhte koolitav tantsupedaagog teatas, et "talle ka ei meeldi kasutada seda R tähega sõna RAHVATANTS" ja soovib kasutada kenakõlalist "folkdance" selle hirmusõna asemel?.

Kui juba tantsujuhid ise ei mõista meie rahvuse rahvuslikkust ning kodumaa kodumaisust, me emakeele erilist ilu me südamele ja me kohustust kaitsta tibatiillukest rahvakildu eestlasi, siis mida on veel

oodata nõ. tavakodanikelt, kel rahvakultuuriga otseside puudub?

V.Rebane

KIRI TEATAJALE

Oleme kätte saanud ja oleme kogu rühmaga väga tänulikud saadetud informatsioonide eest ning tunneme hetkel tõsist kahetsust, et ei ole suutnud vastata Teie poolsetele üleskutsetele oma arvamuse väljaütlemiseks paljudele tõstatatud küsimustele. Usun, et oma mõtetes oleme kõik neid probleeme läbi mõelnud, kuid kirjapanekuteni ei taha igapäevase töö ja elu kõrvalt kuidagi jõuda. Teie poolne küsimuste tõstatamine on aga väga vajalik. Kuigi kirjalikke vastukajasisid võibolla vähe tuleb, siis usume, et vähemalt paneb see inimesi natukene rohkem kaasa mõtlema ja ehk lõpuks ka oma mõtteid avaldama. Suured tänud Teile vajaliku töö eest!

**Jõudu soovides, Saue Kägara
rühmavanem Kersti Anni
tel 05220243**

KÜMMET AASTAT TANTSULUSTI SAUEL

Käesoleva aasta oktoobris möödus kümme aastat ajast, mil Elena Kalbuse ja Harald Matvei eestvõtmisel kogunesid Saue mõisasse rahvatantsu- ja rahvamuusikahuvilised inimesed. Rahvast jätkus nii palju, et sai loodud üks segarahvatantsu- ja

kaks naisrahvatantsu rühma ning kapell. Kuna tants, laul ja pillimäng on omavahel tihedalt seotud, otsustati tegutsema haka-ta ühise nime all. Nimepanemispidu toimuski 1992 aasta veebruarikuu viimasel päeval. Ettepanekuid oli mitmeid, kuid SAUE KÄGARA - osutus valituks, - sest ka meie esimesena selgeks õpitud tants oli olnud Kägeratants. Alg-selt käisime koos Saue ajaloolises mõisas. Hiljem on meile tree-ningu- ja peovõimalusi pakkunud Saue Lasteaed ja Saue Gümnaa-sium. Treeningtundides on meile algusest peale suureks abiks olnud klaverisaatja Urve Palm. Rahvariiete osas oleme tõhusat abi saanud Saue Linnavalitsuselt ja Eesti Kultuurkapitalilt. Rühmaliikmete arv on olnud erinevatel aastatel 15-st 40-ni. Kokku on 1992. aastast tänaseni meie kollektiivid ühendanud sadakond rahvatantsuhuvilist. Kümne aasta jooksul on Saue rahvatantsijatel olnud palju meeldivaid esinemisi - küll väiksemaid ja suuremaid, nii et arvuliselt kokku küllap üle mitme-saja. Osa on võetud kõigist rahvatantsupidudest, peaaegu kõigist Eestis korraldatud rahva-tantsu-festivalidest ja muidugi esinetud Saue oma üritustel. Esimene reis raja taha tehti 1992. aasta sügisel Taani. Eesti-Taani Kultuuripäevade raames esineti Aabernaa linnas. Hetkel tegutseb Saue linnas neli täiskasvanute rahvatantsurühma.

Elena Kalbuse juhendamisel naisrahvatantsurühm Saue Kägara ja eakamate rahvatantsurühm Vokiratas. **Piret Kuntsi** juhendamisel segarahva-tantsurühm ja naisrahvatantsu-rühm Saue Simmajad. Endisest 7-liikmelisest kapelist on **Harald Matvei** juhendamisel kasvanud 18-liikmeline rahvamuusika-ansambel (orkester) Saue Kägara. Kõiki kollektiive ühendab 2000.aastal asutatud mittetu-lundus-ühing Saue Folk. Nais-rahva-tantsu-rühma **Saue Kägara** repertuaari oleme peale autori-tantsude lisanud ka rahva-pärimuslikke tantse, vanu seltskonnatantse ning koos lõõtspillikuninganna Helgi Tõnnemaaga oleme mänginud vanu laulumänge. Oleme osalenud 1997.a Võru Folkloorifestivalil ja Rahvus-vahelisel Folkloorifestivalil Baltica 1998 ja Baltica `2001. Väljaspool Eestit on käidud esinemas Peter-buri Eesti Seltsi 5.aastapäeva kontserdil St-Peterburis ning mitmel korral Soomes. Rühma sajas esinemine toimus just nimelt Soomes, eestlaste sõpruseltsi Maarjamaa korraldatud Eesti Vabariigi 80.aastapäeva pidus-tustel Heinolas. Tantsurühm **Vokiratas** tegutseb 1999.aastast, mil nooruslikud vanadaamid otsustasid koos-tantsides oma aega sisustada. Alustati vanade seltskonna-tantsude selgeks õppimisega ning kui algsest ei planeeritud eriti

esinemistega, siis praeguseks on neid kogunenud juba üsna palju. Kaunid rahvariided on nobedatel naistel aga enamuse oma valmistatud.

Saue Simmajad on osa võtnud Folkloorifestivalist "Viru Säru" kahel korral - 1997 ja 2000 aastal. 1998 juunis külastati sõpruskollektiivi "Lekebergs Folkdangille" Rootsimaal. Segarahvatantsuühm Saue Simmajad on esinenud Soome-Eesti tantsupeol Helsingis 2000 aastal ja tanavul suvel toimunud 38. Europeadel Hispaanias, Zamoras.

Rahvamuusikaansambli Saue Kägara repertuaaris on üle saja muusikapala. Välja on antud ka oma helikasett ja CD. Esinetud on Taanis, Rootsis, Soomes ning paljudel vabariiklikel ja kohalikel üritustel. Samuti ei öelda ära esinemistest väiksematel tantsuõhtudel ja juubelite tähistamistel. Oleme rõõmsad, et Sauel on võimalus nii paljudel inimestel otseselt osa saada Eesti rahvakultuuri hoidmisest, elustamisest ning edasiarendamisest ning lubame, et teeme ise kõik selleks, et TANTSULUSTI jätkuks. Sauel veel paljudeks, paljudeks aastateks. Täname kõiki abistajaid, koostööpartnereid ja publikut. **17.novembril 2001 toimus Saue Gümnaasiumis juubelikontsert "Kümme aastat tantsulusti Sauel".**

Saue Kägara rühmavanem Kersti Anni / Saue Simmajad – Liide Jürgenstein

ERRS juhatus tänab Saue rahvatantsijaid ja rahvamuusikuid üksmeelse ühistegevuse heade tulemuste eest ning õnnitleb ja soovib jätkuvat energiat eestvedajale ja äsjasele juubilarile
ELENA KALBUSELE

TERE TEATAJA

Olete ikka aeg-ajalt muret tundnud, et keegi kirjadele vastata ei taha. Kuna meil on millega kiidelda, saadan väikese ülevaate meie kohalikust suursündmusest, kuid olgu ka sissejuhatuseks öeldud, et oma silm on kuningas.

Tulge ja vaadake! Loe edasi!

125 AASTAT PASUNAKOORI JA 45 AASTAT UHTNA TANTSU!

Uhtna - ca 400 inimesega maaasula, endine kolhoosikeskus, kus asuvad kool, lasteaed, hooldekodu, raamatukogu, sidejaoskond, kauplus. Kõik nagu igas teiseski maakohas. Lisaks ümberkaudsed külad oma murede, rõõmude ja probleemidega. Ometi ühendab see paik puhkpillimängu- ja rahvatantsulustiga inimesi.

"Sõmeru Sõnumites" kirjutab Uhtna kultuurielu tulihingeline toetaja Helle Pikkoja: "Uhtna pasunakoori asutamisest 125 aastat tagasi saite lugeda juba märtsikuu vallalehest. Uhtna rahvatantsu traditsioonid aga ulatuvad aas-

tasse 1956 ning sellest on möödunud 45 aastat. Seega on jälle põhjust kokku kutsuda kõik vanad ja uued pasunapoisid ning tantsunaised, et maha pidada üks suur juubelipidu 24. novembril k.a. Uhtna koolimajas. Kontserdile on oodatud kõik, kes peavad lugu puhkpillimuusikast ja rahvatantsust. Uhtna raamatukogus on võimalik tutvuda pasunakoori ja tantsurühmade kroonikamaterjalidega.

Pasunakoori asutajale ja esimesele dirigendile Karl Ludvig Reinomägi nimele lisaksin staažikad muusikud dirigendina ja pillimehena, vennad Johannes ja August Õunapuud, orkestri koduseinte vahele tagasitoojana Elina Peri.

Esimesele rahvatantsujuhile, naisrühma loojale, Urve Allemannile, lisaksin nimekad tantsujuhid Ülo Luht (fotol), Maie Karus, Malle Tiinas, Sirje Rebane.

Oma silm on kuningas, ütleb vanasõna, tulge tutvuge meie kohaliku kultuurilooaga kohapeal." Praeguse tant-sujuhina julgen väita, et Uhtnas on tugevad kultuuritraditsioonid. Praegu

teguseb siin lisaks puhkpilliorkestrile naisrühm ja segarühm. Traditsiooniliselt osaleme Õllesummeril, proovisime jalga Kai Leete ja Maie Orava loomingu võistutantsimistel.

Koolilastest on suvisele tantsupeole pürgimas kolme vanuseastme tantsijad.

Meie poisse-piigasiid jätkub kodukohast kaugemategi rühmade koosseisu. Oleme uhked oma pillipuhujate ja tantsijate üle ning täname kõiki, kes meid hea sõnaga meeles peavad.

Sirje Rebane - Uhtna naisrühma tänane juhendaja.

VIRULASE VETERANID

Tahaks esile tõsta aastarühmana Kohtla-Järve Kultuurihoone Rahvatantsuansambli (RTA) "Virulane" tantsuveteranide segarühma. Juhendaja Urve Kiik. See rühm on aasta algusest esinenud 17.korral ja esitanud 77 tantsunumbrit. Esinetud on ümbruskonna küla- ja vallapäevadel, juubelitel, tantsupidudel, Maie Orava tantsude konkursil, D-segarühmade festivalil. Rühm elab aktiivset seltsielu ja kõik liikmed on väga distsiplineeritud. Koosseisus on 9 paari, keskmine vanus 52 aastat. Jätkuvat edu neile. Eike Rõõmus

VIRULANE

RTA "Virulase" uus hooaeg algas tempokalt. Septembris mõned proovid. 30.septembril 2001 oli Kultuurihoone hooaja avapidu, mille eel toimus ansambლისisene üritus "Meenutame Mait Agu", kus iga "Virulase" koosseis esitas Mait Agu tantsu. Terve nädal jätkusid Mait Agu 50.sünniaastapäevale pühendatud meenutusminutid.

Ühiselt vaadati 1997.a. noorte tantsupeo videot ja Trude tance I osa. Hooaja tööplaani on seatud juubelitähtpäevade tähistamine. Ullo Toomi 100, Heino Aassalu 70. Kavas on valmistada infokaustad, raamatunäitused ja suurmeeste tantsude õppimine ja esitamine.

Eike Rõõmus

Õnnitleme

kõiki Eesti rahvatantsu- ja rahva-muusikategelasi, kelle sünnipäev on novembris või detsembris ja meenutame tänusõnadega kõiki, kelle sünniaastapäev on novembris või detsembris!

Möttus	Natalja	8	11	1958
Runno	Tiiu	8	11	1937
Bobkov	Paul	10	11	1958
Jegorova	Amali	10	11	1934
Maar	Alma	10	11	1940
Link	Milvi	11	11	1931
Miller	Helgi	11	11	1938
Lett	Piret	12	11	1958
Loide	Juta	12	11	1919
Luhats	Toivo	13	11	1938
Poom	Maire	13	11	1956
Jögi	Riina	14	11	1966
Laul	Rute	14	11	1936
Toomvapp	Piret	14	11	1965
Bogoslpovski	Maria	15	11	1945
Parts	Helgi	15	11	1931
Pontus	Tõnu	16	11	1970
Arro	Ants	17	11	1951
Erm	Tiit	18	11	1950
Normann	Kaja	18	11	1953
Hannus	Silvi	20	11	1957
Lebedeva	Ekaterina	20	11	1915
Astok	Helle	21	11	1946
Meltsas	Malle	21	11	1947
Raudsepp	Evi	21	11	1926
Helilaid	Juta	22	11	1948
Mägi	Heisi	23	11	1923
Kallas	Olga	24	11	1915
Saluste	Silvi	24	11	1940
Järvela	Kalev	25	11	1960
Risette	Jögi	25	11	1953
Saarepuu	Elve	25	11	1938
Jürimäe	Anne	26	11	1958
Kaasik	Maret	26	11	1957
Eensalu	Maie	1	11	1956
Kuningas	Tsellia	1	11	1928
Weinrauch	Malle	1	11	1950
Nelliste	Ülle	2	11	1967
Rodima	Kusta	2	11	1907
Salupere	Arved	3	11	1926
Uibopuu	Helmi	3	11	1907
Kurm	Anu	4	11	1965
Tepomes	H-Mall	4	11	1944
Meiesaar	Enn	5	11	1961
Luht	Pill	6	11	1947
Lüüs	Ene	6	11	1953
Kuivjõgi	Asta	8	11	1923

Aarna	Sirje	28	11	1930	Lussmaa	Viive	18	12	1953
Hinsberg	Marje	28	11	1946	Parts	Kadri	18	12	1934
Kasper	Ljubov	28	11	1959	Pöder	Leida	18	12	1940
Käspër	Ljubov	28	11	1959	Roomet	Sirje	18	12	1952
Tooming	Heldi	28	11	1951	Keskküla	Urve	19	12	1952
Kivimägi	Luule	29	11	1938	Melles	Lembit	19	12	1934
Kala	Aime	30	11	1933	Tiisler	Kaire	19	12	1972
Kudaviita	Jolanthe	30	11	1941	Jäger	Helju	21	12	1935
Koppelmaa	Tiina	1	12	1941	Eres	Tiina	22	12	1964
Rakkaselg	Helve	1	12	1938	Möll	Vilmi	22	12	1929
Koel	Mallika	2	12	1947	Tuttelberg	Maarika	22	12	1960
Puusepp	Ella	2	12	1918	Olonen	Niina	23	12	1935
Kaljulaid	Hudo	3	12	1929	Tamm	Meta	23	12	1923
Korjus	Ivo	4	12	1954	Kaabel	Arvi	24	12	1941
Kilk	Urve	5	12	1937	Orgmets	Aino	24	12	1933
Heinla	Meeta	6	12	1930	Talimäe	Ivi	24	12	1938
Jäär	Vaike	7	12	1934	Markvart	Silvia	25	12	1933
Laik	Vaike	7	12	1927	Sokk	Aino	26	12	1934
Miido	Tiina	7	12	1956	Gromov	Igor	27	12	1951
Raid	Helja	7	12	1930	Koskel	Liis	27	12	1938
Kivi	Valve	8	12	1927	Salf	Krista	27	12	1968
Tukk	Maritta	8	12	1953	Norman	Linda	28	12	1930
Alliksaar	Saima	9	12	1951	Pomerants	Tõnu	28	12	1955
Ritson	Karin	10	12	1958	Pöder	Ivi	29	12	1938
Randma	Jaanus	11	12	1963	Rajamäe	Laine	29	12	1931
Bergmann	Riina	12	12	1950					
Vaheoja	Anne	12	12	1956					
Ehatamm	Anne	14	12	1960					
Möttus	Viktor	14	12	1954					
Küttis	Aino	15	12	1930					
Orb	Merike	15	12	1963					
Reinok	Merike	16	12	1957					
Raadik	Alfred	17	12	1918					
Jõgi	Elve	18	12	1952					

Eesti rahvakultuuri säilimine on seotud entusiastidega – erinevate rahvakultuuri valdkonna õpetajate, tegelejate ja uurijatega. Ainult südame kutse ja entusiasm saavad tagada me kultuuri säilimises rahvusliku hinge. Rahvuslikku kultuuri ei saa rahaga toota. Rahaga saab luua vaid kultuurile vajalikku keskkonda ning tagada inimväärne elu ka neile, kes me rahvuse omanäolisust ja kordumatust alal hoiavad. Soovime kõigile meie kultuuri hoidjatele ja edasikandjatele jätkuvat tegevusentusiasmi Eesti maa ja rahva püsimise nimell!

Laste ja noorte rahvatantsuansambel "Sõleke" oma ligi veerand-tuhande liikmega on Eesti suurim rahvatantsukollektiiv. "Sõlekese" 5.-6.klasside rühm, kes tantsis videosse ka 2002.a. tantsupeo tantsud (juhendaja on Helena Reiman). Suure "Sõlekese" peajuht on Ene Jakobson. 24.novembril oli "Sõlekese" traditsiooniline kontsert "Estonias".

EESTI RAHVATANTS – OMA KODUMAA NÄGU

Üle kogu Eestimaa tegutsevad rahvatantsurühmad – lasteaedadest alustades ja vanaemade-vanaisadega lõpetades. Kokku on tantsurühmi kuuesaja-seitsmesaja ümber. Täpset arvu pole kunagi teatud ja ei saadagi kunagi teadma. Suur osa osaleb üleriigilistel ja teistel ühispidudel ning festivalidel. Paljud, eriti kõige nooremad ja kõige vanemad tantsijad, tantsivad rohkem oma tantsuringis ja oma huviks. Tantsijaid kokku on kaksteist kuni kuusteist tuhat. Julgelt võib väita, et Eestimaal tegeleb rahvatantsuga vähemalt 1 protsent elanikkonnast! Nii statis-

tiliselt massiline pole rahvatantsuharrastus mitte üheski teises Euroopa riigis!! Kui siis lisada veel igale tantsijale keskmiselt 3-4 lähedast pereliiget (laps või ema-isa, või vend-õde või vanavanemad...) ja igale tantsijale vähemalt 1-2 sõpra, keda ta oma fänniks võib pidada, siis tõuseb rahvatantsijate hõimkond juba ligi 7 protsendini elanikkonnast ehk ligi 100 tuhandeni. Niimoodi edasi arvutades võiks lisada ka need, kes on tegelenud varasemalt rahvatantsuga või kes on kuulunud varasemate rahvatantsijate "hõimkonda", siis võime julgelt väita - selles eesti rahvakultuuri ühe valdkonna hõimkonnas on enamus eestlastest! Et see ühine tunnetus ja sisemine kultuurihääl meid liidab, seda on kujukalt näha me tantsupidude

rongkäikudes, staadiontribüünidel ning kümnetel kohalikel rahvatantsupidudel. Me kuulume ühte ja ühte jäämagi peame! Eestimaal on vaid üksainus tantsukultuuriline nähtus, mida kõik eestimaalased omamaiseks ja ennast identifitseerivaks peavad - see on eesti rahvatants! Kõikjal maailmas on vaid üksainus tantsuline nähtus, mida seostatakse meie rahvusega, meie rahvaga ja identiteediga - see on eesti rahvatants! Ja nii see jääb alati - ka siis, kui kogu me rahvas peaks sajabrotsendiliselt ükspuha millist muud tantsustiili harrastama - ikkagi jääks see võõrkultuuriks, mingi teise rahva identiteediks või autoriloominguks. Austagem oma rahvarõivast, oma rahvamuusikat, oma rahvatantsu, oma rahvakultuuri, OMA RAHVUST JA OMA KODUMAAD! Need on ja jäävad ja peavad ka läbi kõigi raskuste jääma igikestvateks - vastasel juhul me muutume mingiks teiseks rahvaks...

Tule Sinagi tantsima! Tule olema Eestimaine, heas mõttes rahvuslane!!

REKLAAMIST

Siin REKLAAMI lisas hakkame avaldama konkreetsete tantsurühmade kutseid. Kuna rubriik on verinoor, siis võtab natuke aega ka info kogumine. Siin hakkame avaldama ka kõike, mida vajavad

või pakuvad meie rahvatantsijad ja rahvamuusikud.

Kui olete tantsuhuviline, ükspuha millises Eestimaal paigas, ja otsite sobivat tantsukohta - kuid ei tea, kust otsida või leida - siis küsi oma piirkonna kohta infot kohaliku maakonna/linna rahvakultuuri-spetsialistilt. Kui te ei tea oma piirkondlikku spetsialisti, siis küsige ERRS juhatajast tel. (0)6009176 Kadri Tiis (ERRS sekretär) E-mail kadrit@vilmsi.ee või 056459359 Valdo Rebane (ERRS esimees), E-mail valdo.rebane@mail.ee .

**kuhu minna tantsima!
kuhu minna pilli
mängima!**

Rahvatantsuselts "**Kandali**" Tallinnas Kotka tän. 12 Kristiine Teeninduskooli aulas ootab uusi huvilisi tantsupaare (ka vanuses üle 18 aasta) neljapäeviti kell 19.00. Kerge treeningriietus ja kerged jalatsid kaasa! Infot tel 06516196

Laste ja noorte tantsuansambel "**Lee**" ootab uusi tantsuhuvilisi poisse ja tüdrukuid, noormehi ja neide juba tegutsevasse tantsukoosseisudesse! Tantsutunnid toimuvad Tallinna Transpordikooli võimlahoones Tehnika tän. 18. Ootame Sind esmaspäeviti,

kolmapäeviti ja neljapäeviti kell 18.00. Info tel. 056577997

Kaks korda nädalas raske treening, palju higi, rahvatants ja toredad sõbrad. Tule tantsuansamblesse "**Tuisuline**!"

Treeningud toimuvad Vene 6 (Toomklubi) pühapäev 19.00 ja esmaspäev 19.30. INFO: 056907172, e-mail: kati.kasem@mail.ee

Kohtla-Järve rahvatantsuansambli RTA "**Virulane**" nais- ja segarühm ootavad täiendust. Naisrühm harjutab esmaspäeval ja neljapäeval algusega 18.00; segarühm teisipäeval ja reedel algusega 18.00 Kohtla-Järve Kultuurihoones, Keskallee 36, info tel. 44347 Eike Rõõmus

Ostan, müün, vahetan, laenutan!

Otsime rahvarõivaid 4.-5.klassi 8 paarile. Esialgu soovime laenu-tada. Helistage 056687400 Krista Kukk, Kuusalu Keskkool. kuusalurahvamaja@hotmail.ee

Valmistame sukapealu, tanusid,

pärgasid jne. detaile rahvarõivastele. Saatke järelpärimine E-mail: leigarid@leigarid.ee Leigarid valmistavad ka põnevaid rahvuslikke nukke!

Pastlameister Tallinnas, suurte kogemustega, **pakub häid past-laid** lastele hinnaga ca 250.-, naistele hinnaga ca 280.- ja meestele suurustes 40-47 hinnaga ca 300.- kr. paar. Tööjõudlus momendil 50-70 paari kuus, kuid potentsiaalseid võimalusi on ka rohkemaks. 056678314 või (0)6611349

Kogume infot vabadest ja sihipäraselt **kasutamata rahvarõivastest** Eestimaal. Teatage, kus ja mis jõude seisab. Otsime neile uusi tarbijaid. Saatke info valdo.rebane@mail.ee või helistage 056459359 või kirjutage pk. 1153, 11302 Tallinn

Suure kogemusega OÜ Jakobi Jalats (50114 Tartu Vaba tän. 2a), **valmistab tantsukingi** naistele alates numbrist 34 hinnaga 382.- ja meestele hinnaga 445.- kr paar. 05119073 Hinge Linna

Kui teie rahvariiete juurde kuuluv kaabu on määrdunud ja vormist väljas, siis saab remondiabi küba-

ategijalt Viljandis. Samast saab ka uusi **kaabusid tellida**. Hinnad ja tähtjad on soodsad! Maie Roosimaa tel. 04345179, 053977233

Rahvarõivaste alased konsultatsioonid, **rahvarõivaste valmistamine**, rahvarõivaste valmistamise õpetus Silvi Allimannilt tel. (0)6606629, 055915321

Uhtna Põhikooli tantsurühm soovib **laenutada rahvarõivaid** 7.-9.klassi poistele. (8 poissi) Sirje.Rebane@mail.ee

muusikainstrumentid!

Viljandi Kultuurikolledži pillitöökoda pakub rahvamuusikahuvilistele **väikekandleid ja hiiurootsi kandleid**. Samas on võimalik **remontida ja osta viiuleid**.

Töökoja poole võivad pöörduda ka muude keelpillide mängijad, koos on võimalik hädadele lahendus leida.

Raivo Sildoja

VKK pillitöökoda meister

e-mail: raivo@kultuur.edu.ee

telefon: 044 93685, 055 21661

Soodsalt ära **müüa 2 kontra-bassi**, üks remonti vajav. Info 056459359 Valdo Rebane

Soovitakse **osta karjapusunat**. Info 056459359 Valdo Rebane

Soovitakse **osta torupilli**. Info 056459359 Valdo Rebane

Pakume välisreise!

39.korda Europeade. 24.-28.juuli 2002 Belgias. Reisiaeg 22.-30.juuli. Läbi Poola. Eelistus 5.-6.klasside ja täisealiste segarahvatantsurühmadele, rahvatantsijatega koostööd tegevatele rahvamuusikutele. Tõenäoliselt saab Europeadele ka paar naisrühma. Teatada oma soovist Valdo.Rebane@mail.ee Eestist läheb kuni 225 osavõtjat

Rahvusvaheline folkloorifestival Itaalias 21 - 26 august, 2002.

TAK bussiga, ärasõit hiljemalt 19.augusti varahommikul ja tagasi Eestis 29.augustil. Kohapeal kvaliteetne majutus ja vastuvõtt. Rahvatantsijatele koos saatemuu-sikutega, võib kaasata ka rahvalauljaid. Reageerige väga kiiresti - aega enam palju ei ole. Kasuks tulevad: hea programm, suurem koosseis, hea ettepanek itaallaste siin vastuvõtmiseks. Info 056 459359 või

valdo.rebane@mail.ee Vajalik saata andmed ning momendil eeldatav soovijate nimekiri.

Enne 2002.a. Europeade festivali Antwerpenis on võimalik olla **4 päeva festivalil Wallonias Lõuna-Belgias Ardennides** looduskaunis kohas. Eestist saab minna täiskasvanute koosseis, kus on rahvatants ja rahvamuusika. Gruppi võib mahtuda ka 1 naisrühm. Kuna see kutse on seotud Europeadega, siis on eeldatav Eestist äraoleku aeg 17.juulist 1.augustini ning kõik kokku läheb maksma ca 5000.-.

Algusjärgus on projekt, mille käigus sõidatakse **autodega Sveitsi mägedesse** ning seal tehakse nii **jalgratastega kui jalgsi matku**. Puhkus koos matkamise ja ka rahvatantsuga. Toimumisaeg tõenäoliselt august 2002. Huvilistelt ootame lisaks matkasoovile hea jalgratta olemasolu, matkavarustust (tavamatkamine). Kel vähekegi osalemiseks soovi, huvi või mõtteid tekkis, andku teada e-mailile: Valdo.Rebane@mail.ee või tel. 056459359. Olgu toonitatud, et osalema on oodatud vaid rahvatantsijaid ja/või rahvamuusikuid (ja nendega koos nende pereliikmeid) Grupi optimaalne maksimumsuurus on paarkümmend osalejat.

Välisgrupp Eestis!

Järvamaale tuleb külla Lätist Rezekne rajoonist **tantsuansambel "DZIGA"** koos saatekapelliga. Sõidu eesmärgiks luua sidemeid eesti tantsijatega.

Tantsuansamblit on võimalik näha 8.detsembril Jänedal kontserdil algusega kell 16.00. Samas ootame esinema ka eesti tantsurühmi (2 tantsu). Kontserdile järgneb simman Musta Täku Tallis Jänedal tantsuga ja koos verivorstidega.

Ootame osalema tantsurühmi, kel huvi ja tahtmist veel enne aasta lõppu pidada üks lustakas pidu.

Lugupidamisega

Marika Kuusik / Järvamaalt

[<marika.kuusik@jarvamv.ee>](mailto:marika.kuusik@jarvamv.ee)

Kui teile **tuleb külla välisgrupp** ja esineb ka Eestis, siis teatage siin. Kes, kus ja millal - saab ka vaadata tulla! Kui teatate ette, saavad huvilised teile ka abi pakkuda!

Te kutsute külalisgruppi, kuid teil on vähevõitu esinemisvõimalusi nende jaoks - võtke ühendust ERRS juhatusel ja võibolla saab teile pakkuda lisaesinemisi, kontserte, festivale jne. Küsida võib ... ikka! errs@vilmsi.ee , 6009176 Kadri Tiis, 056459359 Valdo Rebane

Eestimaal toimub palju huvitavat - kuid millal on see õige aeg, et **oma külalisgrupile sisukamat programmi koostada?** Küsige ka ERRS juhatuselt - ehk oskavad nemad pakkuda teile sobivama aja ja soodsamaid võimalusi! Kui teie külaline on huvitav, siis saate ehk muudki abi

Eelteated!

2002.a. kevadel saab 50.aastaseks Põltsamaa segarahvatantsurühm "**Virmalised**"

2002.a. septembris tähistab 50.juubeliaastapäeva segarahvatantsurühm "**West**" Haapsalust. E-mail: raina.soosaar@mail.ee

Otsivad kontakte!

Mitmed grupid ja seltsid ja organisatsioonidki maailma eri paigust otsivad kontakte Eestimaal. Kõiki soove me ei jõua avaldada Teatajas. Kui teil on huvi sõprussidemete loomiseks, küsige võimalusi ka ERRS juhatuselt. Äkki saame aidata!

Rahvatantsugrupp **KIS CSEPEL** Ungarist ootab häid vastastikuse sõpruse ettepanekuid. Kollektiiv on nooruslik, hea tantsutehnilise tasemega, publikule "peale-mineva" programmiga. Kollektiivi suurus on ca 40 tantsijat ja muusikut, programmi pikkus 40-60 minutit. Juhendab ungari tantsu ja muusika hea asjatundja pr. Edit Varga. Kirjutage neile oma tegemistest ja ettepanekutest inglise või saksa keeles adressile:

H-1215, Budapest, Árpád útca 1. või faksile 00 36 1 2771862

Kommentaar: Olen mitmetel festivalidel seda kollektiivi näinud ning soovitan neid kui heatasemelist soliidse esinemiskultuuriga kollektiivi. V. Rebane

Ballet Folkloric dels Països Catalans

See tantsuteater esitab traditsioonilist Kataloonia, Baleaari saarte ja Valencia piirkonna tantsukultuuri kõrgel koreograafilisel tasemel. Juba enam kui 54 aasta jooksul on nad andnud üle 2500 tantsukontserdi, neist enam kui 500 veerandsajas välisriigis. Tantsijad on kõik amatöörid, kuid

nende esinemiskultuur vastab kõige nõudlikumatele professionaalsetele nõudmistele.

Nad on huvitatud oma tantsude Eestisse toomisest. Seni pole nad ise külaliste vastuvõtmiseks huvi esitanud. Kui te saate neid Eestisse kutsuda või olete huvitatud ühiskutsumises osalema, teatage ERRS juhatusel.

Kui soovite ise neid kutsuda, annab juhatus teile kõik andmed.

Folkloorigrupp CITTA DI VIBO VALENTIA

Itaalia lõunatipust on taas saatnud oma soovi leida Eestist kestvamat sõpruskontakti. Nad esitavad Lõuna-Itaalia Kalaabria piirkonna traditsioone nii laulus, tantsus kui muusikas. Kollektiivi patroonideks on Vibo Valentia kommuun ning Vibo Valentia Turismiagentuur. Ise on nad Itaalia rahvatantsu ja rahvamuusika liidu liikmed ning ka aktiivsed Europeade festivalidel osalejad. Kui olete Itaalia-sõprusest huvitatud, kirjutage neile:

Prof.ssa Giovanna Mancini
corso Vittorio Emanuele 23
l- 88018 Vibo Valentia, Italia

KÖZGÁZ

The Folkdance Group of the
University of Economic Sciences
and public Administration
Budapest,

H-1053 Budapest,
Veres Palne utca 36

See ülikooli tantsuansambel soovis Eestisse tulle juba mullu suvel, kuid kutsumisest üksi ei piisa – on ju vaja ka vastuvõtjaid ning haakuvaid kompanjone.

Kuna tantsuansambel on nooruslik, entusiastlik, pika traditsiooniga (loodud 1948) ja huvipakkuva Karpaatia tantsukavaga (mida saadab muusikagrupp), siis kuulutame siinkohal uuesti maha võimaluse osaleda ungarlaste Eestisse kutsumises või soovi korral olla ainukutsujaks.

Ansambli juh on Emese Kuruc ning nende E-mail on:

kozgaz@hotmail.com .

Kui keegi kutsub neid ise suvekuudel (nad soovisid mullu tulla juulis), siis ERRS juhatus tagab neile esinemisvõimalusi ka suvistel üritustel Tallinnas. Võtke ühendust

TEATER LÄBI AASTA

Soomes tegutseva Eesti Instituudi 2002 aasta kultuurikalender on ilmunud.

Kalender *Teater läbi aasta* käsitleb Eesti teatrielu, piltidel saab näha teatrihooaja menunäi-dendeid, Külli Holstingu tekstid toovad Teieni kaheteistkümnne Eesti teatri mineviku ja tänapäeva. Tegu on A3 formaadis seinakalendriga, milles tekstid on eesti, inglise ja soome keeles. Kalender 2002 *Teater läbi aasta* on esinduslik ning sobib kingituseks igale kultuurisõbrale.

Kalendrit saab tellida Helsingi Eesti Instituudist. Kalendri hind on Eestis 100 EEK tk.+ postituskulud. Suurema koguse tellijale hind kokkuleppel.

Erja-Liina Raidma
johtaja/juhataja/director
Viron Suomen-instituutti
Eesti Instituut Soomes

Estonian Institute in Finland
Mariankatu 8 B
00170 Helsinki
puh. +358 9 669805
fax +358 9 6224048
eeinst@saunalahti.fi
www.saunalahti.fi/eeinst

SBANDIERATORI DUCATO CAETANI

Nad ise ütlevad, et nende show koosneb koreograafilistest momentidest, mis on ühendatud formatsiooniks ja milles kasutatakse ühte või enamat lippu.

Esinemised võivad olla solisti esituses või siis mitme esitaja figuuride lahenduses. Esinemist saadavad vanaaegsekõlalised trompetid ning trummid, mis koos audentsete kostüümidega loovad justkui minevikust taaselustatud miljö. Esinemised ise on militaarparaadlikest virtuoossete akrobaatiliste trikinumbriteni.

Kuna trupp on väga oodatud ja nõutud suurtele festivalidele, kus on rongkäike, vabaõhuetendus, siis nad niisama küllasõidukutseid ei oota. Nad soovivad tulla Eestisse, kuid kutsuja peab arvestama, et nende Eestis viibimise ajal tuleb kutsujal kõik kulud katta ja lisaks iga päeva kohta mingitki tasu anda.

Kui olete valmis, siis saatke oma kutse:

**SBANDIERATORI
DUCATO CAETANI
C.P. 12, I-04100 Latina, Italia
fax: 00 39 (0)773 694102**

Professionaalne traditsionaalide, folkloori ja modernse tantsu teater **SAMA Ballet** kaugelt Sri Lankalt on loodud 1985.aastal.

Tantsuteater on edukalt esinenud paljudes maa-ades (Jaapan, Taiwan, Malaisia, Tai, Austraalia, Inglismaa, Prantsusmaa, Itaalia, Hispaania, Portugal, Austria, Holland, Ungari, Belgia, Sveits). Nüüd otsib see kindlasti eksootikarikas teater teed Eestisse ja eestlaste südamesse. Kui te saate neid Eestisse kutsuda või olete huvitatud ühiskutsu- mises osalema, teatage ERRS juhatusale. Kui soovite ise neid kutsuda, siis annab ERRS juhatus teile kõik olemasolevad andmed.

Fotomeenus. 2001.a. jaanipäeva veetsid saarlaste Kudrus ja Piiprellid ning Kadrina KKK noorte segarühm kaugel Portugalis Figueira da Fozis turismi- linnas. Teel sinna külastati ka maalilist Grindelwaldi Sveitsimaa südames. Sealt pärineb ka see pildihetk. Pildistas V.Rebane.

Igal aastal käib Eestis rahvakultuurigruppe. Samas on paljud külaskäigud väga kindlalt piirkondlikud ja info nende siinolekust ei levi. Saatke oma külaliste kohta infot Teatajas avaldamiseks ning lisage pilte. Kui teie kusagil käite, siis ootate, et teist kusagil kirjutatakse ja teist pilte avaldatakse. Tehke seda nüüd oma sõpradele – Teataja avaldab kõik te meenutused ning infod.

Tagantjärgi meenutusel Saksamaa Svaabimaa Waldburgi (nõidade linnamäe) linna **WALDBURGER TRACHTENVEREINI** lustlik ja naljameelne pillimees, kes mõne aasta eest Eestimaal publikut naerutas ja fännide südameid võitis.

Kuna neile Eesti-reis vaid positiivseid mälestusi jättis, siis on nad heameelega valmis taas Eestisse tulema.

Kui jagub soovijaid neid vastu võtma, siis kutsumegi. V.R.

MORAAVIA MUUSIKA JA TANTS

Dear friends,

I send you heartily greetings from Moravian village Strání, where does already 75 years exist brass music STRAÑANKA, which helps to keep the traditions of folk culture in this area. This brass music has 14 musicians and 4 singers. We feature in our folk garbs and in the repertory there are mainly folk songs, polka, waltz, "verbuňk" and slow songs typical for this area.

However, that's not all. We play dance and classical music, too. Twelve dancers (6 boys and 6 girls) demonstrate folk dances of our region. The best known dance of our country is "sword dance" called "Pod šable" and "Straňanské". These are very sophisticated, lively and withal lovely dances. Our whole ensemble has together 30 members. Straňanka is very popular - it won many prestigious prizes. Viewers in the Czech republic could regularly see and hear this group on TVs and radios. We got out 5 CDs.

Many years ago Straňanka became a member of IOV.

We would be glad to take part in your festival. I trust, we will appeal and will be qualitative asset for your festival.

We are looking forward to cooperation with you and we wish you all the best.

Best regards - Petr Houšť

Nám. U Zámečku 76, 687 65 Strání, Czech Republic

Phone: + 420 633 69 53 53, Fax:+ 420 633 69 55 71

PANAGIOTIS KATSIKIS

Kreeka rahvatantsuansambel on huvitatud vastastikustest sõprus-kontaktidest. Kui teil on huvi ja võimalusi Kreeka vastu, siis võtke nendega ühendust ja pakkuge omapoolseid ideid ning ettepanekuid.

e-mail: katsikisp@otenet.gr
 website: www.otenet.gr/katsikis
 address:

Korinthou 125 – Patra

TK 26223 Greece

Fax 00 30 61 436246

Sankt-Peterburgi eestlaste folkloorirühm "NEEVO"

Ka meist ida pool, Venemaal, on mitmeid eestlaste kogukondi (Moskvas, Tseljabinskis, Krasnojarskis jm., tuntud Siberi küladest rääkimata). Neid me pole harjunud väliseestlasteks nimeta-

ma, kuigi tegelikult nad seda ju on.

Neevalinnas on selle linna aegade algusest eestlasi suhteliselt palju olnud – Peeter rajas linna ju iidsetele soomeugrilaste aladele. Ajalugu ajalooks.

Täna on Peterburi Eesti Seltsi end kirja saanud ligi 4000 eestlast, kellest aktiivsemat seltsitegevuslikku huvi ilmutab umbes paarsada. Linn suur, sõit kaugel ja ka kallis.

Folkloorirühmas “Neevo”, mida juhib Krista Belousova, on 30-40 liiget – kolme põlvkonna vanuseskaalas. Tantsijate hulgas on tervelt 4 kunstnikku, ka juriste ning isegi matemaatikateaduste professor. On ka teiste piirkondade eestlasi, kes õpiajaks Peterburgi tulnud ja ka Eesti seltsi üles otsinud.

Peterburi eestlastel on kooskäimiskohtadega ikka muresid olnud – nii käis ka Neevo ühel aastal harjutamas korteris, teisel aatal ühe kooli saalis, kuhu enamusel 2 tundi sõiduaega kulus.

Krista Belousova käib ikka Eestimaal. Ta on osalenud ka meie tantsujuhtide kursustel ning alati on ta õppematerjale kaasa viinud. ERRS juhatusel nimel soovime kaasrahvuslastele head käekäiku ning julgemat pöördumist abisoovidega ka ERRS poole.

V.R.

SLOVEENIA

from Ljubljana, 31.10.2001

we are interested in the festivals that your country organize. Let me

introduce our group It is one of the largest groups in Slovenia. We started as a small group of enthusiastic students' thirty years ago. If it weren't for love of this entire young working people who dedicated their free time to the revivals and preservation of folk tradition, folk songs and dances, we wouldn't exist for such long time. A lot of changes in our program have been mad since 1967. When Slovenia declared independence in 1991 was very hard not just for Folklore Group EMONA but for all Slovenian folklore groups. We had to leave out of our performance all the dances and songs from Yugoslavia. With help from choreographer dr. Bruno Ravnikar we had (and still have) a come back and this days performance is set up of 15 different dances, songs and sets of original costumes. We are also one of the fewest groups which has two orchestras (folk and tamburisian). With our performance we cover almost all Slovenia by the regions. It is absolutely understandable that we never take on tour all 15 dances. You shouldn't fear the members of artist council, regarding the length of the program that the festival concerts require carefully select them. We have already been to some European countries and others like Russia, Sicily, USA, Egypt and Korea as presenters of our small cultural rich country. At the same moment that I'm

writing you this letter I also prepared some propaganda material (VHS tape of our 30th anniversary, some pictures in JPG format and photographs, plus some description of the dances that you will get an idea of the quality of our group). We are in the making of the World Wide Web pages! I will send you the entire material till the end of the week. We are looking forward to hearing from you soon.

President of Folklore group
EMONA Marko Kmetc

Küsige addressi e-mail:
Valdo.Rebane@mail.ee

INDIA

24th October 2001. To The Estonian Folk Dance and Folk Music Association,

Nrityanjali academy a folk dance performing group from Andhra pradesh, India is a Member of IOV. It has the privilege of participating in "INTERNATIONAL INDEGENOUS FOLK DANCE FESTIVAL AT TAIWAN ORGANISED BY IOV TAIWAN" · "NAVARASA FESTIVAL AT REUNION ISLAND". With this vast experience and the tempo with which we have presented the folk and tribal dances in IOV Festivals we like to take part in your forthcoming folk dance festivals organised by you. To know more details about our group and our performances please do visit our website: <http://www.nrityanjali.org>

<http://www.geocities.com/Broadway/Wing/6246/folk/india.html>

Ours is a group of 15 that includes male / female dancers and musicians. We are ready to participate in any National / International folk dance festivals organised by you. Please do send the terms and conditions of your festival. Following is my address: Nrityanjali academy, D.No; 9-3-501, Regimental bazar, secunderabad - 500025, Andhra pradesh, India. Awaiting for your positive reply, Thanking you, Yours truly, P.Narsing rao, Nrityanjali academy, Visit: <http://www.nrityanjali.org>

Email: pnarsingrao@yahoo.com

Email: ceenuvas@rediffmail.com

Kui teist keegi leiab võimalusi Indiaga kontakteerumiseks, siis andke oma sidemetest teada ka Teataja toimetusele. Täname.

INTERNATIONAL FOLKLORE ISRAEL IFI

Israeli Rahvusvaheline Folkloori-büroo on mitmete rahvusvaheliste organisatsioonide keskpunktiks Iisraelis. Nad on UNESCO Rahvusvahelise Tantsunõukogu CID liige, Rahvusvahelise Folklooriliitude Liidu IGF liige, nad on Rahvusvahelise Rahvakunsti-organisatsiooni IOV liige ning teevad igakülgset koostööd Rahvusvahelise Folkloorifestivalide Nõukoguga C.I.O.F.F.

IFI esindab lisraeli erinevaid etnilisi laste, noorte ja täiskasvanute nii folkloorseid kui ka uue tantsu gruppe. Nende tegevusvaldkannas on nii juudid, araablased kui teised lisraelis elavad rahvad. Neil on grupe, kes esitavad lisaks etniliste tantsude erinevatele variantidele ka lisraeli immigrerunud kultuuride tantsu: Põhja-Aafrika, Venemaa, Hispaania jt. Made tantsu. IFI alla kuulub ka rahvalauljaid ja koore, kes esindavad lisraeli kultuuri erinevatel festivalidel nii kodu- kui välismaal. Muusikprogrammid on seotud kõrgetasemeliste koreograafiaprogrammidega.

IFI on väga huvitatud ehitamaks uusi suhteid meie organisatsioonide vahel. Koostöö saab baseeruda heale vastastikusele sõprusele. IFI pakub oma sõprust. Nad teevad meile ettepaneku täiesti inimlikel tingimustel vastastikuste küllasõitude korraldamiseks – sõitja maksab sõidu ja vastuvõtja maksab vastuvõtu. IFI küsib, kas meil on konkreetsemaid ideid ja festivale, kuhu võiksime neil kutsuda grupe vastavalt meie valikule – kas lapsi, noori või täiskasvanuid.

Kui teist kellelgi Eestimaal tekkis huvi lisraeli vastu ja kui teil on ettepanekuid neile, siis teatage ERRS juhatusesele ning me anname teile vajalikud koordinaadid. Kui olete valmis osalema

vaid ühisprojektides, siis andke samuti teada oma võimalustest.

Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali

nõukogu uuenenud koosseis
2001-2003 aastateks:

Ivo Eesmaa

Jaak Johanson

Mare Kõiva

Helle-Mare Kõmmus

Aarne Saluveer

Liina Veskimägi

Piret Viisimaa

Kokku esitati rahvakultuuri
sihtkapitali 40 kandidaati!

TANTSUMÕTTED ja UITMÕTTED

Toimetus tänab kõiki, kes oma mõtteid saatsid ja järgnevasse loosse oma osa andsid. Eriline tänu Eha Ojaveele, kelle kirjutis oli kõige sisukam ja igas suunas probleemsem. Ootame ka teiste lugejate uitavaid arvamusi meie rahvatantsu- ja rahvakultuuri-maastiku kirjeldamiseks.

Kirjajupp ***** 1

Pühajärve Haridusseltsi naisrühma “Vesiroos” ja Pühajärve Põhikooli rahvatantsurühma “Linavästriik” hooaeg algas tagasivaatega eelmisele hooajale. Meenutamisväärsset ja hea sõnaga on palju...

Soome iseseisvuspäeva tähistamiseks Otepää Kultuurikeskuses koos Otepää Keskkoolis loodud kooriga “Lepalind”. Sama kooriga

koosesinemine oli ka Otepäele linna nimetuse andmise tähtpäeval, kusjuures nüüd laulis koor mitme tantsu saatelaule kaasa.

Esinemisi jagus mitmele poole – Otepää valla eakate jõuluõhtul, Lõuna-Eesti memme-taadi peol Võrus, Valgamaa rahvatantsupeol, Vastseliina maarahva laadal, Pühajärve Puhkekodus jm.

Augustis olid meil tervelt kolm päeva külas hiidlased “Suuremõisa noorikud” ja “Mõisakad”. Lisaks ühistelesin esinemistele Sihval, Nõunis, Pühajärvel matkasime Otepää ümbruses, suplesime ja tegime paadisõitu nii Pühajärve kui Nõuni järvel, lisaks veel simman koos “Vesiroosi” tantsijate ning pereliikmetega.

Meie põhihooaeg kestab septembrist maini. Tantsuproovidele jääb aega nädalas ühel korral tund kuni poolteist. Enne esinemisi saame ka lisaproove teha.

Alanud hooajaks kavandame mitmeid üritusi, shl. “Vesiroosi” 5.aastapäevaga seonduvaid ning kindlasti jätkame traditsioonilist “Sihva sabakut”, mis juba seitsmendat korda tulemas. Seekord ootame sabakule sõpru Riidajast, Tsirguliinast, Lüllemäelt ja Vilustest. Tuleva suve plaanides on ka reisid Kihnu ja Ruhnu.

Kirjajupp ***** 2

Olles kaua ühe rühma juures, tunnen, et muutun nagu “laisaks”. Repertuaar saab otsa... jne. Alustasin Pühajärve koolis 7 aastat tagasi n.ö. tühjalt kohalt. Koolis on praegu 4 lasterahva-

tantsurühma ja lisaks neile veel Pühajärve Haridusseltsi rahvatantsurühm “Vesiroos”, kus peamiselt Pühajärve Põhikooli õpetajad-töötajad. Sellega on rahvatantsule siinmail järjepidevuse ja mõistmise vundament loodud.

Pühajärve Põhikoolil on praegu 2 komplekti korrektseid rahvariideid (1-2 ja 3-4 klassile), tuleva kevad-suveks plaanime riidesse saada 5-6 klassi rühma “Linavästriku”. Haridusseltsil on täiskomplekt rahvariideid 16-le.

Olen veendunud ja tundnud, et kui teed ise tööd hoole ning armastusega, siis sind toetavad ka sponsorid, lapsevanemad, õpetajad....

Lapsed tahavad reisida, kohtuda põnevate inimestega. Lapsed vajavad ergutamist, tunnustamist ja ka natuke pragamist. Lasterühm peab pidevalt tegutsema, tegema tööd, pidama pidu, .. ja muidugi esinema, esinema ja esinema. Lastele on publiku tunnustus suurema väärtusega kui suurtele tantsijatele... Oleme käinud rahvatantsurühmadega “Vesiroos” ja “Linavästriku” Hiiumaal Suuremõisa lossi päeval. Tegime ringi Hiiumaale peale, sõime hommikueinet Kõpu tuletornis!, sõitsime kaluripaadidega üle “natuke tormleva” mere laiule, toimus uhhaa keetmine ja söömine ja rahvuslikud mängud.

Tantsijad tahavad ka omasuguste hulgas “lõõgastada” – olgu see tantsija siis päris noor või paremates aastates... Meenuvad

aastate tagused Tartu Raudtee klubi segarühma (j. Herbert Kurrik) ja Otepää Kultuurimaja segarühma ettevõtmised, samuti Andi Einaste Jõgeva "Kaaratsimmi" ja Nuustaku tantsijate toredad laagrid nii suvel kui talvel – õpiti ühiselt tantse, käidi suusatamas, nauditi saunamõnuseid ...

Tee tööd, siis tuleb ka armastus kultuuri vastu !!!

Ka lapsevanemad on võrratult head abilised siis, kui näevad, et nende lapsed tegutsevad järjepidevalt ja väljundiga, kui nende lapsed tunnevad rõõmu oma tegevusest!

Olen küll kuulnud teiste koolide lapsevanematelt – ülevaatuseks õpiti; ülevaatusel läks halvasti; zhürii ei olnud "õiglane"; rühm ei tegutse pidevalt; Ja huvi kaob!

Kirjajupp ***** 3

Olen korra võtnud osa Läti rahvatantsupeost. Muljed mis-sugused!!! Meie buss oli see ainuke, mis ei olnud kaunistatud. Lätis on kultuurikasvatus ja kultuuritunnetus, rahvuslik heas mõttes kultuurifanatism parem ka seetõttu, et neil toimuvad koolides regulaarsed tantsutunnid.

Kirjajupp ***** 4

Nuustaku tantsijatel olid sõprus-sidemed mitme Rootsi rahvatantsugillega. Esmakordsetel Eesti-reisidel vaimustusid me ülemeresõbrad meie laulu- ja tantsupidudest, värviküllastest rahvarõivastest (siit vajadus neid tõeliselt korrekselt kanda), meie käsitöömeistrite toodangust (eriti

nahk ja sepised), meie ilusatest Lõuna-Eesti "looduspiltidest", meie kurepesadest (Põhja-Rootsis pole neid ollagi) ja meie looduskaitsealadest.

Kirjajupp ***** 5

Olen juhtinud 5 tegevusaastat Pühajärve Haridusseltsi naisrühma "Vesiroos" tasuta. Pühajärve vallas polevat kultuuriasutust ja seega polevat ka raha kultuuritööks.

Hiljutisel vallajuhtide kohtumisel külaelanikega küsisin tasu kohta – olen ju Valgamaal ainuke, kes täiskasvanutele meie rahvuskultuuri tasuta õpetab! Valla volikogu esimees hr. Jaanus Raidal nimetas mind "stagnandiks" – polevat enam endised ajad – nüüd pidavat igaüks ise oma rahvustunnetuse soovi eest maksma!

(Toimetaja kommentaariks lisan, et selline "uute ja noorte luudadega vehkimine" on Eesti poliitikamaastikul kui ohakas viljapõllul lohkama lõõnud – kõige lihtsam on ausat inimest kommunistiks ning stagnandiks nimetades omaenda suurest egost rahuldatust saada – minu arvates on taolised "nõmepoliitikud" kui vistrikud, mida-keda kord kadudes mitte keegi isegi ei meenuta. Siinkohal tahaks taolistelt kabinetirottidelt ja mitte kunagi mitte üheski nõukogudeaegses institutsioonis osalenutelt küsida, et mis-moel nende tähtis laua taga istumine eestlusele ja kultuurile nii-palju olulisem on, et selle eest ka palka saada peaks?. Kui nende

palgasumma külarahva otsustada oleks, ei nad siis nii julgelt rahvuslikule kultuurile näkku sülitaks. Ja mismoodi saab üks a la raidal üldse nimetada kultuuriõpetust stagnantsuseks – kas oli ka meie esimene vabariik siis stagnantide kõverates küüsis? Juba esimesed omakultuuripäevad 75 aastat tagasi, kus ka otepäälased osalesid, oli riigi poolt sedavõrd mõistuspäraselt hinnatud, et nii Anna Raudkats kui teised korraldajad, samuti viuldajate ansambel päris korralikult tasutud said. Siis oskas riik omakultuursust hinnata!. Pole kordagi kohanud ega kuulnud, et siis oleks ühtegi rahvuslast näiteks tsaari saba-rakuks nimetatud... V.R.)

Kirjajupp *** 6**

Arvan, et välismaale Eestit esindama igaüks omatahtsi, pealegi enesekriitika puudumisel, ei tohiks minna. Mingi kvaliteedikontroll peaks toimima. Eeskätt rahvamuusikutele. Kooridel on kategooriatesse laulmised, vokaalansamblid laulavad võistu, tantsuorkestritel on tarifikatsioonid ja rahvatantsijad läbivad ülevaatuste kadalippe tantsupidudeks ja osalevad hulgal võistutantsimistel. Samas on rahvamuusikutel vabad käed. Olen nii kodu- kui välismaal kokku puutunud eesti rahvamuusikutega, kes meie rahvamuusikat, näiteks polkat, õiges rütmis mängida ei mõistnud. Muidugi ei käi see kõigi kohta – kuid kvaliteedikontrolli

puudumine võimaldab tulemi-lohakust.

Kirjajupp *** 7**

Eriti valus ja kurb, piinlikkust tekitav võib vahel olla eestlaste suhtumine rahvarõivastesse – seda ka siinsamas, omas maakonnaski. Kõikvõimalikud ja –võimatud sukad-sokid, suvalised peapaelad, valed põlled ja rõiva suuruse sobimatus kandjale jne.. Ja sellises korrauses osatakse välismaal ära käia! Ja hiljem käib veel “kiidulaul takka järgi”...

Kirjajupp *** 8**

Rahvarõivaste korrektset kandmist tuleb alustada juhtidest alates – olen näinud ja küllap olete teiegi näinud kohatult kokku komplekteeritud rõivaid juhtidelgi – sobimatud jalatsid, valed sukad, kokkusobimatud detailid jne..

Kirjajupp *** 9**

Rahvariiet on üks rahvuse pitserist. Ajalugu on sinna jätnud jälje me esiemadelt Nende riiete lõrtsimine ja nendesse lohakas suhtumine võrduvad oma esimemmede mälestuse sallimatusega. Just mälestuste ja ajaloolise minatunnetuse tõttu tuleb rahvarõivast väärikalt kanda ning puhtana hoida.

Rahvarõivaste kandmist peaks igal kursusel ja ülevaatusel, seminaril ja koolitusel käsitlema – vanasti luges talumemm pidevalt sõnu peale, mismoodi undrukut kanda ja mismoodi külavahel kaabut tõsta – polnud see niisama ja isemõeldud-tehtud ühtigi.

Praegusajal on koolitavaid õpetussõnu vaja – pole ju enam kodust kasvatust ega seda kasvatajatki, kes oma memme juttu veel mäletaks.

Kirjajupp ***** 10

Kui uhked näevad oma rõivastes välja lätlased! Aga põhjuseks on ka juuste korrashoid! Tihtilugu on meie neid oma laiail juustega kui heinasaod! Samas muutuvad piigad kui võluväel saledamaks, sihvakamaks ja ilusamaks, kui juuksed patsi punutud või muul moel kokku korjatud...

Või siis meeste kaabud! Lätlane tunneb kaabu vastu lugupidamist ja tavaline on meeste käes kaabukarp – ei topita neid teineteise sisse virna ega taota nendega tantsimise ajal vastu porisegust staadionimuru. Nemad kannavad kaabusid soliidse peaehtena nagu naised oma tanusid ja pärgi! Olen näinud pilti, kus märjasegusele kõnniteepervele istudes võtsid eesti mehed kaabu peast ja vajutasid lõtakaks istumisaluseks!

Kirjajupp ***** 11

Pole raha, pole raha! Jah, see on hea ning mugav mitmepoolne vabandus. Vallal pole raha, et tasu tasuda. Koolil pole raha, et saali tasuta anda. Õpetajal pole raha, millest perele süüa osta. Lapsevanematel pole raha, et lapsele kasvõi ühtmoodi sukad osta saaks. Kellelgi pole raha – ja sellega annab vabandada kõike ning kes raha küsib, on paha ja vastik, isegi stagnant!

Kuid ka siin võiks pilgu üle lõunapiiri visata – olgu tantsijad mis suuruses tahes, on igaühel just tema suurusel sobivad rõivad seljas! Mitte liiga suured ega liiga väiksed! Lõunanaabritel on kõiki tantsuliike kaugelt rohkem kui meil – isegi keskkoolide segarühmi saab tantsupeole valida ja pooled nõrgemad koju jätta! Samas ei ole seal ükski tantsuring selle ringi juhendaja eralõbu, hobby või oskamatus millegi targemaga tegelda. Iga juhendaja saab oma tegevuse eest tasu – kes haridussüsteemist, kes kultuurisüsteemist, kes omavalitsustelt - aga saab. On ka mtü-sid, ehkki vähem kui meil. Seltsides on tasujaks seltsid – seltsidele annavad omavalitsused vastavat sihipärast toetust! Seltsid täidavad omavalitsuse toetuse kaudu riigipoolset ülesannet omakultuuri hoidmisel.

Kommentaar: Eeltoodud 11 kirjajuppi on uitmõtteiks liidetud. Algmaterjal pärineb erinevatelt kirjasaatjatelt. Toimetus ootab lugejate arvamusi nendele teemadele.

ETTEPANEK SAAREMAALT

Säilitamiseks Eestis omamaist rahvuskultuuri, teeme ettepanekuid haridusministeeriumile:

- kehalise kasvatuse raames 1 t nädalas tunniplaanis pühen-

- dada tantsule, pearõhuga rahvatantsule põhikooli lõpuni;
- kõrgharidusega õpetajale – tantsuringi juhendajale kehtestada samaväärne tunnitasu teiste õppeainete õpetajatega vastavalt palgaastmestikule;
- Juhendajal peab olema õigus kohustada õpilast osa võtma rahvatantsutunnist nii nagu koorilaulutunnist, kui looduslikud eeldused on olemas ja arsti keeldu pole;
- Kaasata õpilaste tunnivälise töö reguleerimisel koolijuhtide kõrval ka kooli hoolekogu;
- Tõhustada klassijuhatajate tööd lastevanematega rahvuskultuuri säilimise ja hoidmise teemal;

SOOVITUSI TANTSUPIDUDE KORRALDAJATELE

- Esimese ülevaatusel järel peaks tantsuõpetaja saama joonise ja liikumise õpetuse, kuidas väljaku peal tants välja näeb
- Muuta tantsurühmade liigitust:
 - 1.klasside rühmad
 - 2.klasside rühmad
 - 3.klasside rühmad
 - 4.klasside rühmad
 - 5.klasside rühmad
 - 6.klasside rühmad
 Üks huvi kadumise põhjusi on ka see, et väikesed tahavad kõik peole ja on pisarateni pettunud, kui kvootide alusel välja jäävad.. ja loobuvadki.

- Koputada koolijuhtide ja tantsujuhtide südametunnistusele anda eelis teiste tantsustiilide ees hävimisohus olevale kodumaisele rahvatantsule, et säiliks tantsupidude traditsioon

Kõigil eestlastel peab olema õiguste ja kohustuste kõrval ka vastutus oma rahvuskultuuri säilitamisel ja hoidmisel. Oleme kõigepealt eestlased ja siis eurooplased!

Ene Laak, Maie Opkaup

TANTSUPIDUDE EESMÄRK

Mina tahan küll teada, kelle jaoks tantsupeod on? Juba 1869.aastal läksid ka meie kandi mehed Tartusse esimesele peole lustiga – omaenda rõõmuks! Kas ka nüüd saab Tallinnasse suurele (tantsimise) peole lustiga ja oma rõõmuks minna? Ei mina usu – see pidev tantsude moderniseerimine ja lavastamise suurus on viinud selleni, et rõõmuga ei saa isegi tantsutundi enam teha – niipalju segasteks on tantsud tehtud ning pidev hirm välja jäämise ees ei lase lustida ei õpetajatel ega ta rüblikutelgi. On ju tantsuõpetaja meie maa sool oma küla või kooli piirkonna jaoks vaid sellisel juhul, kui ta omad lapsed peole viib. Vastasel juhul on ta kõigil hammaste all pureda ja kauaks siis seda õpetamisetahet enam jagub?

Tallinlastel hea otsustada ja näppu viibutada – aga tulgu nad kordki ise maale üht rühma kokku panema! Siis vast näevad, mis mure juba kokkusaamisega algab ning mismoodi see kooskäimine ning rõivatüki leidmine laabuvad. Kui buss mu kooli lapsed kodudesse veab, siis tähendab see minule lapsevanemate palumist – viige-tooge oma autoga ja mina teen kõik, et nad piltu saavad. Aga mida peavad tegema need tublisti enam kui 100 rühma, kes kvoodi sisse kuidagi ei mahu. See on ju sada juhti ja pea paartuhat siirast ning lustijanust last. See on sada kannatavat juhti, keda lapsevanemad ja koolipere enam teistkorda tõsiselt ei võta ja kes ise parema meelega käega lööks – on seda muret ja vaeva siis tallegi vaja. Ja paartuhat last, kes pettuvad oma õpetajas, kes pettuvad aastaaega õpitud-tuubitud tantsudes, mida enam kellelgi vaja pole. Ja lapsevanemad, kes talveläbi omaenda autodega lapsi tantsima vedasid ja lisaks rahvarõivastele lisakulutusi tegema pidid. Kes lapsi ülevaatustele ei tea miks teise maakonna otsa vedasid. Nad on pettunud rahvatantsuõpetajas, kes nende jaoks nüüd halva kvalifikatsiooniga on. Nii mõnigi ütleb õpetajale otse näkku, mida ta arvab kingsepast, kes oma liistude juurde ei mõista jääda. Kui päälinlased suudaksid kokku liita need pisarad ja valud, mida välja jäävad rühmad läbi elavad,

siis tõenäoliselt suuredataks kõigi suurearvuliste liikide kvote ning võibolla oleks tark tegu hoopis väikeste laste liigitust muuta: näiteks 1-2.klasside A-repertuaar Lõuna-Eestile ning B-repertuaar Põhja-Eestile. Sama ka 3-4. ja 5-6.klassidele. Selle lihtsa nipiga oleks lusti ning rõõmu rohkem kõigile.

Aga mis on tantsupeol tähtis? Kas ainult see, et kellegi persoon läbi drillitud lavastuse välja paistaks või et Eestimaa lapsed südamest rõõmu võiks tunda teadmisest, et esimest korda Tartusse mindi samasuguse vaba siiruse ning lustiga! Hr. Rebane jutustas meile, et mitte ei saa rohkem lapsi Tallinnasse võtta, sest raha piirab arvu!? Jama!

Lugupeetud ja väga austatud tantsupee juhid! Tehke Eestimaa lastele kingitus ja lubage nad tantsupeole. See ei maksa teile ju mitte midagi – me ise ju maksame oma Tallinnas oleku! Viidates vajadusele pinget hoida ja konkurentsi tekitada tahaks küll küsida – kellele seda vaja on? Kes on see jumal seal kaugel suurlinnas, kes otsustab, et eestlane omaenda olemise rahvakultuuris naabervallaga kanakitkudes otsustama peab?

Tulles laste soovile vastu teete te Eesti rahvuskultuurile ütlemata suure kingituse – on ju järjest ja järjest raskem noori oma rahvaintse tantsima panna laial rindel me maale tulevate teistsuguste

tantsude ja tantsulaadsete harrastusvõimaluste ees!

Ma vabandan, et nime alla ei kirjuta. Jätan Teie otsustada, kas panete Teatajasse või mitte. Võite mu mõtteid ka uitmõtetesesse panna – neid pole nii kaua olnud! Mulle nad meeldisid väga!

Nimetu (st. anonüümne)

IGAL SELTSIL OMA MURE – KUID OSAD MURED ON KÕIGIL ÜHISED

Kirjajupp *** 12**

Uus hooaeg alles algas. Tantsijad tulevad tundi ja juhendaja seisab nende ees muremõtetes – kord puudub üks, kord teine ja põhjused justkui objektiivsed. Mõni puudumiste sekka ära kaobki...

Kirjajupp *** 13**

Eelmine hooaeg kahandas koosseisu ja kahandab seegi. Uusi tulijaid ja tullatahtjaid on järjest raskem leida.

Kirjajupp *** 14**

Millega kõita uusi tulema, mida anda olijatele, et nad liiglihtsalt ei puuduks... Aatest ei maksa rääkida ning tantsupidudelegi minekuks pole enam vanade aegade entusiasmi. Ja ega tantsupidu mulle kui juhendajale mingi pidu olegi – tantsud saab teada hilja ja mis õiged eesti tantsud need enam ongi... Ja kalliks on ka läinud see pidu...

Kirjajupp *** 15**

Oleksime valmis tuleval suvel sõitma kuhugi festivalile, otsime taskukohasemat varianti. Oleme palju reisinud koos teistega, aga

seekord tahaksime minna ise-keskis. Probleem on aga selles, et me seltsis tegutseb praegu ainult 12 naist ja muusikud on ka sellised, et saame nad kokku vaid hädapärasteks esinemisteks. Nii et sõiduks oleme liiast väike seltskond. Vanadel headel aegadel oli meil segarühm, naisrühm, kapell ja lauljad, aga praeguseks oleme loomishetkes tagasi - nimelt tekkis meie grupp just neidude rühmast.

Kirjajupp *** 16**

Tantsijad tahavad motivatsiooni. Ma tean, et väljamaal Euroopas ning kindlasti meilgi kodumaal on kollektiive, kes käivad koos hea sõpruskonna ja üheselt arusaadava ühistegevuse pärast. Tants on ja tuleb seejärel. Isegi on öeldud, et Euroopas ainult tantsu pärast ei käidakski koos. Ka uued tantsijad tulevad neisse gruppidesse just hea seltskonna, hea sõpruskonna pärast. Ja muidugi, ka soovist koos tantsida, reisida, olla. Ka siin on Euroopas huvitav tähele panna, et grupid plaanivad oma iga-aastaseid reisimisi paljudeks aastateks ette ja samamoodi on plaanitud, keda millisel aastal vastu võtta. Ka selline plaanipidamine on vajalik just oma sõpruskonnas parema õhkkonna loomiseks ja et igaüks oma osa selles teaks. Äärmiselt mõnus on jälgida selliste rühmade fänne – nii sõbrad-tuttavad kui omaksed võtavad heameelega osa nii seltsitegevusest kui ka selle seltsi tuluüritustest, samuti on just

nemad põhilised majutusabilised külaliste vastuvõtul.

Kirjajupp *** 17**

Milline on ühe tantsuõpetaja töö stiimul, motivatsioon, rahuldus? Minul on mitu rühma ja uskuge või mitte, ma ei saa oma juhendamistöö eest pennigi. Ja nagu Sa tead, pole mu rühmad kunagi oma esinemisi häbenema pidanud. Kas see on aga mulle piisav motiiv? Ütlen ausalt, et pidev mure nii tantsuruumi olemasolu kui tantsijate kohaloleku kui riiete ja muusika ja tantsude ja kõige muuga on mult juba võtnud oskuse üldse inimlikult rõõmu tunda. Kas Sa tead, milline tunne on tundi teha, kui kohal on kolm paari kaheksast? Hea tulemus on 6 kaheksast! Kõiki näen kord kvartalis! Sa võid muidugi öelda, et ju see minu viga on! Ju ma ei ole piisavalt huvipakkuv või läbi oma tegevuse stiimuleid, motiive, rahuldust pakkuv... Ma ise ka ei tea enam – ehk peakski käega lööma. Mul on ju oma põhitöö olemas, mis niigi aega võtab. Ma ei teagi, mis tunne oleks igal õhtul kodus olla ja närve puhata!

Kommentaari: Eeltoodud 6 kirjajuppi on erinevatelt kirjasaatjatelt. Toimetuse ootab jätkuvalt lugejate arvamusi nendele teemadele.

ERRS Tallinna osakond

Reedel 9.novembril istusid Mustamäel Kaja Kultuurikeskuse teise korruse õppeklassis koos

Tallinna rahvatantsujuhid. Kuna keskpäevane aeg on takistuseks muulgi tööl käiatele, siis oli kokkutulnute kvoorum igati ootuspärane.

Esimese ja pikema päevakorrapunktina arutlesime võimaluste üle arendada Tallinna linnaga dialoogi võimalike finants-toetamiste otsustuskeemi korrigeerimiseks ning kõigile osapooltele arusaadavaks ja läbi nähtavaks tegemiseks. Kuna kvaliteedi ning kvalifitseerimise küsimused jäävad seltsi enda õlule, siis tuleb linnapoolsetele rahastajatele välja mõelda maksimaalselt lihtne ning ka töökindel arvestusalus. Kõik kooslnud said kaasa arutatud ideed ning loodetavalt juba lähiajal leiame võimaluse milleski konkreetsemas kokkuleppimiseks.

Teise punktina arutasime Ullo Toomi 100 juuleliaastapäevaga seonduvat ja vaatasime läbi teemaderingi, mis arutluse all kõigi potentsiaalsete huvipooltega Eestis. Välja koorus paar head uut ettepanekut, mis lähevad edasi-arutamisele 13.novembril laiema huviringi koosolekule.

Kolmanda teemana arutleti võimaluste üle saada Tallinnas ERRS kasutusse seltside majana momendil veel Haridusministeeriumi haldusalas olev TELO maja. Seni on peetud mitu küllalt rasket lahingut Tallinna ametkondades ning kahjuks on linnavalitsuse pädevate isikute passiivsus lisanud võimalusi selle maja

eraldamiseks hoopis Tallinna Puuetega Inimeste Kojale.

Sellega seekordse kokkusaamise päevakord ammendus ning järgmisel korral kohtume niipea, kui probleemide areng seda eeldab.

V.R.

ERRS ja maja

Mul on kahju, et olen pidanud kokku puutama kohatiste mõistmatustega meie rahvakultuuri olemuse ning momendiarengute selgitamisel. Kuna praeguses ja loodetavalt kestvas Eesti Vabariigis ei saa olla muid rahvakultuure, kui põlisrahva rahvakultuur ja vähemusrahvuste rahvakultuurid, siis peame endale oma suhtumise selgeks tegema printsiipiaalsest tulevikumudelist lähtudes.. Selles kontekstis saame me koos teiega kas säilitada Eestile omast põlisrahvast identifitseerivat rahvakultuuri või loobudes sellest sulada kokku valgenahaliste rahvustunnetuseta interkontinentaalseks surimuriks.

Esimesel juhul peame midagi ette võtma, nii seltsiliikumise turgutaja ja abistajana kui tagaja ning garandina. Teisel juhul laseme seltsid karidele joosta ja meie homses päevas on moderni, steppi, flamencot, kõhutantsu ja aeroobikat igale ülemaailmsele maitsele - ja nende kõigi ühisrõõmuks ei sega neid mitte ükski rahvariietes maarjamaakeelne eestimaalane!

Ma usun, et meist keegi seda teist lahendust ei soovi (välja arvatud surimurilased). Esimese lahenduse puhul peame aga kõvasti pingutama ning oma ükspuha kui motiveeritud mina-keskseid otsuseid ja arvamisi üle täpsustama ning vajadusel korrigeerima ja vajadusel ka kolmandatele mõjuisikutele selgitustööd tegema. Mis puutub Eestisse, eestlastesse ja eestlaste kultuuri, siis nende mõistete üle ei tahaks ma sugugi kaubelda. Need pole turuobjektid ja peaksid seetõttu olema meie jaoks kõrgemal üks-puha millistest ülemaailmsetest nähtustest.

Toonitan siinkohal, et just riigipoolne surve, eriti omavalitsuste näol, on sundinud meie rahvakultuurikollektiive iseseisvuma a la mittetulundusühinguteks ehk rahvakeeli seltsideks. Mittetulundusühing rahvakultuuri vallas on konkreetne kodanikualgatus ühiskonna teatud identiteediväärtuste säilitamiseks ja kaitseks. See ei saa olla isikliku huvi objekt. Samas pole neil seltsidel vähemalt Tallinna linnas mitteringeid riigipoolseid tagatiseid oma tegevuse mõistuspäraseks arendamiseks.

Mult on küsitud ja ma ei oska vastata - kus ja kuidas saaks Tallinnas asutada rahvakultuuriseltsi niimoodi, et see ei oleks kellegi isiklikus korteris, postkastis ega riulis? Pole olemas mitte ainult seltsiruumi me pealinnas, kus ilma rendimureta saaks tegevust alustada!

Seltsimaja on Tallinnas vaja just selleks, et võimaldada tallinlaste vaba harrastus- ja huvitegevust rahvakultuuri vallas neilt selle tegevuse eest ebamõistuspäraseid üüre ja rente nõudmata! Tallinnas on seltsimaja vaja ka selleks, et koondades ligi kolmandikku Eestimaa elanikkonnast peaks siin olema ka keskus, kust iga rahvakultuuriselts just temale vajalikku praktilist teavet ning võimaldatust saab.

Haridusministeeriumi haldusalas vabanes Tallinnas endisaegne 8-klassiline kool Endla tän. 59, mida tuntakse TELO majana. Maja oma suurte ruumidega sobiks just seltside majaks, sest väikeste investeeringutega on klassiruumi ümberrenoveerides võimalus saada ka vajalikke harjutusruume. Haridusministeerium toetas ERRS taotlust ja annaks kasvõi otse maja ERRS kasutusse, kuid ilma Tallinna abita ei suudaks me maja majandada.

Millised olid esitatud ideeprojektid selle maja tegevusega sisustamiseks:

Seltsimajas võiksid olla:

1. aula üritusteks ja harjutusteks
2. Teisel korrusel 2-3 tantsuklassi rahvatantsijatele.
3. Väljaehitamise tulemusena põõningu korrusel suur tantsupõrand harjutusteks, esinemisteks ja ka ülevaatusteks.
4. Õppeklassid teoreetilisteks õppusteks

5. Rahvatantsu ajaloo muuseum (Eestis puudub täielikult)
6. Rahvakultuuriteemaline raamatukogu
7. Seltside ühiskontor
8. Tallinna seltside ühendatud raamatupidamine
9. Tallinna seltside ühendatud rahvariiete ladu-garderoob.
10. Rahvapillide ladu ja võimalusel ka remont ning mõningane tootmine.
11. Rahvamuusikute harjutusruumid
12. Internetipunkt
13. Tallinna seltside nõukogu
14. Harrastus- ja huvitegevuse koordineerimise ruum (koostöö arendamiseks ja korraldamiseks Kristiine linnaosaga)
15. Käsitöö õpikojad ja rahvarõivaste osade või tulevikus komplektidegi tootmine
16. Rahvatantsu- ja rahvamuusikaalase, samuti käsitöölase koolituse korraldamine
17. Uute seltside algatamise abiruum ja infoosakond.
18. Rahvusvaheliste organisatsioonidega koostgevus.
19. Rahvakultuuri Kesksetside Liidu tööruum või muud võimalused
20. Omaette tegevus puudutab ruumide kasutusvõimaluse andmist vabadel aegadel teistele ja muudele tegevusaladele
21. Kui vähegi mahub, näeksin selles majas ka ühte rahvalaulukoori ja ühte rahvuslikku näitemängutruppi.

22. Eraldi osakond tegeleks päevasel ajal lasteringide tööga.

Maja jääb muidugi selleks kõigeks väikseks. Lisaruume loodame saada kolmanda ehk põõningukorruse arvelt ja hiljem kunagi ka katlamaja arvelt (katlamaja on 160 ruutmeetrit).

Kindlasti tuleb tulevikus vajaduseks või arutlusteemaks vajadus koondada sellesse majja ka teisi haakuva temaatikaga seltse.

Ma ei kujuta ette ühtki siiralt võetavat põhjendust, mis võiks olla ERRS taotlusele vastukala. Samas näen ma meie taotlusele mittevastutulekus soovimatust pidada rahvakultuuriseltse Tallinnale vajalikeks. Samas olen Tallinna ametikoridorides ja – ruumides kohanud hirmutavalt leiget kaasamõtlemissoovi ning lisaks kõrgetel ametipostidel olevate ametnike harimatust meie rahvakultuuriproblemaatikas. Mul on tõsiselt häbi, et osa meie omavahel kisklevaid ja ringkaitses kokkuleppivaid poliitikuid erinevatest parteidest sõna otseses mõttes me rahva rahvuskultuurilise väärikuse jalge alla tallavad ja selle kadumist omas suures “tarkuses” isegi tähele ei suuda panna.

Ma loodan ja usun, et olete minuga üht meelt ja toetate Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi argumenteeritud püüdlusi ning tulevikuvisioone ja põhjen-

datud vajadust oma seltside majale.

Valdo Rebane

ÜKS EPISOOD EESTI RAHVATANTSUS

Niisiis harrastusrahvatants ehk tantsu esitamine pealtvaatajatele.

Erilise tõuke sellesuunalisele tegevusele oli andnud hulljulge sõit Rootsi 1925. aastal, kus eesti rahvatantsijatel ka esineda tuli. Veelgi rohkem aga õpiti, sest Põhjamaades oli rahvatantsuliikumine (tantsimine pealtvaatajatele) juba varem tuule tiibadesse saanud. Hakkab välja kujunema selle liikumise eestipärane haru keskusega Tallinnas (**ÜENÜTO**). Rahvatantsuliikumise esimeseks suureks õieks saab Eesti omakultuuri õhtu (toimus 19. ja 20. juunil 1926. aastal, lavastaja-juht Leo Kalmet), mille toimet harrastusrahvatantsule, selle arengule, saab võrrelda esimese laulupeo mõjuga eesti koorikultuurile.

Arvestades kogemuste täielikku puudumist sedalaadi ürituste korraldamiseks, rahvatantsu tegelikult tagasihoidlikku osa ÜENÜ-s – oli samm hulljulge. Tantsijate pealtvaatajatele esinemise kava kindel ettevalmistus ju puudus (va. improviseeritud Rootsi-sõit!), puudus isegi regulaarselt töötav asjatundlik juht. Rootsi kogemustest lähtudes alustatakse omakultuuriõhtu ettevalmistamist tantsumõõnusest. Kursuslastest moodustubki uus rühm – tulevase pidustuse tuumik, eestvedajaks

võimlemisõpetaja (hilisem tuntud teatrijuht ja –lavastaja) Leo Kalmet. Omakultuuriõhtu (lisaks tantsule taheti tutvustada rahvamuusikat, -laulu, rahvakombeid, rahvarõivaste kandmist) oli mõeldud vastulöögina pealetungivale linna (a la euro) kultuurile, mis selleks ajaks oli juba “alla neelanud” suure osa rahvatradsioonidest.

Julgust ettevalmistustööde jätkamiseks lisas “Estonias” ette kantud (jüripäeval – 23.aprillil 1926) “Eesti pulm”, millest sai hilisema vabaõhuetenduse tuum (lavastaja Ants Lauter). “Estonias” ka tantsiti – Tallinna osakonna rühm esines eraldi kolme numbriga – Anna Raudkatsi seatud “Hiir hüppas, kass kargas”, “Pulgatants” ning Leo Kalmeti rahvalikel tantsudel põhinev “Improviseatsioon” (hiljem sai nimeks “Elgam”).

Omakultuuripeo kava koostasid Voldemar Ingermann ja Anna Raudkats, peotoimkonda kuulusid veel Meikop, Inglise, Jaik, Saarmann, Kaljot, Kalmet jt.

Omakultuuripeol osales arvata-vasti 380 tantsijat Eestist ja 50 Rootsist, Leedust. Esindatud oli 16 ÜENÜ osakonda. Peole eelnes rongkäik, mis tõi pealtvaatajais suure hulga inimesi (arvati, et vabaõhuetendusel viibis 10.000 pealtvaatajat!). Tallinna ühendrühma kavasse kuulus seitse tantsu, kogu tegelaskonda haaravateks ühistantsudeks olid “Pikk ingliska”, “Kaara Simmu”, “Piru polka” ning “Kaera-Jaan”.

Omakultuuriõhtu tõi lisaks küllalistele (rootsi ja leedu rahvantsud) kohale veel filmimehed. “Eesti Film” jäädvustas peol esitatud tantsu, tehtust on jälgi järel (kahjuks on kokku monteeritud ajaliselt varem ja hiljem aset leidnud muude jäädvustatud sündmustega!). Ent ikkagi – esimene katse filmida eesti tantsu.

Praktilise tegevusega üheaegselt tehti ka esimesi teoretiseerimiskatseid. Ei osatud küll veel sõnastada suundumusi:

folkloor (rahvakultuur laiemas tähenduses, mis toetub traditsioonile ja vastab rahva ootusele oma kultuurilis-sotsiaalse identiteedi väljendustes – kus nõuded / väärtused antakse edasi suusõnaliselt, imiteerides või muul moel.)

folklorism (rahvatantsu õppimine kirjaliku või mõnes muus märksüsteemis ülestähenduse alusel; enese identifitseerimine ühiskonnagrupiga, kuhu ei kuuluta – ka ajas)

“**külavahe**” (rahvalikud) tantsud (tantsud, millel puudub kindlalt määratletav kohalik folkloorne traditsioon, ent mille puhul on teada päritolu, tingimused tulekuks kohalikkudele)

stiliseeritud tantsud (seatud/ töödeldud/lavastatud/soveldatud folkloorist inspireeritud tantsud – rahvatantsude modifikatsioonid, mis identifitseeruvad kahaliku rahvatantsulise traditsiooniga läbi tantsulise tegevuse (kogutud, uuritud, aktsepteeritud sellele

rahvusele omaste liikumistavade), läbi muusika ja kostüümi)

autoritantsud (tantsud, kus koreograafimõtte aluseks mingi defineerimatu “eestipärasus” oma seletamatu “põhjamaisusega”, väärikuse, “korrastatuse” ja rangusega; koreograafi looming, mis toetub aktsepteeritavalt eestipärasele muusikale ja eestipärasele koreograafilisele äratuntavusele ning mida sobib esitada eesti rahvarõivastes).

... Aga 1920-date rahvatantsu-situatsioonis olid need suunad kõik olemas. ÜENÜ valdkonda kuulusid ka stiliseeritud ja autoritantsud (nii seda suunda tollal muidugi ei nimetatud!). Sellal tekkis aga ka ülitugev omakultuuri-tegelaste/teoreetikute laager (Taarausik jne) – Mart Lepp, Kusta Utuste, Juhan Jaik, Jaan Pert jt, kes püüavad leida kõigi rahvalike kunstialade (periood, kus tantski hakkab kunstina tunnustust leidma!) “ürgrahvalikku” algpäritolu, täisverelist “eesti vaimu”, seda parsi, kus ürgeesti (tantsu)muna välja haudutakse. Siin oleks olnud nagu folkloori-/folklorismi poole pööratud pilk – võrdsitatud tugevate natsionaalsete ambitsioonidega. Sihiks seati nn “muuseumlikud vormid”. Aga jälle – millised need “vormid” olid, ei osanud keegi öelda. Tartu muuseumis leiduvaid üleskirjutuste fragmente ei deshifreeritud/rekonstrueeritud. Kõik see, mida nüüd tekkima hakkavates rühmades tantsiti, oli kaugel muuseum-

likkusest. Nagu öeldud, läks rahvatantsukäsitus sama teed nagu Lääne-Euroopas – ei püütud tantsus ümber kehastuda esiisadeks-emadeks, vaid eestipärast (oma arvates!) tantsu tantsides, elati välja oma tunded ja mõtted. Isegi tuntud rahvaloomingu-entusiast August Pulst, kes usinasti otsis ja 1922 – 23. aasta mitmesugustel pidudel ning 1927 – 29. aasta nn muuseumiühingu ringreisidel katsus demonstreerida rahvakunsti (laulikud, pillimehed) viimaseid elavaid viljelejaid, pidi rahvatantsu õige pea esitama, algul ÜENÜ – hiljem Anna Raudkatsi poolt välja õpetatud tantsijatega. Muuseumist aga laenati neile rahvariided selga.

Ometi oli kõigil selleaegsetel poleemikatel oma tagasimõju ÜENÜ tantsutegevusse – hakati paika panema arvatavat eestlasele omast tantsulaadi. Selle suuna rõhutamist alustas Voldemar Ingerman. Tema töö jätkus 1936. aastal Ullo Toomi püüdlustes-taotlustes, seda eelkõige ÜENÜTO rühmade baasil.

Vale oleks aga ettekujutus tolleaegsetest rahvatantsurühmadest, kui pidevalt hästi tegutsevatest üksustest. Tegelikult esines tõuse arvestatavale tasemele (tolleaegseis oludes!), samas ka mõõna-perioode. Sageli puudub kindel juht: entusiastid-eestvedajad jagavad oma teadmisi enamasti tasuta. Hingespüsimist ja tantsijate põhiosa aastaid kestva stabiilsuse stiimulit tuleb näha

esinemisvõimaluste olemasolus. Lisaks kodulavadele tantsiti Rootsis, Soomes jm. Tüüpiline on ühe rühma tantsijate laenamine teisele. 1930. aastal lisandub veel üks eliitrühm – loodud Võimlemise Instituut organiseerib võimlejatest tugeva tantsurühma.

Üldiselt oli tavalistes tolleaegsetes tantsurühmades töö vähenõudlik. Tantsude õppimine toimus kiiresti. Veel oma 1926. a ilmunud õpikus ei pea Anna Raudkats tarvilikuks kirjeldada üldtantsitavat valsi- või polkasammu. Selge, et selline käsitluslaad ei võimaldanudki ühtse tantsu esitamist. /.../ Seisukoht, et tantsutaseme tõstmiseks on vaja eritreeningut, oli siis veel võõras, Tunni algul tehtavaid mõneminutilisi kõnni-, jooksu-, hüppe või lihtsamaid võimlemisharjutusi pidas ta (A.Raudkats – H.A.) vajalikuks vaid selleks, et tunni miljöösse kiiremini sisse elada. Samuti ei pidanud Anna tarvilikuks kasutada eelnevaid eriharjutusi lihtsate tantsuliikumiste õppimiseks. Samas ta kirjutab aga, et hea esineja keha valitsemine peab küll olema kui hästi häälestatud pill, jättes lahtiseks küsimuse, kuidas seda teha. Küllap eritreeningu puudumine tantsutöös tingiski olukorra, et tugevamate tantsurühmade liikmed olid kas äärmiselt pikaajalise staaziga või kehakooliga võimlejad.

Heino Aassalu

(See episood on võetud Heino Aassalu pikemast kirjutisest Eesti

Rahvatantsu murrangutest.
Pikemalt ERRS kodulehel
www.errs.ee)

INDIGENOUS AND REGIONAL CULTURES AND WORLD MARKETS

News from Bronitsky and Associates --a monthly newsletter from Bronitsky and Associates about events and people from indigenous and regional cultures in the international scene--concert tours, signings, and all the latest news.

--Correspondence, subscription /unsubscribe, opportunities, talent news, etc should be directed to the US office—

Number 9: September 30, 2001

Table of Contents

1, Talent -- Arcturus 2001, Chile

2. Tours --Gottfried Wagner

3. Funding

Horsetooth Festival of American Indian Theater and Modern Dance and the Colorado Council on the Arts

TALENT ARCTURUS 2001

Arcturus 2001 is a band from Chile that has developed an original musical sound and style based on Chilean ancestral rhythms. Its members are ... Claudio Recabarren--piano, keyboards, vocals and composer. After 12 years of residence in California experiencing different styles of Music, Claudio returns to Chile, his country of origin, where, after a mystic experience, he

starts introducing to his music the energy and knowledge extracted from the holy hill, Pucara de Chena in the Maipo Valley ... Ernesto Holman--clay pots, percussion and vocals. Holds a Bachelors degree in Music Composition from the University of Chile; painter and active member of the Mapuche community Kallfullikan. Ernesto develops through clay pots a connection with the spirits of the earth ... Jorge Herrera--native flutes, bass and vocals. Holds a Bachelors degree in Sound from the University of Chile. After much experience as a composer of healing music and a vast experience with natives of Arizona, Jorge starts incorporating into his music the energy of Chilean tribal music This music represents the new Chilean thought and is positioned in the ³world music² niche, whose main motive is to generate consciousness about the tribal aspects of the earth.

TOURS GOTTFRIED WAGNER
Gottfried Wagner, born in Bayreuth, is the great-grandson of famed opera composer Richard Wagner. He studied musicology, philosophy and German philology in Germany and Austria and made his PhD on Kurt Weill and Bertold Brecht at the University of Vienna. He works international as a multimedia director , musicologist and writer, focusing on German and Jewish history of the 19th

and 20th century. He received different awards for his artistic and academic activities as well as for his humanitarian involvements. In 1992, he co-founded with Dr. Abraham Peck the Post - Holocaust Dialogue Group. Since 1983 he has been living close to Milan - Italy. He has written about his family's antisemitism in his autobiography, Twilight of the Wagners. He will speak in Denver: October 14 Metropolitan State College of Denver Wagner versus Meyerbeer and Mendelssohn, October 16 Temple Sinai How to confront German general history and German family history after the Holocaust: the Wagner case. October 18, University of Denver, Houston Fine Arts Center, >From Richard Wagner to Hitler

3. FUNDING

The Horsetooth Festival of Contemporary Native Theatre and Modern Dance has received funding for the Festival's Phase I planning effort from the Colorado Council on the Arts. The CC on the Arts and its activities are made possible through an annual appropriation from the Colorado General Assembly and federal funds from the National Endowment for the Arts.

Vabandame, et siin on ka inglise ja prantsuse keelt. Toimetus.

GUINEA VABARIIGIST

LÄÄNE-AAAFRIKAST

Développement Culture Action

BP: 5756 Conakry République de Guinée

tel: 00224 11292486

J'ai le plaisir de vous exprimer ma volonté de collaboration avec votre festival qui constitue véritablement un cadre privilégié d'échanges et de promotion Arts et traditions populaires.

Ma troupe artistique dénommée BOTE PERCUSSION existe depuis 1995 elle oeuvre à la promotion des **musiques et danses traditionnelles Guinéennes**.

A ce titre, je voudrais vous demander de bien vouloir prendre en compte ma volonté d'être programmé et de ce fait, me communiquer les conditions de participation.

Nous sommes un groupe de 11 personnes 10 artistes un administrateur, vous en souhaitant bonne réception, je vous prie, d'agréer l'expression de mes sentiments distingués. L'administrateur

**MILLAL SA VIIMATI
NAERSID**EHK KUIDAS AKTIIVSELT
KOOSOLEKUL OSALEDA?

1. Kasuta laualolevaid karastusjooke kurgu kuristamiseks.
2. Peleta pea ümbert nähtamatuid kärbsed.
3. Matki sõnavõtja suu liikumist käega.
4. Kougi taskust vatti ja tee sellest endale kõrvatropid.

5. Kui rääkija palub esitada küsimusi, küsi kumba sugupoolt ta muuseas ise esindab.

6. Joonista endale markeriga vuntsid ja ulata marker julgustavalt noogutades ja naeratusega oma naabrile.

7. Kommenteeri aeg-ajalt kõnelejat, öeldes poolvaljult omaette "Näedsa siis."

8. Lase väikeste vahedega üllatunult vilet.

9. Silita laua all naabri kätt ja üttele, et tunned sama, mis temagi.

10. Vasta mobiilikõnele järgmiselt: "Ei, ära võta veel riidest lahti, see koosolek võib kesta terve igaviku"

11. Nihuta tooli vähehaaval ukse poole.

12. Tõuse püsti ja tee ettepanek alustada ühislaulu.

13. Nuusuta ümberringi ja vahi kolleege kahtlustavalt.

14. Sõlmi enne koosolekut kolleegidega kihlvedusid selle peale, milliseid võõrsõnu päalik oma kõnes kasutab. Plaksutage tormiliselt, kui kellegi arvatud sõna kõnes esineb.

15. Kirjuta märkmelehele "see tüüp on sinu järgi hull", näita lehte naabrile ja osuta sõrmega mõnda koosolekust osavõtjat.

16. Võta taskust suurem pakk rahatähti ja hakka neid omaette pobisedes korduvalt üle lugema.

17. Ilmu koosolekule täpselt samas riietuses, milles juhataja. Efekt on suurem, kui oled juhatajaga erinevast soost.

18. Vahelduseks võid saada koosolekule kimonos.

19. Küsi sõnavõtjalt, kas ta on kommunist.

20. Koosoleku lõpuks tee ettepanek, et "Kuna meil on kord juba nii kena kollektiiv, siis miks me ei võiks kordki üksteist emmata!"

KUIDAS HOIDA OMA

VAIMSET TERVIST JA TEISI INIMESI HULLUKS AJADA

- pargi auto lõunaajal teeserva ja osuta mööduvatele autodele fooniga, et näha, kas nad aeglustavad sõitu.
- Ümbritse oma kirjutuslaud moskiitovõrguga.
- Kui keegi sult midagi palub, küsi, kas ta soovib seda postiga.
- Sea prügikast kirjutuslauale ning kleebi sellele silt "sissetulev post".
- Harjuta endale külge loomulik hirm klammerdamise ees.
- Ükskõik mida sulle ei öeldaks, ütle vastu: "Peaasi, et sa ise seda usud"
- Lõpeta kõik laused järgmiselt: "vastavalt ennustusele..."
- Keera oma ekraan nii heledaks, et terve tuba särab. Seleta kõigile, et sulle just nii meeldibki.
- Ära kasuta punkte ja komasid.
- Kui sa McDrive'ist ostad, ära unusta korduvalt lisamast, et sa ei einesta kohapeal, vaid võtad tellitu kaasa.
- Laula ooperietendusel kaasa.
- Kontrolli bussisõitjate pileteid.

- Mine luuleõhtule ja küsi, miks luuletused pole riimis kirjutatud.
- Kui sinult suhkrut palutakse, siis küsi, kas ta soovib seda antraksiga või ilma.
- Ütle sõpradele juba viis päeva ette, et sa ei tule nende peole, kuna sul pole selleks tuju.
- Saada see tekst edasi kõigile, kes on palunud endale iga-sugust jama mitte saata.

FOLKLOORIKOOL

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses alustab uuel aastal tööd FOLKLOORIKOOL, kus seekord keskendutakse rahvapärimuse uuskasutamisele - nn. Poploorile. Kursuse eesmärgiks on hoida, jäädvustada ja kasutada rahvapärimest tänapäeva folkloori kontekstis. Õppuste toimumise ajad:

11.-13. veebruar, 11.- 13.märts

15.- 17.aprill, 06.- 08.mai

**Info ja registreerimine tel
6009291 või E-posti aadressil
keskus@vilmsi.ee**

Tervitades Urve Gromov

VABA EESTLANE

(Austraalia – 16 mai 2000)

Enne ESTO 2000...

Tutvumine Valguspeo Esinejatega

Etendusi ja esinemisi on palju toredam vaadata, kui tunned kedagi, kes on esinemas. Kui mitu korda olete üht filmi vaadanud lihtsalt selleparast, et

üks kuulsatest näitlejatest teile väga meeldib või käinud teatris, sest esinemas on sõber või sugulane? Kindlasti ei ole see ebataavaline juhus.

Nii ongi, et Kunglal tekkis plaan teha ESTO2000 Valguspidu pealtvaatajate jaoks veelgi toredamaks sellega, et tutvustame teile etendusel esinejaid, kuigi te kindlasti mõnd kohalikku esinejat juba tunnete. Tutvustame neid niimoodi, et teeme elektroonilise posti läbi intervjuusid esinejatega igasugustest kultuurilistest gruppidest üle maailma, ja paneme nende lood, vaatevinklid ja stiilid siis kirja, kuni tuleb kokku kogu seeria esinejate portreesid. Nii on teil, lugejatel, võimalik uusi sõpru kohata ja vanu meelde tuletada juba enne ESTO'2000 algust.

Esimene intervjuu toimus Washington, DC-st pärit Pillerkaare rahvatantsurühma juhi Anu Oinasega. Anu on iseloomu poolest õpetaja, juhendades läbi aastate viiuli ja klaveri mängimist, olles gaidjuht ja ka kauaaegne rahvatantsuõpetaja. Anu on keskkoolist saadik olnud suur muusika- ja tantsuhuviline ning seepärast õppis ta selgeks eesti rahvatantsu põhiteadmised.

Kui tal oli omal rahvatants selge, alustas Anu 31 aasta eest Pillerkaare rühmaga. Nagu väliseestlastel ikka, on Anu elus palju tegevust. Peale rahvatantsu on tal muidugi ka töökoht, kuna täisajaliselt eestlane olla on raske. Anu töötab World Bank'is, reisisid

üle maailma panga 130 osakonda, aidates töölisi seoses karjäärialaste küsimustega. Anu on kas Kopr! Indla! liige ja isegi nende magisterkandidaat.

Anu algatusel ilmus Pillerkaar esmalt lasterühmana. Rühm kasvas kiiresti ja juba paari aasta pärast oli juurde tulnud noorte- ja vilunud tantsiate grupid. Anu filosoofia on, et tantsijatel on suu-rem tung tantsida, kui on rohkem esinemisi. Sellepärast pühendab to palju energiat uute esinemisvõimaluste otsimisele. Pillerkaar esineb 6-8 korda aastas mitmesugustel kohalikel festivalidel ja kultuuripäevadel ja muidugi ka eestipärastel üritustel. Praegu tantsib Pillerkaares 16 täiskasvanud liiget. Mõned tantsijad ei ole eestlased, vaid eestlaste abikaasad, lapsed, või sõbrad. Anu meelest on Pillerkaare kõige iseloomustavam tundemärk see, et kõikidele tantsijatele meeldib kangesti tantsida, harjutada ja esineda. Kõik tantsijad on ka alati valmis rühma heaolule kaasa aitama.

Pillerkaar on aasta läbi kõvasti töötanud, et õppida ära Valguspeo küllaltki raske 23-tantsuline kava. Kuni Anu vaatevinklist on ESTO tähtis eestlaste meeoleu tõstmiseks ja väliseestlaste kultuuri edasiviimiseks, on ta nende tantsude õpetamise heal meelel enda peale võtnud.

Kui küsisin, mida Anu ootab kõige rohkem ESTO'2000'lt

vastas ta, et ootab "head koosviibimist teiste eestlaste seltsis, uute kontaktide loomist ja mõnusat äraolemist, samuti huvitavaid kultuurilisi elamusi.

Ta loodab, et ESTO'2000 tuletab eestlastele meelde, kes nende esivanemad on ja kelleks see neid endid teeb. Kuigi osa ESTO'2000 osavõtjaid ei ela Eestis, oleme ikka hinge poolest eestlased ja rõõmustame selle üle, et meil on võimalik südamliku laulu ja tantsu läbi oma kultuuri pühitseda.

Küsisin ka Anu arvamust nn. uute rahvatantsude kohta. Need on tantsud, mis on hiljuti Eestis koreografeeritud rahvatantsu stiilis. On konfliktseid arvamusi, kas peaks proovima säilitada rohkem autentseid rahvatantse või hoopis tegema rahvatantse rohkem tänapäevaseiks. Anu õpetab oma rühmale peamiselt originaalseid rahvatantse, jälgides kirjeldusi väga täpselt, et mitte muuta tantsude originaalset stiili ja ilmet. Ta õpetab mõnd uut tantsu ka, aga pidades alati meeles, et need on koreografeeritud tantsud ja mitte päris rahvatantsud. Pillerkaare nimi sümboliseerib aga vanu rahvalikke kogunemisi, kus tantsimine oli vähem struktureeritud ja rohkem seltskondlik.

Viimaks rääkis Anu oma kõige huvitavamast momendist Pillerkaare esinemisel. Kuna Pillerkaarel, nagu peaaegu kõigil teistelgi väliseesti rahvatantsu-

rühmadel, on meestest puudus, on Anu mitmel korral esinenud mehe osas meeste rahvariietes! Anule meeldib vaadata pealtvaatajate nägusid, kui ta lõpus võtab kaabu ära, laseb oma juuksed alla, ja seletab, et ta on rühmajuht ja ka naine!

Loodame, et Anu Oinase nimi on nüüd kõigile tuttav. Nüüd on üks rahvatantsu "staar" teile teada, keda võite ESTO'2000 ajal üles otsida ja temaga lähemalt tutvuda. Ootame põnevusega ESTO'2000 Valguspäeva.

Karin Marley

PILLERKAAR

Eesti rahvatantsurühm USA.s

Pillerkaar tuli esimest korda kokku Washingtoni eesti kogukonna soo-singu all 1971 sügisel. Asutajaks ja juhendajaks oli Anu Oinas ning Maria Pedak Kari hoolitses avlike suhete ja ürituste kordineerimise eest. Selle rahvatantsu tantsimise katse eesmärgiks oli hoida elus unustatud Eesti rahvatantsu kunsti (Eesti ise oli ju kommunistliku kontrolli all) ja võimaldada Eesti noortel ja vanadel koos käia, et uuendada tantsuga osa nende kultuurist ja traditsioonist. Anu oli juba õpetanud rahvatantsu New Yorgis, ta oli ideaalne kandidaat selle katse läbiviimiseks. Olemas oli ka lühiajalisem eesmärk – esineda rühmana Torontos ESTO 1972 – mida nad ka tegid 24

tantsupaariga! Nende vanus algas 10 ja ulatus üle 50 ning mitmed emad ja isad tantsi-sid oma teismeliste lastega!

Järgmiste aastatega kasvas rühm nii suureks, et Anu pidi nad kolmeks jagama: lapsed,

Alguses tantsisid nad Washingtoni Gallatin Roadi luterikirikus. Rima Vesilind, kes töötab aga Fairfaxi koolis, pakkus neile võimalust kasutada kooliruumi, kuid see oli ajutine ning nad vajasid kindlat kohta. 70-ndate keskel pakkus Silvi Valge, kes töötab Silver Springi Calvary luterikirikus, Pillerkaarile harjutuste läbiviimiseks kiriku keldrisaali. Sinna jäid nad 20 aastaks. Kuna rühm oli nii suur, kasutas Anu teisi. Sven Roosild, Raivo Vest, Reet Kaseoru, Karin Shuey ja Arvo Vercamer, kes aitasid tantse õpetada. Esimesel 25 aastal õpetati tantse Ullo Toomi tantsuraamatu (eesti keeles) kirjalike juhiste järgi. Oli raske tõlkida kõik jala- ja käelligutused eesti keelest inglise keelde!

70-ndatel ja 80-ndatel õpiti uusi tantse iga ESTO, iga nelja aasta järel, ja erinevate rahvakultuurfestivalide, Eesti iseseisvuspäeva ja Jaanipäeva jaoks. 1984-88 valisid Pillerkaari tantsijad mitmete võimaluste seast oma nime ja sätestasid oma identiteedi kui Pillerkaar, Washingtoni rahvatantsijad. Alates sellest ajast esineb Pillerkaar 3-10 korda igal aastal.

täiskasvanud ja kogenenumad. Iga rühm harjutas ühe korra igal teisel nädalal – Anu pidi sõitma 60 miilise ringi kuus korda kuus. See oli raske!

ESTO 88 tõi rühmas kaasa palju muudatusi, kuna suur osa liikmetest olid noored inimesed, kes läksid kooli või abiellusid ja said järgnevatel aastatel isaks- emaks. Rühm võttis aastase pausi ja siis alustas uuesti – seekord Virginias (ja Anule lähemal). Seekord haarati kaasa ka tantsijate sõpru ja alates sellest ajast on päris mitmed ameeriklased liitunud treeningute ja esinemistega. Me harjutasime kohalikus koolis pea 10 aastat kuni nõuti 500 USD suurust kindlustust hoone kasutamise eest. Järgnevatel aastatel harjutati iga nädal erinevate tantsijate kodudes ja Anu kodus Virginias. Eelmisel aastal oleme harjutanud rohkem tsentreeritult World Bank hoones, kus Anu praegu töötab.

Praegune rühm koosneb umbes 20 eestlasest ja nende abikaasadest ja sõpradest. Viimasel aastal on tulnud Eestist üha uusi tantse ning meie kasutada on videofilmid, mis muudavad treeningud hõlpsamaks. Pillerkaar ise on muutunud kogenenumaks ja uue tantsu võib ühe treeninguga selgeks õppida! Inimesed armastavad tantsida, hoida ülal oma esiisade traditsiooni, ja me oleme

võtnud endale kohustuse iga nädal treeningutel osaleda. 1999 aastal esinesime 8 korda, 2000 aastal 10 korda. 2001 aasta kalendris on meil juba 12 esinemist! Järgmisel aastal plaanime alustada laste rühmaga.

Üritused, kus me oleme osalenud:

Baltimore Ajalooselts, Jaanipäev, Essex, Fairfax, Alington, Montgomery ja Gaithersburgi Pärandifestivalid, Austraalia ja Eesti saatkonnad, Eesti Maailmafestival, spordiüritused, Marylandi Ülikool, Rahvuslik Teater ja Ronald Reagan Center Washingtonis, Smithsonian Selts, Wolf Trapp, World Bank, pulmad ja peod.

KANDLEPÄEVAD

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses.

7.-8.dets. 2001,

Kandlemängu traditsioon on meie rahva muusikakultuuri üks põlisemaid tahke. Tänapäeval ei ole aga kandleid ja kandlemängu õppimise võimalused kättesaadavad just igaühele ja igal ajal. Ka kogemustega pillimeistreid jääb aastatega üha vähemaks. Ja Tallinna Klaverivabrik kandleid enam ei tooda.

Inimeste käes olema veel hulga "endistel aegadel" valmistatud (vabriku)pille (nn. kuuekeelsed, rahvakandleid, kromaatilised- ja duurkandleid). Kahju, kui pillid lihtsalt nurgas tolmu koguvad. Et vähegi leevendada tekkinud olu-

korda, püüab Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus taas elustada kandle õppepäevad, kus saaksid algteadmisi kannelde hooldamisest ja mänguvõtetest päris algajad mänguhuvilised. Enesetäiendamise võimaluse aga juba eelnevate kogemustega pillisõbrad.

Kas aga huvilisi leiduks? 10 päeva enne esimest tundi oli juba paras grupi jagu huvilisi kirjas. Ootame asjahuviliste pärimisi kandlepäevade kohta tel. **6009291, 05068886, Margus Veenre**

Jõuluaja algust tähistati

UNGARI

RAHVAMUUSIKA-KONTSERDIGA

laupäeval, 1.dets. kl. 14.00

Vanalinna Muusikamajas

Eesti Rahvakultuuri Arenduskeskuse korraldatud muinasjutukonverentsi külalised **Éva Fábíán** ja **Zoltán Juhász** ansamblist "Egyszólam" esitasid vanu ehedaid ungari karjustelaule ja pillilugusid.

Ungari Instituut

(0)6440445

VIRON VAKKA

Soome Rahvatantsuühingu loal on Eesti Rahvakultuurikeskuse tantsutuba Kadri Tiisi eestvõttel tirazheerinud Viron Vakka kasseti ja selle baasil andnud välja ka CD. Teadupärast jõudis Kristjan Torop anda soomekeelsena välja meie

rahvatantsude kogumiku Viron Vakka ja sellega kaasneva audio-kasseti. Nüüd on siis võimalus seda muusikat ka Eestis ametliku loa alusel kasutada.

Huvi korral saatke oma tellimus tantsutuppa:

Kadri Tiis

e-post: kadrit@vilmsi.ee

tel: (0)6009176; 051 56888

fax: (0)6009369

Mis lood on kassetil/plaadil:

Mängivad Toomas Torop viiulil ja Jaan Sommer akordeonil.

I pool

RINGTANTSUD

1. Voortants
2. Juudijung
- LABAJALAVALSID
3. Kihnu valss
4. Mustjala madal
5. RÄDITANTS
- KASSARI
6. Oige ja vasemba
- VARAS
7. Varas
8. Taritti-ralla
- INGLISKAD
9. Ingliska
10. Pikk ingliska
11. KALAMIES
12. KUPPARIMUORI
- KADRILLID
13. Siisik
14. Kuo tu tetsu
15. Vastatside tands
16. Kaarajaan
- KOLME PAARI TANTSUD
17. Jandali
18. Kolmõpuaari
19. Kolmõpaari tands

20. Inglisjakk
21. KIIGADI-KAAGADI
22. ÜKS-KAKS-KOLM-NELI-VIIS-KUUS-SEITSE
23. RAABIKU
24. VINGERPOLKA

II pool

- SAVIKOJA VENELANE
25. Terve vald
 26. Savikua veneläne
 27. PÄRLIINE
 - MUSTLASPOLKAD
 28. Koukapolka
 29. Pirupolka
 30. AKULIINA POLKA
 31. TÕMBA, JÜRKA
 32. NELJAPUARI
 - MARSSPOLKA
 33. Tsirgukõne, linnukõne
 - GALOPP
 34. Tormaline kalup
 - HOPSERID
 35. Oobervalts
 36. Oppvalts
 - POLKAMASURKA
 37. Viru valts
 - VALSID
 38. Sõrmõlugu
 39. Kihnumua
 40. Liblikavalss
 41. Aleksandra valss
 42. Perekonnavalss
 - TEIBATANTSUD
 43. Teibatants
 44. Varvatants
 - PULGATANTS
 45. Tokitants
 - MUSTLANE
 46. Mustlane
 47. Kubemetants
 48. KIITSAKAS

**Eesti Rahvatantsu ja
Rahvamuusika Selts**
**Eesti Harrastusteatri
Liit**
EESTI RAHVAKULTUURI TEATAJA ERK TOIMETAJAD

Pk 1153, Tallinn 11302, Eesti

Telefon: 00 372(0)6516196;
6009176

e-post: eesitants@hot.ee

Valdo Rebane

GSM: 056 459359

e-post: valdo.rebane@mail.ee

<http://www.errs.ee>

Tellimine errs@vilmsi.ee :

125.- krooni 2002.a. eest

Arve esitab ERRS

Vene 6, Tallinn, 10123 Eesti

Telefon: +00 372(0)6464080

Faks: +00 372(0)6313596

e-post: ehl.teater@mail.ee

Jaan Urvet

GSM: 050 76 590

e-post: jaan.urvet@mail.ee

<http://www.zone.ee/jaanurvet>

Tellimine ehl.teater@mail.ee :

125.- krooni 2002.a. eest

Arve esitab EHL

ME USUME, ET TEIL ON HÄID MÕTTEID!

Pange need kirja ning jagage ERK teataja kaudu lugejatele

Rahvakultuuri Arendus- Ja Koolituskeskus ja Eesti Rahvatantsu- Ja
Rahvamuusika Selts korraldavad

RAHVATANTSUJUHTIDE SUVEKURSUSE

18.-21.juulini 2002 Jäneda mõisas Järvamaal

Traditsiooniline rahvatantsujuhtide suvekursus on mõeldud nii noortele kui kogemustega tantsujuhtidele ja -pedagoogidele. Samuti ootame kõiki väliseesti rahvatantsujuhte, kes sel ajal Eestis on või siia tulla saavad.

Kestvus ja aeg: 4 päeva Majutus 2 ja 3 kohalistes tubades.

Õõbimise, toitlustamise, kursuse tasu maksavad osavõtjad ise või neid toetavad organisatsioonid. Lektoritele, ruumide üüri jm. korralduskulud tasuvad Rahvakultuurikeskus, ERRS ja Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital. Kursuse eest võib tasuda sularahas või ülekandegaga

Õppepäevadele registreerimine tel (0) 600 9291 kuni 1.juuli 2002.a.

**Info: Kadri Tiis: e-post: kadrit@vilmsi.ee, tel: (0)6009176; 051 56888
fax: (0)6009369 või Kaja Tammik (0)6009368**

Rahvakultuuri Arendus- Ja Koolituskeskus ja Eesti Rahvatantsu- Ja
Rahvamuusika Selts korraldavad

RAHVAMUUSIKAJUHTIDE SUVEKURSUSE

29.juulist 4.augustini 2002 Pärnus

Traditsiooniline rahvamuusikajuhtide suvekursus on mõeldud nii noortele kui kogemustega rahvamuusikajuhtidele ja -pedagoogidele. Samuti ootame kõiki väliseesti rahvamuusikuid, kes sel ajal Eestis on või siia tulla saavad.

Õõbimise, toitlustamise, kursuse tasu maksavad osavõtjad ise või neid toetavad organisatsioonid. Lektoritele, ruumide üüri jm. korralduskulud tasuvad Rahvakultuurikeskus, ERRS ja Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital. Kursuse eest võib tasuda sularahas või ülekandega

Õppepäevadele registreerimine tel (0) 600 9291 kuni 1.juuli 2002.a.

Info: , Margus Veenre 050 68886,

Ahto Nurk (0)6015477 või 052 03666

Virve Lääne (0)6080036 või 055 632222

Ilusat Jõulukuud ning kena uut aastat!

soovivad ERRS ja EHL

Järgmine ERK ilmub uuel aastal! Kohtumiseni leheveergudel!

Jälgige infot www.errs.ee